YAZI DİZİSİ 8. SAYFAMIZDA

Mehmet Ataberk ve Nuri Çolakoğlu'nun Çin'de yaptıkları gezi izlenimlerinin 2. bölümü

ÇİN'DE YENİ UZUN YÜRÜYÜŞ

★ *Çin sanayiinin kalbi Şanghay*

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMARTESİ 16 ARALIK 1978

300 KURUŞ

Aydınlık gazetesinin düzenlediği açık oturum

DİNLEYİCİ SORULARI, CEVAPLAR

Partilerin anarşiye karşı birleşmesi sorunu

2. SAYFADA

KIBRIS TÜRK KESİMİNDE SİYASİ BUHRAN DERİNLEŞİYOR

UBP'den son olarak ayrılan milletvekillerinden eski bakan Feridun Adahan.

MHP yanlılarının hükümetten istifaları yüzünden önce Başbakanlıktan sonra UBP'den ayrılan Osman Örek.

Kıbrıs'ta çözümü engellemek için siyasi buhranı körükleyen MHP yanlılarından İrsen Küçük.

KIBRIS'TA MHP YANLISI EKİBE TEPKİLER ARTIYOR

● UBP'den istifa edenler yeni bir sosyal demokrat parti kuracak

● Son iki istifa ile birlikte UBP'nin Milletvekili sayısı 22'ye düştü

● MHP yanlıları, Kıbrıs'ta barışçı çözümü engellemek ve halkı terörize etmek için TMT'yi yeniden canlandırmaya çalışıyor

HABER MERKEZİ

Kıbrıs'ta siyasi buhran sürerken, Ulusal Birlik Partisi (UBP)'deki istifalar da artıyor. UBP' Magosa Milletvekili ve Örek kabinesinin Kooperatifler Bakanı Feridun Adahan ve Magosa Milletvekili Hüseyin Curcioğlu'nun önceki günkü istifalarından sonra UBP'nin Meclis'teki milletvekili sayısı 22'ye düştü. Daha önce de eski başbakanlardan Nejat Konuk ve Osman Örek'in de içinde bulunduğu 6 milletvekili daha istifa etmişti.

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

BARIŞ GÜCÜNÜN SÜRESİ ALTI AY DAHA UZATILDI

● Waldheim:"Toplumlararası görüşmeler için ortak bir zemin var"

NEW YORK (ÖZEL)

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi dün geceki toplantısında Kıbrıs'taki Barış Gücü'nün görev süresini altı ay daha uzatmayı kararlaştırdı.

Güvenlik Konseyi'nin dün gece yapılması beklenen toplantısı Konseyin çalışma programının değişmesi üzerine dün sabaha karşı başladı. Toplantıda Kıbrıs'taki Birleşmiş Milletler Barış Gücünün görev süresinin önümüzdeki yıl Haziran ayına kadar uzatılmasını öngören bir karar tasarısı sıfıra karşı 14 oyla kabul edildi. Çin Halk Cumhuriyeti oylamaya katılmadı.

(Devamı Sa.7, Sü.8'de)

Frankfurter Allgemeine

Alman Gazetesi yayınımızı doğruladı

ÖKÇÜN VE RALLİS, BAŞBAKANLARIN BULUŞMASINI GÖRÜŞTÜ

BONN (ÖZEL)

Federal Almanya'da yayınlanan Frankfurter Allgemaine Zeitung gazetesi, Türkiye ve Yunanistan Dışişleri Bakanları Gündüz Ökçün ve Yorgo Rallis arasında Brüksel'de yapılan görüşmelerde Ecevit-Karamanlis buluşması üzerinde durulduğunu bildiriyor.

"Atina ve Ankara Gerginliği Gidermeye Çalışıyor" başlıklı ve Atina çıkışlı haberde, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün'ün Rallis'e, Başbakan Ecevit'in Konstantin Karamanlis'le yeniden buluşmaya hazır olduğunu bildirdiği belirtiliyor.

(Devamı Sa.7, Sü.5'de)

İstanbul'da polislerle çıkan çatışmada bir işçi öldürüldü

Adana'da çıkan iki ayrı olayda iki kişi öldü, iki kişi yaralandı

● Önceki gün Kuştepe'de açılan ateş sonucu bir öğrenci öldürüldü

● Seydişehir ÜGD Başkanı ve 9 kişi tutuklandı

● Elazığ'da dün de bir polis ve bir genç yaralandı

HABER MERKEZİ

Adana'da önceki gece ve dün çıkan olaylarda iki kişi öldürüldü.

Önceki gece Narlıca Mahallesinde kahve önünde bulunan iki grup arasında çıkan silahlı çatışmada Ramazan Akın, Halis Gül ve Bülent Fedai ağır yaralandı. Hastaneye kaldırılan yaralılardan Ramazan Akın kurtarılamayarak öldü.

Dün sabahta Cemal Gürsel Caddesinde Akşam Ticaret Lisesi öğrencisi Arif Çelik çalıştığı dükkana gelen iki kişinin açtığı ateş sonucu öldürüldü.

Eğitim Enstitüsü öğretmeni Sait Altuğ önceki gece kimlikleri belirlenemeyen kişilerin saldırısına uğrayarak dövüldü.

Öte yandan Reşat Bey Semtinde Mustafa Yürekli, Selahattin Yuvalı ve Gıyasettin Şaş-

(Devamı Sa.7, Sü.1'de)

Diyarbakır'da öldürülen Diyarbakır Tıp Fakültesi Genel Sekreteri Erol Cengiz'in cenaze töreni önceki gün Yalova'da yapıldı.

BAŞYAZI

Sen derviş olamazsın!

Doğu Perinçek

İnsan, okuldaki arkadaşına, mahalledeki komşusuna karşı eli sopalı, dili ağulu olan ham ervahlılara baktıkça Yunus'un deyişini hatırlıyor:

"Dövene elsiz gerek
Sövene dilsiz gerek
Derviş gönülsüz gerek
Sen derviş olamazsın

Halk tarikatlarının militanları ve propagandacıları olan dervişler, Selçuklu ve Osmanlı feodallerine karşı günü gelince kılıçtan keskindiler, ama halkın içinde dövene elsiz, sövene dilsizdiler. Dervişler, halkın gönül zenginliğini yüzyıllar boyunca taşıyıp götürdüler. Ama onların gönlünde halka karşı düşmanlığa, kine, öfkeye, aşağılamaya yer yoktu. Onların yürekleri, emekçi halka karşı sıcak bir sevgi ve derin bir hoşgörü ile doluydu.

Çiğ kalmış olanların sandığı gibi, bu tutum bir boyun eğme veya pasifizm değildi. Tam tersine zulme karşı sonuna kadar savaşmaya kararlı olanların ve savaşanların tutumuydu.

Zalimlere karşı hangi güce dayanarak savaşacaksın ki? Feodal zorbaların ideolojik etkisi altındaki emekçileri eğitmeden, halkı ikna etmeden, halkı birleştirmeden nasıl ve hangi güçle zulme karşı koyacaksın?

"Dervişlik dedikleri hırka ile taç değil". Kişi

(Devamı Sa.7, Sü.9'da)

Araştırmacı ve Yazar SİNA ÇILADIR:

"MACERACILARIN FİİLİ SALDIRILARI TEŞHİR EDİLMELİDİR"

5. Sayfada

Halkın Kurtuluşçularının Tunceli'deki saldırıları devam ediyor

● Tunceli'deki en büyük sendika olan YSE-İŞ Şubesi Halkın Kurtuluşçularını açıkça kınadı

TUNCELİ (ÖZEL)

Halkın Kurtuluşçularının Tunceli'deki saldırıları devam ederken YSE-İŞ Sendikası Tunceli şubesi, bu saldırgan grubu kınayan bir bildiri yayınladı.

Saldırganlar geçtiğimiz günlerde gazetemiz muhabiri Hasan Yıldız'a bir arkadaşıyla yolda giderken ateş açtılar. Sal-

(Devamı Sa.7, Sü.5'de)

PORTAKAL DİYARININ YOKSULLARI

Narenciye işçileri

Araştırma-İnceleme: Kamil Cömert

4. Sayfamızda

Norveç'teki temaslarını tamamlayan

Ecevit Brüksel'e geçti

Brüksel'e geçen Ecevit'i Norveç Başbakanı Nordli uğurladı.

● Başbakan, Türkiye'nin Norveç'e olan ticari borçlarının ertelendiğini söyledi

● Ecevit, "NATO'nun ilk cephesi olmayacağız" görüşünü tekrarladı

Başbakan Bülent Ecevit dün Norveç'teki temaslarını tamamlayarak Belçika'nın başkenti Brüksel'e geçti.

Ecevit Norveç'teki görüşmelerle ilgili olarak Oslo'da düzenlediği basın toplantısında, Türkiye'nin ticari borclarının bu ülke tarafından ertelendiğini belirtti.

GENİŞ HABER 5. SAYFADA

Türkiye-Yunanistan Ticaret ve Sanayi Odaları kuruluyor

● İşadamlarının Atina ziyareti olumlu sonuç verdi

ATİNA (ÖZEL)

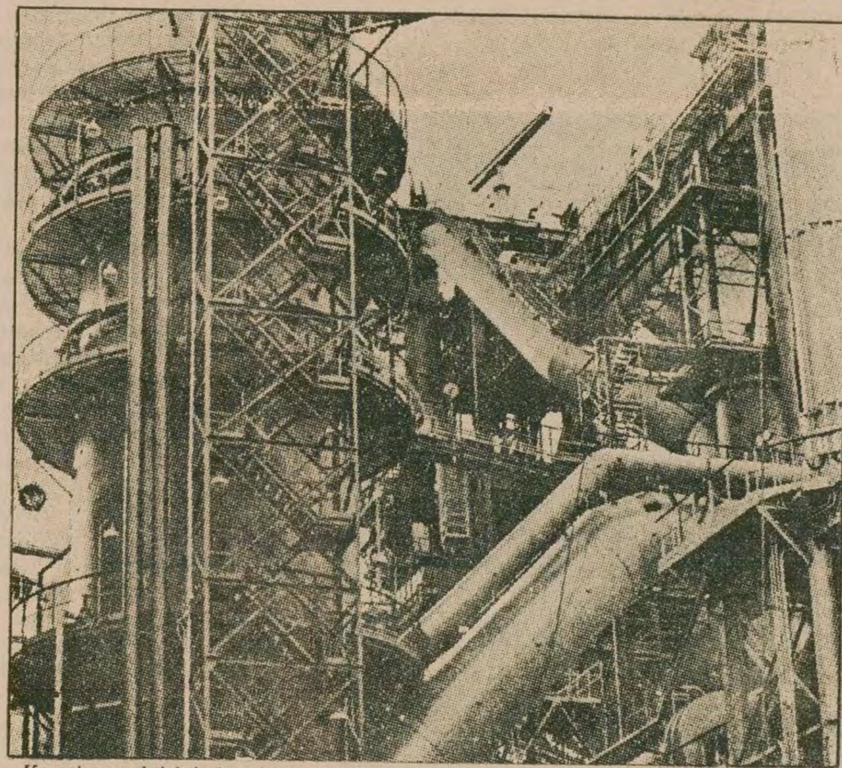
Türkiye'den işadamlarının Atina'ya yaptıkları ziyaret olumlu sonuç verdi ve Türkiye ile Yunanistan arasındaki ticari ilişkileri geliştirmek amacıyla bir Türk-Yunan Sanayi ve Ticaret Odası kurulması kararlaştırıldı.

Türkiye Sanayi Odaları, Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları temsilcileriyle Türk işadamlarından oluşan heyet Atina'daki temaslarını tamamladı.

Türk heyeti Yunanistan ticaret, enerji ve sanayi bakanlarını ayrı ayrı ziyaret etti. Görüşmelerde Türkiye'nin Atina büyükelçiliği Ticaret yet-

(Devamı Sa.7, Sü.8'de)

KİT Komisyonunda İSDEMİR'in bilançoları onaylanmadı

Kuruluşundaki bağımlılık ilişkileri ve sürekli zarar etmesi yüzünden ekonomiye büyük bir yük olan İSDEMİR tesisleri.

KORKUT ÖZAL:"İSDEMİR'İN ÇALIŞMAMASININ SUÇU İŞÇİLERİN ÜZERİNE YIKILAMAZ"

Korkut Özal, Isdemir'in zarar etmesinden Rusların sorumlu olduğunu söyledi.

● Korkut Özal KİT Karma Komisyonunda yaptığı konuşmada "Rusların hesabı kendi teknolojik durumlarına göredir. İyi bir hesap yapılırsa İSDEMİR'in işçi ihtiyacı 14-15 bini bulur" dedi

● Özal: Bu hükümet iyi işler yapılırsa sahip çıkıyor, kötü işler içinse eski hükümetten devraldık diyor

ANKARA (ÖZEL)

Millet Meclisinde KİT Komisyonunda önceki gün başlayan İSDEMİR hesaplarının görüşülmesi sırasında konuşan Korkut Özal İSDEMİR'in zarar etmesini çok fazla sayıda işçinin çalışmasına bağlayan anlayışları eleştirdi ve "Ruslar 7 bin sayısını verirken kendi teknolojik durumlarını gözönünde bulundurmuşlar. Bu işin liman kısmı var, bakım ve tamir atelyeleri kısmı var, koruması var, Bunlar da hesap edildiği zaman

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

Kıbrıs Rum Hükümeti, ABD Planını reddetmediğini açıkladı

LEFKOŞE (AA)

Kıbrıs Rum yönetimi, Kıbrıs konusundaki ABD planını reddettiği yolundaki haberlerin gerçek dışı olduğunu açıkladı.

Rum hükümet sözcüsü hükümetinin böyle bir niyeti olduğu yolundaki spekülasyonları da yalanladı. Hükümetinin bu konudaki incelemelerini sürdürdüğünü, Rum Dışişleri Bakanı Rolandis'in halen New York'ta Kurt Wald-

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

GAZETECİLER CEMİYETİ BASIN ÜZERİNDEKİ BASKILARA KARŞI ÇIKTI

İSTANBUL (ÖZEL)

Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu son günlerde gazetecilere yöneltilen saldırı ve şiddet olaylarını kınadı ve gazetelerin toplatılmasına olanak veren yasa maddelerinin sansür niteliğinden arındırılmasını istedi. Gazeteciler Cemiyetinin açıklamasında ayrıca basın affının öncelikle çıkarılması gerektiği de belirtildi. Gazeteciler

(Devamı Sa.7, Sü.4'de)

Aydınlık gazetesinin düzenlediği açık oturum

TÜRKİYE'DE ANARŞİ 6

Konuşmacılar:
Cüneyt ARCAYÜREK (Yazar-Hürriyet)
Hüsamettin ÇELEBİ (Senatör, Yazar-Günaydın)
Örsan ÖYMEN (Yazar-Milliyet)
Doğan YURDAKUL(Yazar-Aydınlık)
Yöneten:
Ferit İLSEVER (Aydınlık gazetesi sahibi)

Fikirler cebr-ü şiddetle, top ve tüfekle asla öldürülemez K.Atatürk

HÜRRİYET Gazetesi Yazarı CÜNEYT ARCAYÜREK

GÜNAYDIN Gazetesi Yazarı HÜSAMETTİN ÇELEBİ

MİLLİYET Gazetesi Yazarı ÖRSAN ÖYMEN

AYDINLIK Gazetesi Yazarı DOĞAN YURDAKUL

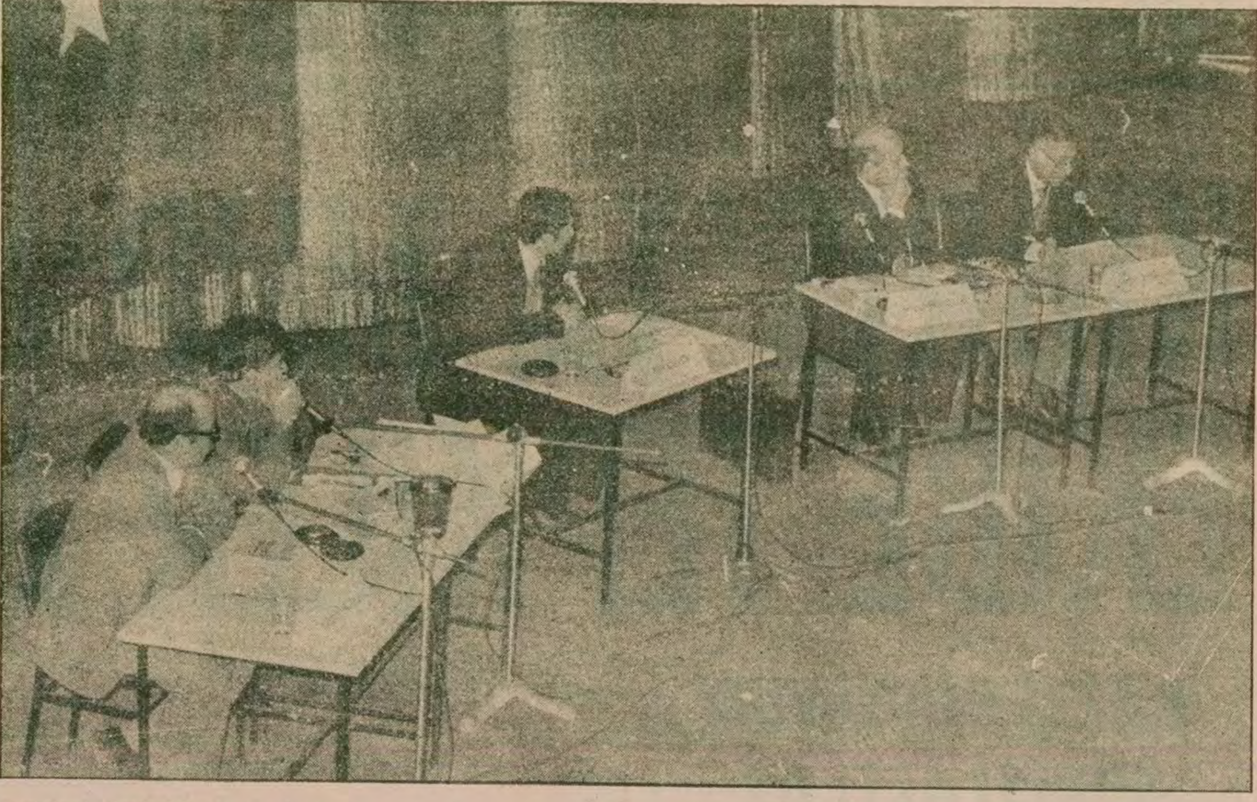
Sorular, cevaplar ve tartışmalar

Partilerin anarşiye karşı birleşmesi sorunu

● HÜSAMETTİN ÇELEBİ: "Devletin tam 45 milyon insanın devleti haline getirilmesi, aydın insanların, o arada tabii bu salonda bulunan ve bu ilgiyi göstermiş olan insanların da meselesidir."

●ÖRSAN ÖYMEN: "Hükümet programı bu odaklara eğinileceğini vaad ediyor. Fakat, şimdiye kadar kesin, somut bir eğilme işareti görmedik. Bunun gerekçesini de Başbakan,'yıkmadan dökmeden, yumuşak bir yaklaşımla'izah ediyor. Yani, "yumuşak iniş" yapılacakmış Kontrgerilla, MİT gibi örgütler üzerine. Hükümet yumuşak iniş yapadursun, anarşi de sert bir çıkış yapıyor. Ben bu yasa değişiklikleri ile özgürlük kısıtlayıcı önlemlerle anarşinin önlenebileceğine inanmıyorum"

● CÜNEYT ARCAYÜREK: "Liderlerin biraraya gelmesi için kendi dünyalarında iki liderin birbirine yaklaşım sağlayacak girişimlerde davranışlarda bulunmaları gerekir."

"BU HÜKÜMET ANARŞIYI ÖNLEYEBİLİR Mİ?" SÖZ HÜSAMETTİN ÇELEBİ'NİN

Efendim hepsine henüz bakamadım, fakat bir iki soruya, bakabildiklerime cevap vermek isterim. Muharrem Kılıç adlı dinleyicimizin, sayın dinleyicimizin sorusu. "Bu Hükümet, anarşiyi önleyebilir mi? Cevabınızı rica ederim."

Efendim, bu Hükümet, anarşiyi önleyebileceğini, hatta 24 saat içinde önleyebileceğini iddia ederek kurulmuştur. Önleyememiştir. Zamanında anarşi artmıştır. Anlaşılmıştır ki mesele hükümet meselesi değildir. Mesele, yalnız siyasi kadronun meselesi değildir. Bütün siyasi kadroların şimdiye kadarki eylemlerini, işlemlerini ve yüklenimlerini terk etme meselesidir.

Şimdiye kadar ne yaptık? Hata mı ettik, sevap mı ettik? Yanlış mı yaptık, bir defa daha gözden geçirmeleri meselesidir. Aslında bu bakımdan bugünkü hükümetin kurulmuş olması iyi oldu. Muhalefet döneminde sorumsuzca söylenen sözlerin 24 saatte yerine gelemediği bir defa daha anlaşılmış oldu.

Başka bir soru. Nuri Büyükkent. ten. "Rusya sosyalist bir ülke değildir, emperyalist bir ülkedir" diyorlar ve bu sözlerinin gerekçesini söylüyorlar. Uzun okuyup vaktinizi almak istemem. Kısaca cevap vereceğim Cevap şudur: Sosyalist diye kurulmuştur, ama giderek emperyalist olmuştur. Buna şimdi sosyalemperyalist diyorsunuz, siz de diyorsunuz.

Bir başka soru Doğan Solaslan, sayın dinleyicimizden: "Anarşi ne zaman sona erebilir? Ben kısa vadeli bir çözüm göremiyorum, kültür meselesidir anlattıklarınız" diyorlar.

Biraz önce söylediğim gibi ben de çok kısa vadede anarşi bıçakla kesilir gibi bir sonuç görmüyorum. Hatta Türkiye ortamındaki bir ülkede hiç anarşi olmaz, olmamalıdır fikrine de yatkın değiliz. Ama anarşi azaltılabilir, hiç değilse vur kır ve adam öldürme, cinayet işleme eylemi şimdiye kadar işleyenlerin yanına yaptıkları kalmazsa kırılabilir. Bu çok uzun bir vade istemez sanıyorum.

Hayri Koçak adlı sayın dinleyicimiz "Türkiye Devleti 45 milyon Türk'ün devletidir" dediniz, Türkiye gibi çarpık kapitalizmin uygulandığı, geri bırakılmış ülkelerde devlet bir avuç burjuvazinin, hakim sınıfların temsilcisi değil midir?" diye soruyorlar.

Ben, Anayasal durumu söyledim. Anayasanın kabulünden önce oluşmuş veya daha sonra oluşmuş Anayasaya tıpatıp uymayan durumların düzeltilmesi ve devletin tam 45 milyon insanın devleti haline getirilmesi, aydın insanların, o arada tabii bu salonda bulunan ve bu ilgiyi göstermiş olan insanların da meselesidir. Siyasi mücadele zaten onun için yapılıyor. Şimdilik bu kadar sayın başkan. Öbürlerini de okuyayım.

Ö.ÖYMEN: Ben başlayabilir miyim?

FERİT İLSEVER: Buyrun efendim.

ÖRSAN ÖYMEN VE "BASKI TASARILARI"

Çoğunlukla aynı yolda sorular geldi. Ben genellikle sağ terörün tırmanmasından söz ettiğim için, sol konusuna değinme fırsatı bulamadım. O yolda sorular geliyor. Sırayla, kısaca geçiştireyim bu soruları. İlk soru: "Konuşmanızın sonunda soldaki anarşiden, soldan gelen anarşiden söz edeceğinizi belirttiniz. Sayın Çelebi, Aydınlık'ta okuduğu "TKP" Bizim Radyosunun bülteninde alınan "Aydınlıkçıları öldürme" emrini nasıl değerlendiriyorsunuz?" Bir kelimeyle yanıtlayım: budalaca değerlendiriyorum.

"Anarşinin önlenmesi için yapıldığı iddia edilen, aslında özgürlükleri önleyecek, tasarılar, anarşiyi çıkartan özgürlük düşmanlarının işine yaramayacak mı?" Soru sahibi arkadaş herhalde yeni tasarılardan, paket tasarılardan söz ediyor olmalı. Ben böyle anlıyorum. Bu yasa değişiklikleri ile, özellikle Anayasaya ters düşen özgürlük kısıtlayıcı önlemlerle anarşinin önleneceğine inanmıyorum. Buna çok kısa bir örnek vermek istiyorum. Tasarılar bir paket halindedir ve kesinleşmemiştir ama, özellikle polis vazife ve yetkileriyle ilgili taslak, her ne kadar kesin şeklini almamışsa da, bu taslakta bazı hükümler var. Son derece sakıncalı görüyorum. Örneğin; Yetki yasasına, yani polis görev ve yetki yasasının 9'uncu maddesine eklenen bir fıkra var. "Milli güvenlik ve kamu amirinin emriyle, polis kişilerin üstlerini, araçlarını, eşyalarını ve özel kağıtlarını arayacak ve bunlara el koyabilecektir. Bu daha da geliştiriliyor yeni taslakta. "Evine de girebilecektir, yoldan da çevirebilecektir". Cüneyt Beyin de söylediği gibi kimliğini de kontrol edebilecektir. Polisin yetkilerini, yargı organlarının yetkisinden kaldırıcı hükümler getiriyor ki, bu Anayasanın "Özel hayatın gizliliği" ilkesine benim kanımca ters düşüyor. Ters düştüğü sadece benim kanım değil, aynı zamanda Anayasa Mahkemesinin de görüşüdür. Anayasa Mahkemesi, tasarıya daha önce getirilen, 1963 yılında getirilen böyle bir fıkrayı, 26/6/73 gün ve... karar numarasını da burda not etmişim, 1973/41 esas ve 974/13 sayılı kararıyla iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesine bu iptal için kim başvurmuştur? Cumhuriyet Halk Partisi baş vurmuştur. Aynı Partinin, aynı iktidarın bu gün aynı hükmü getirmesini ben bir çelişki olarak görüyorum. Buna hiç bir anlam veremiyorum. Önlemler paketinde bu ve buna benzer bir çok noktalar yer almakta. Özellikle Dernekler Kanununu son derece kısıtlayan hükümler getirmekte. Polise verilen yetkiler üzerinde önemle duruyoruz. Neden? Türkiye bir cephe döneminden geçmiştir ve biraz önce de anlatmaya çalıştım, bu dönemde devletin çeşitli organları cephelere bölünmüştür. Bu arada polis de. Bu yeni yetkileri hangi polise vereceğiz?

Cumhuriyet Halk Partisi ağırlıklı iktidar döneminde acaba devletin, polis gibi, emniyet gibi, milli emniyet gibi organlarından faşist güçler arındırılmış mıdır? Önce bunu sormak lazım. Benim kanımca tamamiyle arındırılmış değildir. Eğer öyle olsaydı, daha geçenlerde Başbakanlık konutuna, hassas bölgeler denen bir bölgede polisler gelip de "Başbuğ Türkeş" diye tezahürat yapıp, Başbakanın bahçesine bozkurt panoları bırakmazlardı. Bu durumdaki bir polise yargı organlarının yetkilerini tanımak bence son derece sakıncalıdır.

Bu paketlerdeki polisiye önlemlerle anarşinin önleneceğine inanmıyorum. Anarşinin önlenmesini, işçi sınıfının bilinçli önderliğindeki tüm sol güçlerin birleşerek, faşizme karşı akılcı mücadelesinde görüyorum. Zaten faşizmin bugün bu denli pervasızca tırmanmasının nedeni, Türkiye'de sol yelpazedeki kopukluktan ileri geliyor. Faşizmin at sineklerini ancak bu yelpazeyle yelleyebiliriz. Ancak, maalesef bu yelpazenin dilimleri biraz önce Doğan arkadaşım da izah etti, kopuktur. Birbirleriyle ilintisi yoktur, sol yelpazedeki dilimlerin günün birinde herhalde bu birlikte sağlanacaktır, sağlanmalıdır.

Bir başka soru: Tartıştığımız anarşi karşısında bu gün solcu olarak bildiğimiz CHP nasıl bir tavır takınmıştır? diyor... Bu tavrında ciddi midir? aynı şekilde Kontrgerilla karşısında Halk Partisinin hükümetin tavrı nedir, bu soruluyor.

Soruyu yanıtlarken Hükümet programından bir pasaj almak istiyorum. "Hiç bir gerekçe ile hiç bir kimseye, devlet denetimi ve sorumluluğu dışında kamu görevi yapma, zor kullanma, güvenlik sağlama, kendi kendine hak alma yetkisi, olanağı tanınmayacaktır. Hangi yönden ve nereden gelirse gelsin bu devlet kurallarıyla bağdaşmayan bu tür davranışların kaynakları hızla kurutulacaktır.

Böyle diyor Hükümet programı. İşbaşına geldiğinde bu Hükümet, devletin haberalma ve değerlendirme örgütüne de demokratik hukuk devletinin ve açık toplumun gereği olan niteliği kazandırılacağından söz ediliyor. Bu örgüt yani MİT siyasete dolaylı da olsa karıştırılmayacak, propaganda yönlendirme çalışmaları yapmayacaktır" buyuruyor.

Hükümet programında böyle yarı kapalı olarak Kontrgerilla ve Milli İstihbarat örgütü içindeki bazı güçlere karşı önlemler alma gereği duyulduysa, bundan önceki dönemlerde bu örgütler yozlaşmış demektir. Hükümet, programında bu odaklara eğilineceğini vaadediyor. Fakat, şimdiye kadar kesin, somut bir eğilme işareti görmedik hükümetten. Bunun gerekçesini de sayın Başbakan., "yıkmadan, dökmeden, yumuşak bir yaklaşımla" izah ediyor. Yani, "Yumuşak iniş" yapılacakmış bu örgütler üzerine. Kontrgerilla gibi, MİT gibi örgütlere "hükümet" yumuşak iniş yapadursun, az önce rakkamlar da verildi sert bir çıkış yapıyor anarşinin grafiği.

Kontrgerilladan elbette hesap sorulmalıdır. Soruların çoğu bu yönde. Aydınlık gazetesinin bu konudaki kampanyasını nasıl karşılıyorsunuz? diyenler var. Aydınlık gazetesinin, Kontrgerilla konusundaki duyarlı tutumunu, yürekli tutumunu, zaten daha önceleri kendi sütunlarımda belirtmiştim. Aydınlık aynı zamanda son derece değerli bir gazetecilik ödevi yapmıştı. Elbette Kontrgerilladan ve tüm karanlık güçlerden hesap sorulmalıdır. Bu kanıdayım. (Alkışlar)

Bir başka soru: "Kontrgerillayı hangi parti yaratıyor?

Onu da az önce belirtmeye çalıştım. Bu biraz da partiler dışında, okyanus ötesinden kuramlaştırılmış, reçeteleştirilmiş bir olaydır kanımca.

LİDERLERİN BİR ARAYA GELMESİ KONUSU VE ARCAYÜREK

Örsan'ın da söylediği gibi bazı sorular birbirine benziyor. Fakat buna rağmen hepsini cevaplamaya çalışıyorum.

Soru anarşinin önlenmesi için tüm siyasi parti liderlerimizi bir araya getiren bir açık oturum düzenlemek için gerekli girişimde bulundunuz mu? Bulundunuzsa, olumlu sonuç niçin alamadınız? Tüm çabalarınızı kullanarak liderleri biraraya getiren ve sizin de bulunduğunuz bir açık oturumu gerçekleştirmenizi sabırsızlıkla bekliyoruz.

Bütün liderleri biraraya değil, biz iki lideri bile biraraya getirmek için olanca çabayı sarfettik. Buluştular buluştular sonunda somut hiç bir şey çıkmadı. Çünkü birisi kapıdan girerken DGM diyor, öbürü hayır DGM değil diyor olay da bitiyor. Bir defa liderlerin biraraya gelmesi için kendi dünyalarında iki liderin birbirine yaklaşım sağlayacak girişimlerde bulunmaları, davranışlarda bulunmaları gerekir. Bütün bu sorular bir tek soruya da kapı açar: "Türkiye'nin iki büyük partisi niçin yanyana gelmez?" sorusuna. Türkiye'deki iki büyük partinin yanyana gelmesi için pratikten işe bakarsak hiç bir zaman olanak bulunmaz, kolay kolay bulunmaz, ancak rejim herhangi bir sakıncaya uğrarsa o zaman iki partinin birbirinin yanında vaziyet alması ihtimalleri belki belirir.

Bizim gazeteci olarak liderleri biraraya getirme çabamız inanın ki çok zaman olmuştur. Fakat gerek kendi açık konuşmalarından, gerekse kendi partilerinden gelen, yansıyan sözler, laflar, bunların biraraya gelerek sorunları tartışmasına böyle bir açık oturumda halkın karşısına geçip sorulara cevap vermesine olanak vermiyor. Onu da belirtmekte büyük fayda görüyorum.

Sizce tüm sorunların halli için demokrasi rejimininin değiştirilmek istenmesi doğrumudur?

"ÇÖZÜM YOLU, DEMOKRASİ REJİMİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ DEĞİLDİR"

Hayır! değildir. "Çözüm ne olmalıdır? Bize ne gibi görevler düşüyor?"

Çözüm özgürlüklerin gayet uygarca kullanılmasından, kişilerin özgür fikirlerine sosyal bünyenin bütün kesimlerinin saygılı olmasından geçiyor. Hem bir kez eğer karşındakinin fikrini fikir olarak kabul eder, bunu parmağını tetiğe götürerek kullanmaktan vazgeçerse anarşi de biter, sorunların büyük bir kısmı da çözüme ulaşır.

"Anarşinin kaynağı belli fakat bu anarşi nasıl önlenecek?" İşte bu soruyu soruyoruz cevap olarak. Biz halk olarak buna çare arıyoruz. Yaramaz bir hanımla nikahlandım, bundan boşanmanın çareleri ne? Yani Amerika'yı nasıl boşayacağız? Şimdi Örsan Amerika ile evlendik dedi. Bu gidişle bizi galiba Rusya da metres tutmak üzere. Onun için bu soruyu böylece cevaplandırmak istiyorum. (Alkışlar)

"Anarşinin kaynağının, bu ortak bir soru efendim Arcayürek, Çelebi, Öymen diyor, isterse arkadaşlar da düşünsünler.

"Anarşinin kaynağının Amerika ve MHP olduğu gibi Rusya ve "TKP" nin de payı olduğunu olumlu görüşünü yazarı olduğumuz gazetede işleyebilirmisiniz?" "Elbette, ki zaman zaman zaten yapıyorum. "Konuşmamızda 141-142 ve 163 üncü maddelerin kaldırılmasından yana tavır aldınız, çok memnuniyet verici. Ancak yazılarınızın yayınlandığı gazete Hürriyet bugüne değin faşistlerin ceza yasalarına değinen herhangi bir yazı, yorum getirmemiştir."

Ben hemen açıktan bir şey söyleyeyim. Hürriyet gazetesinde sadece ben değil, değerli gazeteci arkadaşlarım, başta Oktay Ekşi, olmak üzere 141, 142'nin süratle kaldırılması gereğine değinen, bunun özgürlükçü demokrasinin bir koşulu olduğunu açıkça anlatan ve sık sık anlatan yazılarla değinmişlerdir. Hürriyet açık bir gazetedir. Toplumun her kesiminden gelen sese yer verir, Özgürlükçü demokrasinin yanında olduğu için bu sorunuzu gayet açık yazılarla, kanıtları da ortada, demekle yetiniyorum. Eğer illegal sol, faşist teröristlerle onların yaptığı gibi silahla karşılık vererek savaşmasaydı bugün faşizm olduğundan fazla gelişmez miydi?"

DEVLETİ YÖNETENLER KOMANDOLARI KOLLUK KUVVETLERİNİN YARDIMCISI GÖRÜRSE...

Bakın şimdi bu tabii ki çok dikkati çekici bir soru. Ben size bir şey söyleyeyim. 1969 senesinde Colonell (Albay) çıkıp da komandolar benim malım dedikten sonra devletin Cumhurbaşkanı komandoların kolluk görevlerine yardımcı unsurlar olduğunu söyledi. Şimdi, yani işe şurdan bakmak lazım; devletin başından aşağıya doğru, devleti yönetenler bir önemli dönemde, 1969-1974 seneleri arasında sağda kurulmakta olan bu örgütleri devletin kolluk görevlilerine yardımcı unsur diye kabul ederse bu işin içinden çıkamazdık.

Ama illegal diye adlandırdığımız sol da 1969 - 71 arasında kesinlikle belirmeyen, fakat bazı belirtileri yavaş yavaş canlanan sağa karşı döğüşmedi. Başka bir amaçla döğüşür gibi göründü ve sonra parçalandı. Meselenin püf noktası burada. Yoksa illegal solun faşistleri dövüp öldürmesi, faşistlerin illegal solu öldürmesi, bu bir sonuç vermez. O onu öldürecek, bu bunu öldürecek. O deminki konuşmada bahsini söylediğim MC zamanındaki raporda aynen şöyle diyor: "Devletin istihbarat organları: "Bu iki taraf da birbirlerini vurmaya devam edecektir. "E yani bunun sonu var mı? Sol partilerden bir tanesinin galiba başkanı da buralarda filan da Yani O. doktriner bir savaş veriyor. Ne var bundan kaçınılacak?

"141-142'YE,FİKRİNİ SÖYLEYEN ADAMI İDAMA KADAR GÖTÜRDUĞÜ İÇİN KARŞIYIM"

Ben 141-142'nin kalkmasını savunurken, tabii parlamenter olduğu için Hüsamettin hemen rakama vuruyor. Anayasa değişikliği gereklidir, pek çıkmaza getiriyor. Ben 141-142'yi hemen Komünist Partisinin kurulup kurulmaması meselesi diye koymadım ki ortaya. 141-142 fikrini söyleyen adamı 7,5 seneden idama kadar götüren bir mekanizma getirirse, bunun için karşısındayım diyorum. Fikrini söyleyen adam, silah taşıyan adamdan daha çok hapse müstahakmıdır Türkiye'de? Ve Türkiye, bugün Batı aleminde yerini aldığını söyleyen Türkiye, Türk Komünist Partisi olmayan Türkiye olmaz. Türkiye buna müstehak mıdır canım, benim savunduğum bu. Teşekkür ederim...

Hayır efendim, bir başka soruya daha cevap verebilir miyim? Sayın başkanım müsaade eder misiniz?

FERİT İLSEVER: Tabii efendim, buyrun.

EĞER 1974'DE İŞKENCECİLER YAKALANSAYDI,BU OLAY BİTERDİ

CÜNEYT ARCAYÜREK: "Polislerin yaptıkları işkenceleri nasıl karşılıyorsunuz?" Sanıyorum ki işkence konusunda hem Kontrgerilla bahsinde ve hem de daha sonraki bölümlerde daha açık cevap verdim. Ben işkenceye son derece karşıyım, ve bunların sorumlularının tek tek yakalanması gerekliliğini söyledim. Eğer 1974 senesinde, 74 öncesi dönemlerin işkence olayları ortaya çıkarılsaydı, sorumluları bulunsaydı, bu konu konuşulmazdı burada. Türkiye'nin olayı biterdi, bu olayı biterdi.

"Aydınlıkçılara saldırılıyor. Acaba Aydınlık siyaseti kötü bir siyaset midir, bütün kuruluşlar Aydınlık siyasetine saldırıyor?" "Aydınlık kendi tipinde Türkiye'nin belli başlı en önemli gazetesidir. Tirajı şudur, budur hiç ilgilendirmez beni. Tiraj meselesi de değildir bir gazetenin etkenliği. Bir gazetenin etkenliği yazdığı yazının, daha doğrusu kendi düşüncesini bir doğrultuda, taviz vermeden korkmadan savaşarak söyleyebilmesidir. (Alkışlar) Aydınlık'a karşı... (Alkışlar) Burda bir şey daha söyleyeyim. Sakın Aydınlık'ı methetmek için bunları söylediğimi sanmayın yani. Bu benim kendi kişisel görüşüm, Aydınlık çıktığından beri söylüyorum. Aydınlık bir doğrultunun gazetesidir, o doğrultuda savaşını vermektedir, yanlış yaptığı şeyler olabilir, çoğunda doğru olabilir ama, Aydınlık bir doğrultunun gazetesidir, onun için elbette bu tür gazeteye saldırılar da olacaktır, elbette bu gazetenin üzerinde iftiralar da olacaktır.

YARIN: Tartışmaların devamı

DEMOKRATİK KAMBOÇYA'DAN SONRA...

Vietnam Çin'e yine saldırdı

- Moskova, Hanoi rejimine 2 savaş gemisi verdi

Vietnam saldırganları bu yılın 25 Ağustosunda da Çin sınırında bir provokasyon düzenlemişti. Resimde, Vietnamlı saldırganlar ellerine geçenleri Çinli muhafızlara fırlatıyorlar.

PEKİN

Pekin Radyosu, Vietnam birliklerinin Çin sınırını aşarak üç tepeyi işgal ettiğini ve bu arada bir Çin muhafızını öldürdüklerini bildirdi.

Yeni Çin Haberler Ajansı sayıları 40 civarında olan Vietnamlı saldırganların Kangsi Chuang özerk bölgesindeki Liaohong tepelerini işgal ettiklerini açıkladı. Liang Çhien adındaki bir Çin sınır muhafızını da öldüren Vietnam birlikleri daha sonra ıssız tepelere çekildiler.

Pekin'de bir açıklama yapan, Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcılarından Li Sien-nien, Vietnam provokasyonlarının artık tahammül edilemez bir hal aldığını belirtti.

RUSYA, VİETNAM'A İKİ SAVAŞ GEMİSİ VERDİ

Japon Hükümetine yakın bir kaynak, Sovyetler Birliği'nin Vietnam'a "Petya" tipinde iki savaş gemisi verdiğini açıkladı. "Korvet" sınıfına giren bu gemilerin roket atabilir kapasitede olduğu belirtildi.

Aynı kaynak, Vietnam'ın böylece Kamboçya'ya karşı deniz alanında üstünlük sağlamak amacında olduğunu söyledi.

İRAN'A MÜDAHALE ETMEMESİ İÇİN

Carter Brejnev'i uyardı

- İran'da bazı subaylar kışlalarına dönmedi
- Şah rejimi, yeni baskılar getirmek istiyor
- 9 Alman milletvekili, hükümete İran'a yardımı kesme çağrısı yaptı

WASHINGTON-TAHRAN

ABD Başkanı Carter, Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Brejnev'i, İran'a müdahale konusunda uyardı. Carter, Brejnev'e gönderdiği mesajda, kendilerinin İran'a müdahale etmeyeceğini ileri sürdü ve Sovyetler Birliği'nin de İran'a müdahalesine izin vermeyeceğini bildirdi. Carter, Brejnev'den, her türlü müdahaleden kaçınmasını istedi.

ABC televizyonuna verdiği demeçte Carter, Brejnev ile son haftalarda mesaj teati ettiklerini söyledi ve Şah'ı desteklediklerini yineledi.

Carter ABC televizyonunun, ABD'nin Şah'ı desteklemesinin bir eyleme dönüşüp dönüşmeyeceği yolundaki sorusuna, "Bu soruyu cevaplamaya hazır değilim" şeklinde cevap verdi.

ABD İRAN'DAKİ MODERN SİLAHLARDAN KUŞKULU

ABD'nin, Şah'ın devrilmesi halinde, İran'daki modern Amerikan silahlarının Sovyetlerin eline geçmesinden endişe etmeye başladığı bildirildi.

Bu konuda bir açıklama yapan ABD'li senatör William Proxmire, Sovyetlere uyarıda bulunarak, "Bu ülkede bizim en geliştirilmiş uçaklarımız, destroyerlerimiz ve füzelerimiz var. Şah devrilirse, bu silahları İran'dan çekilirken arkamızda bırakmayız" dedi.

Proxmire, ABD'nin İran'a yeni silah satışını durdurmasını da istedi.

Proxmire'nin demecine karşılık ABD Savunma Bakanlığı yaptığı açıklamada, İran ile ABD arasında imzalanan anlaşmaların feshedilmesi ya da silah tesliminin askıya alınması gibi bir niyetleri olmadığını bildirdi. Açıklamada, İran'daki silahların "çok iyi korunduğu"da kaydedildi.

SUBAYLARIN BİR KISMI BİRLİKLERE DÖNMEDİ

İzin alarak evlerine giden subay ve erlerin muhalefet liderlerinden Ayetullah Homeyni'nin çağrısına uyarak kışlalarına dönmedikleri bildirildi.

ABD Başkanı Jimmy Carter

Hatırlanacağı üzere, Homeyni'nin orduya yaptığı çağrı üzerine subaylar arasında çatışma çıkmış, bir çok subay kışlalardan ayrılmıştı.

Öte yandan Homeyni yayınladığı bir mesajda, son günlerde verilen şehitler için 18 Aralıkta bütün ülkede yas tutulmasını istedi. Homeyni mesajında şöyle dedi: "İran'daki kanlı olaylardan Şah sorumludur. Halk petrol işçilerinin grevini desteklemelidir"

YENİ BASKI ÖNLEMLERİ

Bu arada askeri hükümet, her türlü gösterinin yasaklandığını açıkladı. Hükümetin bölge yöneticilerine gönderdiği genelgede, grevci işçilere ceza verilmesi isteniyor. Ayrıca işi yavaşlatanlar da işten atılmakla tehdit ediliyor.

İRAN'A YARDIMIN KESİLMESİ ÇAĞRISI

Batı Almanya'da iktidardaki Sosyal Demokrat Partisinin (SPD) 9 milletvekili, dün bir bildiri yayınlayarak hükümeti, İran Şah'ına siyasal ve iktisadi yardımda bulunmamaya çağırdı. Partinin sol kanadındaki milletvekilleri, çağrıda özetle şöyle dediler:

"İran halkının demokrasi mücadelesini destekliyor ve hükümeti artık Şah'a destek sağlamamaya çağırıyoruz. İran halkının çıkarları, Batı Almanya'nın kısa vadeli iktisadi çıkarlarına feda edilmemelidir."

Federal Almanya Dışişleri Bakanı Genscher:

"Avrupa birliği yolunda önemli adımlar atıldı"

LÜKSEMBURG (ÖZEL)

Avrupa Parlamentosunda bir konuşma yapan Alman Dışişleri Bakanı Genscher, Avrupa Birliğini gerçekleştirme yolunda bu yıl önemli adımlar atıldığını söyledi. Alman Dışişleri Bakanı, Avrupa Para Sistemini Avrupa birliği için çok önemli bir adım olarak nitelendirdi ve İtalya'nın katılma kararını övdü. Yunanistan'ın Ortak Pazar'a tam üyeliğinin son aşamada olduğunu belirten Genscher, Yunanistan, Portekiz ve İspanya'nın Ortak Pazar'a tam üyeliğinin Avrupa birliğini güçlendireceğini belirtti. Genscher, önümüzdeki yıl yapılacak Avrupa Parlamentosu seçimlerinin de Avrupa birliğini güçlendireceğini söyledi.

Alman Dışişleri Bakanı, Ortak Pazar'ın diğer ülkelerle ve topluluklarla ilişkilerinin bu yıl olumlu yönde geliştiğine dikkati çekti ve Türkiye Ortak Pazar ilişkilerinin yeni bir temelde gelişeceğini umduğunu belirtti. Genscher, Ortak Pazar ile Arap ülkeleri ASEAN, Afrika ve Karaib ülkeler topluluğu arasında da iyi ilişkiler kurulduğunu açıkladı.

ÜÇÜNCÜ DÜNYANIN YENİ BİR BAŞARISI:

BM İsrail'e silah ambargosu uygulamayı kararlaştırdı

- Kahire Radyosu, İsrail'e baskı yapmadığı için ABD'yi eleştirdi
- Carter, Orta Doğu ile ilişkili olarak bugüne kadar yaptığı girişimlerin büyük ölçüde boşa gittiğini açıkladı

AJANSLAR

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, Irak tarafından verilen ve İsrail'e silah ambargosu uygulanmasını öngören bir karar tasarısını 30'a karşı 72 oyla kabul etti.

Güvenlik Konseyinde veto hakkına sahip olan ABD, İngiltere ve Fransa kararın aleyhinde oy kullandılar.

KAHİRE RADYOSU: "BARIŞ ÇABALARINI İSRAİL ENGELLİYOR"

Orta Doğu barış görüşmeleri konusunda bir yorum yapan Kahire radyosu, İsrail'in Orta Doğu barışı konusundaki çabaları engellediğini, ABD'nin ise bu konuda İsrail'e "zorlayıcı" tutum takınmadığını açıkladı.

Radyo, barış gerçekleşmezse, bunun sorumluluğunun Camp David Anlaşmalarının uygulanmasını sürekli olarak engelleyen İsrail'e ait olacağını söyledi. Kahire radyosu, Mısır'ın Orta Doğu'da hakça ve kalıcı bir barışı gerçekleştirme çabalarında samimi olduğunu belirtti.

Kahire radyosu, görüşmelere eşit söz hakkıyla katılan ABD'nin uzlaşmaz tutum takınan İsrail'i ikna etmek için yeterince çaba harcamadığını da yorumuna ekledi.

İsrail Başbakanı Begin ise, ABD'yi, barış görüşmelerinde Mısır'ı kayıran "tek yanlı bir tutum" almakla suçladı ve Mısır'ın da görüşmelerin kesilmesinde tek sorumlu olduğunu iddia etti.

VANCE ABD'YE DÖNDÜ

Orta Doğu'da, özellikle İsrail'de yaptığı görüşmelerden bir sonuç alamayan ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, ABD'ye döndü.

Öte yandan, bir basın toplantısı düzenleyen ABD Başkanı Carter, Orta Doğu barışı konusunda ABD'nin elinden geleni yaptığını ve şimdiki durumu belirleyecek olan şeyin, İsrail parlamentosunun vereceği karar olduğunu söyledi.

Bugüne kadarki girişimlerinin büyük ölçüde boşa gittiğini belirten Carter, 17 Aralık tarihine kadar anlaşmanın imzalanması konusunda bütün umudunu yitirmediğini, ancak ortada pek çok pürüzün olduğunu açıkladı.

İSRAİL HÜKÜMETİ MISIR'IN ÖNERİLERİNİ REDDETTİ

İsrail hükümeti, ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance tarafından iletilen Mısır'ın barış önerilerini reddetti. Mısır'ın barış önerileri, Gazze ve Filistinlilerin geleceği konusunda kesin bir tarih belirlenmesini kapsıyordu. Mısır, başka Arap ülkelerine karşı girişilecek bir saldırının Mısır için de bağlayıcı olacağı konusundaki tutumundan şimdilik kaydıyla söz konusu etmeyecekti.

KRAL HÜSEYİN'İN BASIN TOPLANTISI

Fransa'da bulunan Ürdün Kralı Hüseyin bir basın toplantısı düzenleyerek, Orta Doğu sorununun uluslararası bir konferansta ele alınmasını istedi.

Ürdün Kralı, Mısır'la diğer Arap ülkelerinin bir araya gelebilmesinin şartlarının var olduğuna inandığını söyledi.

DANİMARKALI DEVRİMCİLER RUS VE VİETNAM ELÇİLİKLERİ ÖNÜNDE GÖSTERİ DÜZENLEDİLER

Danimarka'da yapılan gösteride, Sovyet-Vietnam saldırısı kınandı. Başkent Kopenhag'da gece yapılan gösteride devrimciler, sık sık "Rusya-Vietnam, Kamboçya'dan Defol!" şeklinde sloganlar haykırdılar.

(FOTOĞRAF: Alfa FOTO)

KAMBOÇYA'YA YÖNELEN RUS-VİETNAM SALDIRISI KOPENHAG'TA PROTESTO EDİLDİ

KOPENHAG

Danimarka Komünist İşçi Partisi (KAP), Vietnam ve Sovyetlerin Kamboçya'ya karşı giriştiği saldırıları protesto eden bir gösteri yaptı.

Protesto gösterisi Kopenhag'daki Vietnam Büyükelçiliğinin önünde, yüzlerce Danimarkalı devrimcinin "Rusya ve Vietnam Kamboçya'dan Defol'!" sloganlarıyla başladı.

Vietnam Büyükelçiliğinden sonra yürüyüşe katılan devrimciler Rus Konsolosluğunun önüne geldiler

Burada Danimarka Komünist İşçi Partisi adına konuşma yapan bir devrimci özetle şunları söyledi:

"Demokratik Kamboçya, bugün Sovyet sosyal-emperyalistlerinin kışkırttığı Vieatnam'ın vahşi saldırılarına hedef oluyor. 1968 yıllarında ABD emperyalistleri tarafından saldırıya uğrayan Vietnam'ı biz Danimarka devrimcileri olarak bütün gücümüzle desteklemiştik. O zamanlar da Kopenhag'daki ABD konsolosluğunun öününde düzenlediğimiz bir protesto mitingine 25 bin kişi katılmıştı. Çünkü Vietnam o zamanlar ABD emperyalistlerine karşı haklı bir mücadele yürütüyordu ve tüm dünya halklarının desteğini kazanmıştı. Fakat ne yazık ki o zamanların Vietnam'ı, bugün sosyal-emperyalistlerin maşası olmuştur. Bugünkü Vietnam, Asya'nın Kübası haline gelmiştir.

KAMBOÇYA'YI SONUNA KADAR DESTEKLİYORUZ

"Kamboçya, vietnam'ı her zaman masa başında sorunları çözmeye davet etmiştir. Fakat bu haklı tutuma daima karşı çıkmıştır. Bugün çok sayıda Vietnam askeri Kamboçya topraklarındadır. Vietnam Uçakları Kamboçya topraklarının 85 mil kadar içine girebilmektedir. . .

"Biz dünya halklarının bir parçası olarak, bütün gücümüzle Kamboçya halkının Vietnam ve Rus saldırganlarına karşı haklı mücadelesini sonuna kadar destekleyeceğiz."

Arnavutluk, İran'daki halk hareketine kara çalmaya çalışıyor

Uluslararası alanda Moskova'nın tutumunu silik ve gizli birşekilde kopya etmeye devam eden Arnavutluk yönetimi, İran muhalefetini "teşhir eden" bir makele yayınlandı. Arnavutluk Emek Partisinin günlük yayın organı olan "Zeri i Populit" gazetesi 25 Kasım tarihli bir makalesinde şöyle yazdı:

"Dinci burjuva muhalefet halk isyanını kendi çıkarları için kullanmaya çalışıyor. Ama bu muhalefet, gösterilerin daha büyük boyutlara ulaşmasından çekiniyor ve kendi çıkarlarını sarsmasından da korkuyor."

Tiran yönetiminin Şah rejiminin devrilmesi ve ülkeden bütün emperyalistlerin kovulması için mücadele eden Ayetullah Homeynilere, Ulusal Cephe'ye "dinci burjuva" diyerek kara çalmaya çalıştığı görülüyor.

Kendisinin dışında herkesi "gerici", "burjuva" ve "dinci" orarak karalamaya **çalışan**

Enver Hoca yönetimi'nin Şah'a karşı mücadele eden muhalefeti kınamakla Şah rejimine büyük destek **sağlıyor**.

ZANU, ZAPU ve SWAPO Temsilcileri Paris'te bir araya geldiler

PARİS (AA)

Afrika'nın güneyindeki ırkçı rejimlere karşı silahlı mücadele yürüten örgütlerin temsilcileri Paris'te bir araya geldiler.

Zimbabve, Namibya ve Azanya'da mücadele yürüten Güney Batı Afrika Örgütü (SWAPO) ile Zimbabve Ulusal Cephesini oluşturan iki örgüt, ZANU ve ZAPU temsilcilerinin katıldığı toplantıda, bölgedeki son gelişmeler karşısında alınacak ortak tavır konusunda görüşmeler yapıldı.

Irkçılığa ve emperyalizme karşı yürüttükleri mücadeleler hakkında birbirlerine karşılıklı olarak bilgiler veren örgüt temsilcileri, bölgedeki mücadelenin birleştirilmesi gerektiğini kaydettiler.

ZANU BAŞKANI ROBERT MUGABE

SWAPO BAŞKANI SAM NJOMO

ZAPU BAŞKANI JOSHUA NKOMO

Suudi Arabistan Petrol Bakanı Yamani OPEC toplantı sonuçlarından umutlu

ABU DABİ (THA)

16 Aralıkta başlayacak olan OPEC ülkeleri toplantısına katılmak üzere Abu Dabi'ye gelen Suudi Arabistan Petrol Bakanı Zeki Yamani OPEC toplantısının çok başarılı sonuçlanacağını söyledi.

Birleşik Arap Emirlikleri Petrol Bakanı Oteiba da verdiği bir demeçte, gelecek yıl petrole zam yapılmasının kaçınılmaz olduğunu söyledi.

Öte yandan Endonezya hükümeti bir açıklama yaparak, OPEC ülkeleri örgütü toplantısında, petrol fiyatına yüzde 10 oranında zam yapılması görüşünü savunacaklarını belirtti.

THE ECONOMİST DERGİSİ'NİN YORUMU

İngiltere'de yayınlanan The Economist dergisi, yaklaşan OPEC toplantısını konu alan bir yorum yayınladı.

Petrolün en önemli sanayi hammaddesi olduğu belirtilen yorumda, petrol fiyatlarında yapılacak bir zammın, herkesi etkileyeceği belirtildi.

Dergi, OPEC'in 1977'deki alım gücüne ulaşabilmesi için petrol fiyatlarında yüzde 17'lik bir artışın gerçekleşmesi gerektiğine işaret ediyor ve bunun altındaki bir fiyat artışının Batılı ülkekeleri çok sevindireceği görüşüne yer veriyor.

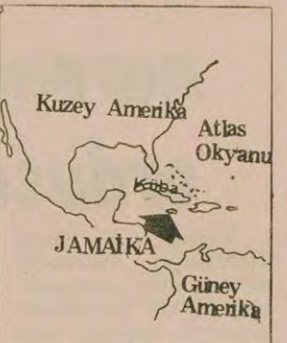
James Callaghan parlamentodan güvenoyu aldı

LONDRA

İngiltere'de Callaghan Hükümeti, parlamentoda yapılan hayati güven oylamasında 290'a karşı 300 oyla güven oyu aldı. Oylamada küçük partilere mensup milletvekilleri çekimser oy kullandılar.

Avam Kamarasının bir gün önce Callaghan'ın ekonomik politikasına karşı çıkarken ertesi gün güven oyu vermesi, çeşitli yorumlara yol açtı.

Bu arada Hükümetin ücretleri sınırlama politakasına karşı çıkan bazı İşçi Partisi milletvekilleri de, güven oylamasında topluca Hükümet lehinde oy kullandılar.

Jamaika'da Uluslararası Yeni Ekonomik Düzen toplantısı yapılacak

KİNSTON (ANKA)

Jamaika'nın Kinston kentinde 28-29 Aralık tarihlerinde "Uluslararası Yeni Ekonomik Düzen konusunda" uluslararası bir toplantı yapılacağı açıklandı.

Çeşitli hükümet temsilcilerinin yanında ekonomi uzmanlarının da katılacağı açıklanan toplantıda, 1978 yılı içindeki ekonomik gelişmeler ele alınacak.

Toplantıya, Batı Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, Venezuella eski Devlet Başkanı Perez, Avustralya Başbakanı Fraser, Kanada Başbakanı Trudeau, Norveç Başbakanı Nordli ve Nijerya Devlet Başkanı Obasanjo'nun katılacağı bildirildi.

VİDELA'NIN ÖZÜRÜ KABAHATİNDEN BÜYÜK

Kayıp olduğu bildirilen Arjantinliler zindanlardaymış!

BUENOS AİRES

Arjantin Federal Polisi dün yaptığı bir açıklama ile kayıp oldukları açıklanan 159 kişinin cezaevlerinde bulunduğunu bildirdi.

Arjantin'de AAA (Dini Anti-komünistler Birliği) adlı faşist terör örgütü şimdiye kadar yüzlerce insanı kaçırmış, işkence ederek öldürmüştü. Videla'nın baskı araçlarından biri olan bu örgütün yanında diktatörlüğün resmi organları da en küçük muhalefet hareketine vahşice saldırmaktadır.

1978 yazında Arjantin'de düzenlenen Dünya Futbol Kupasından yararlanan birçok aile, kaçırılan eşlerini aramak amacıyla büyük kentlerde sessiz gösteriler düzenlemişlerdi. Kayıp yakınlarının bulunması için Uluslararası Af Örgütü, Birleşmiş Milletler gibi kuruluşlara başvuran Arjantinlilerin sayısı da bini aştı.

Federal Polisin son yaptığı açıklama, yurtdışında bulunan Arjantinliler tarafından "gülünç" olarak nitelendi.

Üstelik, polis yetkilileri kayıp kişilerin sadece isim listesini vererek, tutukluların yaşayıp yaşamadığı konusunu gölgede bırakmayı tercih etti.

KOLOMBİYA'DA KAYIPLAR

Fransız AFP Ajansına göre, Kolombiya'da muhalefet Devlet Başkanı Julio Cesar Turbay'a bir muhtıra vererek kaybolan ünlü sendikacılar sorunu ile yakından ilgilenmesini istedi. Muhalefetin verdiği muhtırada Demir-Çelik işçileri Sendikası Başkanı Hipolito Valderrama ve 14 yaşındaki kızının uzun süreden beri kayıp olduğu belirtiliyor.

Yanan kömür
Kızan demir
Örse çekiç
Vuran biziz

ZMİS Sendikası Genel Başkanı Mehmet Tezer:

Türkiye'deki anarşiyi körükleyenler iki süper devlettir

● Tezer, Türk-İş'le DİSK'in işbirliği yapabileceğini söyledi

Mehmet Tezer

TÜRK - İş'e bağlı, 55 bin üyeli Zonguldak Maden İşçileri Sendikası (ZMİS) Genel Başkanı Mehmet Tezer "Anarşi, Amerika ve Rusyanın ülkemiz üzerindeki rekabetinden kaynaklanmaktadır" dedi. Gazetemize özel bir demeç veren Mehmet Tezer, çeşitli konulara ilişkin olarak şu görüşleri savundu.

HÜKÜMETLER İANEYE DEĞİL HALKA DAYANMALI

"Bugün ülkemiz büyük bir darboğaza sürüklenmiştir. İktisadi krize halâ bir çözüm bulunamamıştır. Mevcut kriz, hükümetlerin yıllardan beri izledikleri dış kaynaklara dayalı kalkınma politikasının bir sonucudur. Bir Ülke geleceğini ve kalkınmasını dış yardımlara bağlayamaz. Bunun çıkar yol olmadığı[illegible] içine düştüğümüz dar boğaz yeterince ispatlamıştır. Kendi gücümüze ve kendi kaynaklarımıza dayanmalıyız. Büyük yeraltı ve yerüstü servetlere sahibiz. Halkımız çalışkan ve fedakardır. Hükümetler büyük devletlerin vereceği ianelere değil halka dayanmalıdır."

ANARŞİ İKİ SÜPER DEVLETTEN KAYNAKLANIYOR

Mehmet Tezer, giderek tırmanan şiddet hareketleri hakkında şunları söylemiştir. "Anarşi olaylarının önüne geçilemiyor. Ülkemiz kadeşin kardeşi vuracağı bir iç savaşa sürüklenmek isteniyor. Vatandaş huzursuzdur, tedirgindir. Anarşi iki süper devletin ülkemiz üzerindeki rekabetinden kaynaklanmaktadır. Halkı bölerek ülkemizi içerden çökertmek istiyorlar. İçine sürüklenmek istediğimiz bu durum dış hegomanyacı güçlerin özellikle ülkemiz üzerinde tahakküm emelleri basleyen süper güçlerin işine yaramaktadır. Bugün anarşi odakları bellidir. Açığa çıkarılmıştır. Hükümet bu meseleyi ciddiyetle ele almalı ve kararlı davranmalıdır."

"Anarşi meselesine çözüm bulmak için özellikle iki büyük siyasi partinin anlaşmaları gerekir. Mecliste partiler, parlementerler birbirine düşmüşken memlekette elbette huzur olmaz."

"Biz Zonguldak Maden İşçileri Sendikası olarak Sendikaların birliğinden yanayız. Bu me[illegible] yanda TÜRK - İŞ ve DİSK'in asgari müştereklerde gerçekleştirecekleri birlik çok önemlidir. Aksi takdirde bu anarşi mihraklarının işine yarar. onların ekmeğine yağ sürer."

BÜYÜK DEVLETLER KIBRIS İŞİNE BURNUNU SOKMASIN

Mehmet Tezer Kıbrıs meselesindeki görüşlerini de şöyle açıklamıştır:

"Kıbrıs meselesinin bu şekilde kangrenleşerek devam etmesi ülkemizin menfaatlerine aykırıdır. Bu mesele iki toplum arasında görüşmeler yoluyla barışçı bir şekilde biran önce çözülmelidir. Büyük devletlerin bu işe burnunu sokmalarına izin verilmemelidir."

---

9 yıldır ailesinden uzakta çalışıyor

"9 YILLIK EMEĞİM VAR, DİLEKÇEME CEVAP VERMEYE BİLE TENEZZÜL ETMEDİLER"

● Trabzon YSE'de muvakkat çalıştırılan işçiler kadrolu olmak istiyor

Hasan Ayyıldız

TRABZON (ÖZEL)

Trabzon YSE Bölge Müdürlüğüne bağlı pek çok işçi senelerden beri esas kadroya alınmamakta ve muvakkat işçi olarak çalıştırılmaktadır. İşçilerin bu konuda yetkililere yaptıkları başvurular ise cevapsız kalıyor.

Bu konuda gazetemize bir açıklama yapan Hasan Ayyıldız adlı işçi şunları söyledi:

"Ben Çaykara'nın Kabataş köyündenim. Benden başka evde 7 nüfus var. Ailem köyde. Bu benim dokuzuncu senem. 9 senedir Of, Arsin, Araklı, Maçka, Akçaabat ve Trabzonun içi olmak üzere ailemden uzakta başka bir yerde çalıştırılıyorum.

"Bu yılın 6. ayında daimi kadroya alınmam için dilekçe verdim. 9 sene emeği geçmiş bir işçiyim. Dilekçeme cevap verme tenezzülünde bile bulunmadılar."

Hasan Ayyıldız yeni gelecek kadrolarda öncelikle eskiden beri emeği geçen işçilere yer verilmesini istediğini belirtti ve "Sendikanın da bu konuda hakkımızı aramasını istiyorum" dedi.

Bank-İş 13. Genel Kurulu bugün yapılıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Bağımsız Bank - İş Sendikasının 13. Olağan Genel Kurulu bugün İstanbul Tepebaşı Kazablanka Gazinosunda yapılıyor.

Sabah saat 9'da başlayacak olan Genel Kurula sunulmak üzere hazırlanan Çalışma Raporunun Dünyadaki durumu tahlil eden bölümünde şu görüşlere yer veriliyor.

"Çağımız emperyalizm ve proletarya devrimleri çağıdır. Bugün genel olarak emperyalistler arası mücadelede, dünya üzerinde hegemonya mücadelesi, esas olarak ABD ile Sovyet sosyal emperyalizmi arasında devam etmektedir. Sömürülerini şiddetlendiren iki süper devlet, diğer emperyalist devletlere (AET, Japonya, Kanada vb.) baskılarını artırmanın yanında esas olarak yarı sömürge ve sömürge ülkeler üzerinde baskı ve sömürülerini yoğunlaştırmaktadırlar...

"İki süper devlet zaman zaman geçici olarak uzlaşmalarına rağmen, rekabetleri esastır ve bu, bir üçüncü emperyalist paylaşım savaşının kaynağıdır. Rekabetlerinin odak noktası ise bu şartlarda Batı Avrupa'dır."

Çalışma Raporunun aynı bölümünde ayrıca Birleşik Amerika ve Sovyetler Birliğinin Birinci Dünyayı, Japonya, Avrupa ve Kanada'nın İkinci Dünyayı, Asya Afrika ve Latin Amerika'nın geri kalan ülkelerinin ise Üçüncü Dünyayı oluşturduğu görüşüne yer veriliyor.

Yürütme Kurulu Atilla Onur, Atilla Aksel ve Kamer Doğan'dan oluşan Bank - İş Sendikasının 13. Genel Kurulunda, sendikanın tüzüğünde değişiklik yapılacağı bildiriliyor.

Bank-İş Yürütme Kurulu: (Soldan sağa) Mali Sekreter Kamer Doğan, Başkan Atilla Onur, Genel Sekreter Atilla Aksel...

Bank- İş Genel Sekreteri Atilla Aksel:

Modern Revizyonist Bank-Sen'e karşı mücadele esastır

● "Bank-Sen en aşağılık yöntemlere başvurarak gelişmeye çalışıyor"

ERKAN ILDIZ

Bank-İş Sendikasının 1[illegible] Genel Kurulu nedeniyle sendikanın Genel Sekreteri Atilla Aksel'le bir görüşme yaptık. Aşağıda yaptığımız görüşmeyi yayınlıyoruz.

—Bank-İş'i tanır mısınız?

—Sendikamız 16 Ağustos 1963'de kuruldu. Kuruluşu İş Bankasında çalışan 15 şef tarafından gerçekleştirildi. Bu kuruculardan biri olan Nusret Önsüer, 12. Olağanüstü Genel Kurulumuzun yapıldığı 29 Ocak 1977'ye kadar Sendikamızın Genel Başkanlığını yaptı. Bu Genel Kurulda yönetimden tasfiye edilen Nusret Önsüer, sendikamızdan da istifa ederek İl-bank-İş'i kurdu. 12. Genel Kurulda seçilen yeni yönetim bugüne kadarki çalışmalarında, sendikanın her kademesinde tabanın söz ve karar sahibi olması ve sınıf sendikacılığının hayata geçirilmesinin mücadelesini verdi.

— İşkolunuzdaki mevcut durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

— İşkolumuz Türkiye'de en çok işçinin çalıştığı işkoludur. Bunların miktarı 2 milyonu buluyor. En fazla üyeye sahip olduğunu öne süren sendika Tez Büro-İş'tir. Yine Türk-İş'e bağlı Koop-İş'in de önemli derecede üyesi var. Daha sonra Banksif Federasyonu geliyor. Bunlara ilaveten DİSK'e bağlı Bank-Sen dışında 70 küsür sendika daha var.

Bütün bu sendikalar içinde özellikle Bank-Sen'in, işkolunda çalışanların sınıfsal özlemlerini ve devrime karşı sempatilerini kendi burjuva sınıf niteliklerinden ve ayrıca bağlı oldukları emperyalist süper gücün deneyimlerinden de yararlanarak ve en aşağılık yöntemleri kullanarak gelişmeye çalışması dikkat çekiyor.

Bank-Sen'in modern revizyonist yönetiminin bu işkolunda çalışanlar için teşkil ettiği tehlike açısından 1977 yılından beri bazı çalışmalar içinde bulunuyoruz.

— İşkolunuzda diğer sendikalarla güçbirliği meselesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

— Bugün işkolumuzdaki doğru ekonomik, demokratik mücadelenin önündeki en önemli engel ilk olarak modern revizyonist Bank-Sen yönetimidir. Bu yönetimi ve giderek diğer sendika ağalıklarını ortadan kaldırmak için mücadele etmek esastır. Biz bu konuda üzerimize düşen her şeyi yerine getirmeye açık bir sendikayız. Bizim ittifak anlayışımız hiçbir zaman gericilikle birleşmek anlamında değil, devrimci ilkelerimizden taviz vermeksizin, iyi şeylerle ittifak, kötü şeylere karşı mücadeledir.

Anti-emperyalist, anti-faşist, anti-modern revizyonist ilkeler doğrultusunda dönem dönem çeşitli ittifak çağrılarımız oldu. Esas olarak bu çağrıları Banksif Federasyonuna bağlı sendikalara yaptık.

Yurtdışındaki işçilerimizden

Kopenhag'da yabancı işçiler iki yıl direndiler, evlerine kavuştular

● Belediye işçilere ev vermeyi kabul etti

KOPENHAG KEMAL KOÇ BİLDİRİYOR

Kopenhag şehrinin VOGNMANDSMARKEN mahallesinde yaşayan 300'e yakın yabancı işçi ailesinin mücadelesi başarıya ulaştı. İşçiler yıkılan evlerinin yerine Belediye'den başka ev almaya başladılar.

Kopenhag'in Vognmandsmarken mahallesinde oturan 300'e yakın yabancı işçi ailesi iki seneden beri mücadele ediyordu. Son bir ay içinde 50'ye yakın yabancı (Türkiyeli 100 kiracı, Yugoslavya ve Pakistan'lı) işçiler mücadelenin meyvesi olarak kanuni hakları olan evlere kavuştular.

Kopenhag belediyesinin her seferinde Yabancı işçilerin ev alma isteğini reddetmesine rağmen yabancı kiracılar birleştiler ve iki yıl boyunca yürüyüş ve toplantılarla [illegible] tüm Danimarka kamuoyuna seslerini duyurdular.

Belediyenin ev vermeye başlaması yabancı işçiler arasında seviç yarattı. Vognmandsmarken'da oturan çeşitli milliyetlerden yabancı kiracılar için, Kopenhag Türkiye Halk Birliğinin de desteklediği Vognmandsmarken Kiracılar Derneği tarafından bir eğlence tertiplendi.

Düzenlenen eğlencede bir konuşma yapan Kopenhag Türkiye Halk Birliği üyelerinden Türkiyeli bir devrimci özetle şöyle dedi:

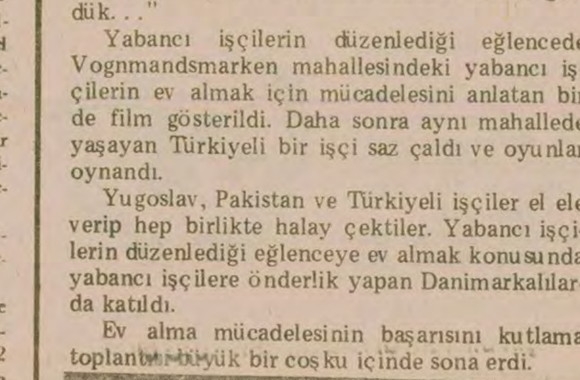
"Vognmandsmarken semtinde yaşayan çeşitli milliyetlerden yabancı işçiler birlikte mücadele ederek hakları olan evleri aldılar. Tabi ki ev almak zor oldu. Fakat işçilerin birliği bu zorlukları aştı. Mücadele etmeden bir hak alamazdık! Çünkü Kopenhag belediyesi yabancı işçilere ayırım yapmıştır.

Biz yabancı kiracıların bu örnek mücadelesi Danimarka halkı tarafından da destek görmüştür. Danimarka makamlarının yabancı işçilere bir dahabu gibi ayırımcılık yaptığı taktirde hep birlikte Danimarka halkının da desteğini kazanarak birlikte mücadele etmemizin zaferle sonuçlanacağını bu ev alma mücadelesinde gördük..."

Yabancı işçilerin düzenlediği eğlencede Vognmandsmarken mahallesindeki yabancı işçilerin ev almak için mücadelesini anlatan bir de film gösterildi. Daha sonra aynı mahallede yaşayan Türkiyeli bir işçi saz çaldı ve oyunlar oynandı.

Yugoslav, Pakistan ve Türkiyeli işçiler el ele verip hep birlikte halay çektiler. Yabancı işçilerin düzenlediği eğlenceye ev almak konusunda yabancı işçilere önderlik yapan Danimarkalılarda katıldı.

Ev alma mücadelesinin başarısını kutlama toplantı[illegible] büyük bir coşku içinde sona erdi.

Kopenhag'daki işçilerin düzenlediği eğlence gecesinden bir görünüş..

DANDY fabrikasındaki kadın işçiler direnişe geçti

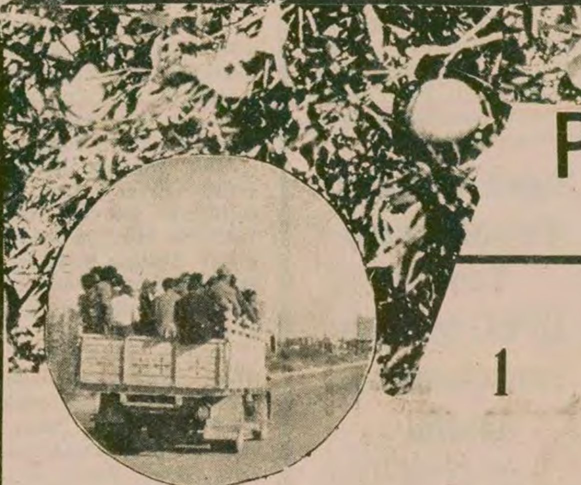
"Eşit işe eşit ücret"

Danimarka'nın Vejle şehrinde DANDY fabrikasında çalışmakta olan 200 Danimarkalı kadın işçi eşit işe eşit ücret verilmesi için greve başladılar. Aynı fabrikada çalışan 150 kadar erkek işçi de kadın işçi arkadaşlarının haklı grevini desteklemek için greve başladılar. Greve başlayan kadın işçiler saat ücretine 1,50 öre (8 TL.) zam yapılmasını istiyorlar.

İşveren işçilerin birliğini bozmak için son ücret zamında erkek işçilere 3 Kron (16 Tl) verirken aynı işi yapan kadın işçilere ise 1,50 Kron (8 TL) veriyordu. Bu sebepten dolayı greve başlayan işçiler bu haklarını alana kadar grevi sürdüreceklerini açıkladılar.

Grev yapan işçiler kendi aralarında grevle dayanışma komitesi ve bağış toplama komitesi kurdular. Fakat bu mücadelede grevci işçiler Danimarka İş Mahkemesi tarafından iki defa para cezasına çarptırıldılar. İşçiler bu haksız cezayı ödemek için halktan bağış topluyorlar.

DANDY fabrikasında grevi sürdüren çoğunluğu kadın olan, 350 işçi basına yaptıkları açıklamada eşit işe eşit ücret verilinceye kadar grevlerini sürdüreceklerini söylediler.

Portakal diyarının yoksulları

— Narenciye işçileri — Araştırma-inceleme: Kamil Cömert

1

10 bin kişilik narenciye ordusu

Mersin ve yöresi Türkiyenin Narenciye anbarı. Ülke ekonomisine katkısı küçümsenmeyecek dercede olan Narenciye bugün birkaç tüccarın elindedir. Narenciyeyi tırnakları ile ağacından söküp alan, toplayan, sandıklayan, küfeleyen 10 bin Narenciye işçisinin ise yüzüne bakan, onların sorunlarına eğilen kimse yoktur!

10 bin kişilik Narenciye ordusu "Çağdaşlaşıyoruz" diyenlerin gözü önünde hâlâ sendikasız, sigortasız, iş güvenliği ve can güvenliği olmayan bir ortamda çalıştırılmakta, emekleri azgınca sömürülmektedir.

Mersinde Narenciye mevsimi Kasım ayı başlarında canlanır. Bu faaliyet Mart ayına kadar sürer, özellikle Malatya, Adıyaman, Doğanşehir yöresinden ve çevresinden Narenciye mevsiminde Mersin ve çevresine akan 10 bine yakın Narencive işçisi değişik bahçelerde çalışırlar.

Narenciye işçileri "Kalıcı ve aylıkçı" Narenciye işçileri ile günlük Narenciye işçileri olmak üzere 2 gruba ayrılır.

Kalıcı işçiler adeta ağaların esiridir

Narenciye bahçelerinde özellikle ağanın yanında aylıkçı olarak çalışan işçiler tezgah işi ile uğraşırlar. Tezgah işçileri kalıcı işçilerdir. Kalıcı işçiler çoluk, çocuğunu yanlarına alarak ağanın bahçe içinde verdiği tek odalı evlerde yaşamlarını sürdürürler bazı bahçelerde 1 oda içinde 2 ailenin kaldığına da rastlanır. Yolu olmayan ışığı olmayan, insanlardan uzak bir ortamda yaşamlarını sürdüren bu işçiler ağalar tarafından adeta esir edilmişlerdir.

Kalıcı işçiler, sabah çok erken kalkarlar, kalkmak zorundadırlar. Çünkü günlük işçiler gelip onlarla birlikte çalışmaya başlayacaktır. Bunun için bahçe içinde tüm hazırlığın bitmiş olması gerekir. Bu her gün aynı şekildedir.

Narenciye işçileri günlük yiyeceklerini yanlarında getirmek zorundadır. Getirmeyenler bahçeye en az 5 km uzaklıkta bulunan köylerden yiyecek alacaktır. Bunun için en küçük narenciye işçisi saat 11.30'da yiyecek almak için köye gider, köye giden işçi iki saat sonra bahçeye elleri dolu olarak gelir.

Narenciye bahçesi bekçilerinin çocukları da babalarına yardım ediyor... İş sonrası bahçeleri temizleyen, ağaç diplerini temizleyen bu çocuklar ayrıcabahçeninsulanması ve ilaçlanması işinde de babalarına yardım ediyorlar. Bu çocukların verdiği emeklere karşılık hiç bir ücret ödenmiyor. Babalarına verilen 150 lira yövmiye karşılığında okuldan yoksun, eğitimden yoksun bir ortamda çalışan çocukların sorunlarına eğilen çıkmadı henüz.

Pazarı aynı, bayramı aynı, tatili aynı... Onlar için yalnız çalıştırılmak söz konusudur. Dinlenmek onlar için tedirgin uykulardaki düş gibidir.

Tezgah işçileri yemek saatlerinde dahi boş bırakılmaz. Daha önce sandıklanmış Narenciyeler, kalıcı tezgah işçilerinin tek dinlenme saati olan öğle yemeğinde kamyonlara yüklenir.

İş saati biter, kalıcı işçinin işi bitmez

İş saati biter, kalıcı tezgah işçilerinin, işi bitmez. İş sonrası kirlenen bahçede ağaç diplerini ve bahçeyi çoluk, çocuğu ile temizleyerek her gün "mıntıka temizliği yapma" zorunluluğu konmuştur.

Narenciye bahçesinde çalışan günlük işçiler saat 16.00'da işi bırakırlar, ancak tezgah işçileri saat 17.00'ye kadar çalışmak zorundadır. Ortaya konan kaide budur. Kalıcı işçiler tezgahları toplayacak, ortalığa çeki düzen verecektir. En son onlar ayrılır bahçeden...

Bahçe içinde sandıklanan Narenciyenin kamyonlara yükleme ve depoya götürerek istifleme işi vardır. İşte burada da kalıcı tezgah işçileri yine işin başındadır. Diğer işçilerle birlikte Narenciyeyi yükleyecek, depolara götürecek ve istiflemeye de fiilen katılacaklardır.

Bu çalışmalar 8 saatlik iş sonrası olduğu halde kalıcı tezgah işçilerine bu işlerinden ötürü hiç bir ödenek veya "fazla mesai" verlimez.

Ya kölelik, ya işsizlik

Kalıcı tezgah işçileri bu zor çalışma koşullarına karşı çıktığında Ağa tarafından işten çıkarılmakla tehdit edilir. Gidecek başka ortamı olmayan kalıcı tezgah işçileri Ağa tarafından adeta köleleştirilmiştir.

Tezgah işçileri günlük 125 lira ücret alarak çalışırlar. İşe başlayacaklarında ağayla 125 liraya anlaşırlar. Tezgah işçisi çoluk, çocuğu ile bahçedeki tek odalı eve yerleşir. Çalışmaya başlar Ağadan para istemeye gidince hak ettiği parayı günlerce alamaz. Ağa, canı istediği keyfi geldiği zaman kalıcı tezgah işçilerine para verir.

Ağanın kalıcı tezgah işçisine para vermedeki tutumu "Bu işçi nasıl olsa artık benim" düşüncesinden doğmaktadır. Narenciye ağası kalıcı işçisine para verdiği zaman dahi, işçinin hak ettiği ücreti vermekten kaçınır. İşçinin günlük hak ettiği 125 liradır ancak, ağa işçi sürekli çalışıyor diye 100 liradan ödeme yapar.

İşçi buna ses çıkaramaz, çıkarsa işten atılma ile yüz, yüze kalacaktır. Bu duruma itiraz edemeyen veya etmeyen binlerce tezgah işçisi çalışmak zorundadır. Yanlarında çoluk çocuğu vardır, onları memleketinden alıp getirmiştir. Onların kış ortasında evsiz ve aç kalmasını istemez, bu yüzden ses çıkaramaz... Ağanın eksik para vermesine karşı çıkan işçi ise, kesinlikle kış ortasında ve çoluk, çouğu ile aç ve evsiz kalmaya mahkum edilecektir.

"Ağa Yasası"nın hükmü

O işçiye, o yorede iş alanı kapatılmıştır. Narenciye mevsimi süresinde çeşitli kezler bir araya gelen Narenciye ağaları, birbirleri ile anlaşma sağlayarak Narenciye işçilerine karşı "AĞA YASASI"nı uygulamaya koyarlar.

Ağaya karşı çıkarak iş değiştirmek isteyen bir tezgah işçisi başka bir ağa yanında çalışmak istediğinde, o ağa 100 liranın da altında bir fiyat söyleyecektir. Oysa o işçi 100 liraya itiraz ettiği için, diğer ağa tarafından kovulmuştur.

Ağaların, ağa yasasında "Benden ayrılan bir işçi sende çalışamaz, çalışsa bile benim verdiğimin altında bir fiyat verirsin" hükmü yürürlüktedir. Mevsim boyunca lüks otellerin lobilerinde bir araya gelen narenciye ağaları birbirleri ile her konuda karar birliği yapmaktadırlar.

Yevmiyenin yarısı yemeğe kesilir

Narenciye mevsimi başlarında, narenciye ağaları toplanır, fiyat konusunda karar birliği yapar, o mevsim işçilere ne kadar ücret verileceğini açıklarlar.

Narenciye işcisi ağa tarafından yaptırılan üç öğün yemekten yararlanır, veya kendi olanakları ile pişireceği yemeklerden çoluk, çocuğunun karnını doyurur. Bu yalnız kalıcı işçiler için geçerlidir. Ağa tarafından kalıcı işçilere verilen yemekler, günlük fişlere geçer, işçinin hak ettiği günlük 125 lira ücretten bir de yemek parası kesilmektedir. 100-125 lira arasında fiyatla çalıştırılan kalıcı işçilerin çoluk, çocuğu ile yemek parası günde 60-65 lira civarında tutar. Yevmiyenin yarısı gider. Karın tokluğuna çalışmanın bir türüdür işte bu...

Narenciye ağası kalıcı işçilere yapılan yemeği en ucuza çıkarmak için çavuşlarına ilgili talimatlarını verir. Çünkü ne kadar ucuza yemek çıkartabilirlerse o kadar kârları olacak demektir. Bunun yanında sattığı yemekten o denli kâr sağlayacaktır.

İşçiye dağıtılan yemekler, sürekli hep aynıdır. Bunlar ucuz, vitaminsiz şeylerdir. Bulgur pilavı, fasulye, mercimek çorbası, pilav gibi üstelik onların da en kötü kalitesi verilir. Tezgah işçileri beslenme yetersizliğinden de çöküp kalmaktadırlar.

Narenciye mevsimi ortalarında işler yoğunluk kazanır, ağa bu kez yeni tezgah işçileri bulur. Yeni gelen tezgah işçileri, yine ağa tarafından gösterilen tek odalı evlere yerleştirilir. Oysa daha öncedende bu evlerde kalıcı tezgah işçileri bulunmaktadır. Tek odada birden fazla ailenin kaldığı olur, hatta ahırlarda yatan tezgah işçilerine dahi rastlarır. Kalıcı işçiler işte bu şartlarda yaşar ve çalışır. Bir de günlük işçiler vardır.

Binlerce dönüm araziler içinde bulunan narenciye bahçelerinin ortalarında küçük veya irili ufaklı evler görülmektedir, bu evlerde Narenciye bahçesinde çalışan bekçiler ve kalıcı tezgah işçileri (Aylıkçı) kalır. Elektriksiz, yolsuz, susuz ve sağlık koşullarından yoksun olarak yaşamını sürdüren bu işçiler -bahçe içinde adeta köleleştirilmişlerdir.

Yarın: Günlük işçiler

İzmir Tek Gıda-İş 1 Nolu Şube Kongresi yapıldı

● Şube Başkanlığına Nazır Atçı seçildi

İZMİR (A. A)

Türk - İş'e bağlı Tek [illegible]da - İş Sendikası İzmir [illegible] Nolu Şubesi Genel [illegible] yapıldı. Başkan[illegible] Nazır Atçı seçildi.

Tekel Sigara fabrika[illegible]nda çalışan 2100 işçinin üye olduğu 1 Nolu Şubenin Başkanlığına 4 kişi aday oldu. Eski Başkan Muzaffer Sorguç, Ömer Karaca ve Yalçın Karasu seçimi kaybederlerken CHP Buca Belediye Meclis üyesi olan Nazır Atçı, [illegible] Yönetim Kurulu listesi ile birlikte seçimi kazandı.

Norveç'teki temaslarını tamamlayan Ecevit Brüksel'e geçti

● Başbakan, Türkiye'nin Norveç'e olan ticari borçlarının ertelendiğini söyledi

● Ecevit, "NATO'nun ilk cephesi olmayacağız" görüşünü tekrarladı

OSLO (AA)
Başbakan Ecevit dün Norveç'teki temaslarını tamamlayarak Belçika'nın başkenti Brüksel'e geçti.

Ecevit dün sabah da Oslo'daki resmi görüşmelerine devam etti. Norveç İşçi Partisi Başkanı Steen ile biraraya gelen Başbakan Ecevit, Norveç, Deniz Hukuku Bakanı ile de görüşme yaptı.

ECEVİT'İN BASIN TOPLANTISI

Bu arada Başbakan Ecevit Oslo'da kaldığı Yabancı Konuklar Köşkü'nde bir basın toplantısı düzenleyerek Norveç'teki temasları hakkında bilgi verdi.

Ecevit Norveç'le Türkiye arasındaki ilişkilerin olumlu yönde geliştiğini belirterek "Öyle sanıyorum ki, Norveç ile ekonomik alanda hızla gelişen işbirliğimiz, aynı zamanda siyasal alanda da artan bir şekil gösterecektir. Norveç, bütün ilişkilerimizde, Türkiye'ye bu zor dönemlerinde sağladığı desteğin yanısıra, uluslararası kuruluşlarda Türkiye'nin davalarını yapıcı bir anlayışla dile getirmek bakımından bize yardımcı olacaktır" dedi.

Oslo'daki görüşmelerde Türkiye'nin Norveç'e olan ticari borçlarının ertelenmesi veya taksitlendirilmesinin kabul edildiğini belirten Ecevit, bu ülkeyle ticaretin artırılacağını da söyledi. Norveç'in Türkiye'den yaptığı ithalatı büyük ölçüde artırmak istediğini kaydeden Başbakan Ecevit, "Biz Norveçli dostlarımızın, bu konuda karar vermelerini kolaylaştırmak için kendilerine bir liste sunduk. Bunlar üzerindeki incelemelerini süratle bitirip bize bildirecekler" dedi.

Bir yandan başbakan ve bakanlar arasındaki görüşmeler sürerken, diğer taraftan da teknik çalışmaların çok geniş kapsamlı olarak yürütüldüğünü belirten Başbakan, Norveç'teki temaslardan memnun olduğunu ve somut adımların atılmaya başlandığı söyledi. Norveç'in Türkiye'ye açtığı 300 milyon kronluk krediye de değinen Başbakan, "işbirliğimiz bu 300 milyon kronluk çerçeve ile sınırlı kalmayacaktır. O çerçeveyi aşmak mümkün olacaktır." dedi.

NORVEÇ'İN KREDİLERİ NEREDE KULLANILACAK?

Oslo'da Türk ve Norveç hükümet yetkilileri arasındaki toplantılarda Norveç'in verdiği ve kamu yatırımı için ayrılan 200 milyon kronluk kredinin nerelerde kullanılacağı tesbit edildi. Bu kredi ile Antalya Ferrokrom ve Elazığ Ferrokrom tesisleri yapılacak, iki adet "Rono" gemisinin malzemeleri alınacak, deniz nakliyatı için vinç tesisleri getirilecek, Sağlık Bakanlığı için jeneratör ve tribünler ithal edilecek. Ayrıca küspe tesisleri için gerekli olan malzeme ve yedek parçalar da bu krediyle karşılanacak.

ECEVİT'İN AKŞAM YEMEĞİ: NATONUN İLK CEPHESİ OLMAYACAĞIZ

Başbakan Ecevit, Norveç Başbakanı Odvar Norli tarafından onuruna verilen akşam yemeğinde yaptığı konuşmada, Türkiye'nin NATO'ya olan sorumluluklarını yerine getirmeye devam edeceğini, fakat Türkiye'nin NATO'nun ilk cephesi olmak istemediğini söyledi.

Ecevit konuşmasında Türkiye'nin askeri durumunu ihmal etmeden barış ve detanta katkıda bulunmak istediği şeklindeki görüşünü de takrarladı. Başbakan NATO'dan Türkiye'ye yardım yapmasını yeniden istedi.

AMERİKAN 6.FİLO KOMUTANI

Schoultz: "Mevcut kuvvetimizle, Türkiye'yi Sovyet saldırısına karşı koruyamayız"

● "Rusya, Kırım'daki üslerinde 100 bombardıman uçağı bekletiyor"

ANKARA (ANKA)
Akdeniz'de görevli ABD Altıncı Filosu komutanlarından Robert Schoultz, ellerindeki kuvvetlerle Türkiye'yi bir Sovyet saldırısına karşı koruyamayacaklarını söyledi.

ABD Altıncı Filosu İkinci Uçak Gemisi Grubu komutanı Tuğamiral Robert Schoultz, Londra'da yayınlanan "The Middle East" dergisine verdiği demeçte, "Doğu Akdeniz'deki Sovyet donanmasının hava desteğine de kavuşması halinde, kendilerinin bu bölgeye girmesinin çok zor olacağını söyledi.

Sovyetler Birliği'nin Kırım üslerinde roket atabilen 100 kadar bombardıman uçağı beklettiğini belirten Schoultz, bunların Türkiye ya da Yunanistan üzerinden Akdeniz'e indirebileceklerine işaret etti. "Eğer erken uyarılmazsak, Sovyet bombardıman uçaklarının Akdeniz'e inmesi bizim için problem olur" diyen Tuğamiral, asgari uyarı süresinin, uçaklar Türkiye sınırını geçtikten sonra "bir saat" olduğunu açıkladı.

Doğu Akdeniz'in petrol kaynaklarına giden yol üzerinde olması nedeniyle kendileri için büyük önem taşıdığını söyleyen Altıncı Filo Komutanı, "Akdeniz'de bir savaş halinde, bölgenin batısında kendimizi güvenlikte hissedebilmek için yapılacak en iyi şey, Orta Akdeniz'de bekleyip Fransa ve İngiltere'den takviye almaya çalışmaktır" dedi.

Montreux anlaşması kurallarına göre, kendilerinin Karadeniz'de uzun süre kalamadıklarından yakınan Tuğamiral Schoultz Sovyetlerin ise, anlaşma hükümlerinden yararlanarak Akdeniz'deki gemi sayılarını 1973 Orta Doğu savaşında olduğu gibi, onbeş gün içinde 96'ya çıkarabileceklerini sözlerine ekledi.

ARAŞTIRMACI VE YAZAR

Sina Çıladır: "Maceracıların fiili saldırıları halkın önünde teşhir edilmelidir"

● "Bugünkü maceracılık geçmişin bir tekrarı değil, çok kötü bir kopyasıdır.

● "TKP şeflerinin Aydınlık'ın Kontrgerilla yayınına karşı çıkmaları, belki de Kontrgerilla ve MHP ile bir problemleri olmamasından ileri geliyor"

2. THKP—C Davası sanıklarından Sina Çıladır: "Bireysel şiddet eylemlerini zararsız hale getirmenin yolu en geniş kitleler önünde verilecek ideolojik mücadeleden geçiyor."

RAMAZAN ÇAKIROĞLU

Araştırmacı ve yazar Sina Çıladır'dan, Kontrgerilla ve maceracı akımlar hakkındaki görüşlerini sorduk.

Çiladır, 12 Mart döneminde 2. THKP-C Davasında, THKP-C'nin kurucularından biri olarak yargılandı. 12 yıl hapis cezasına çarptırıldı. 1974'de af yasasıyla hapisaneden çıktı. Halen serbest yazarlık yapıyor. Kitap halinde yayınlanmış iki araştırması var.

Çiladır sorularımızı şöyle cevapladı:

"TKP ŞEFLERİ KONTRGERİLLA ÜZERİNDEKİ SIR PERDESİNİN ARALANMASINI NEDEN İSTEMİYORLAR ACABA?"

AYDINLIK: Gazetemiz uzun süredir Kontrgerilla ve MHP'nin faaliyetlerini ve teşkilatlanmasını açığa çıkaran bir yayın yapmakta. Bunu bağımsızlık ve demokrasiden yana herkes tasviple karşılıyor. Fakat bu mücadele bir taraftan Kontrgerilla ve MHP'nin kendisi, diğer taraftan da sahte TKP ve onun etkisinde olanlar tarafından çeşitli iftira ve saldırılarla karşılandı siz bu konuda ne diyorsunuz?

ÇILADIR: Aydınlık'ın Kontrgerilla ve MHP'ye ilişkin yayınlarını ilgiyle izledim ve izliyorum. Aydınlık bu yayınları ile çok önemli bir gazetecilik görevini yerine getiriyor. 1970'lerin başlarından bu yana çok aktif bir şekilde faaliyet içinde olduğu bilinen Kontrgerillanın üzerindeki sır perdesini aralamak, bunun için çaba göstermek, olsa olsa saygıdeğer bir tutum olabilir. Aydınlık'ın MHP'ye ilişkin yayınları için de aynı şey söylenebilir. Aydınlık, Kontrgerilla ve MHP'ye ilişkin yayınları ile, ülkemizdeki faşist terör mihraklarının geniş kitleler önünde teşhir edilmesine önemli ölçüde katkıda bulunmuştur.

Kontrgerillanın ve MHP'nin Aydınlık'ın yayınlarından tedirgin olması doğaldır. Karanlıkta çalışanlar, aydınlığı sevmez. Suçlular, suçlarının açıklanmasından elbette ki hoşlanmazlar. TKP'nin ve yandaşı çevrelerin tedirginliğine gelince; bu çok ilginç! TKP ve yandaşı çevreler, Kontrgerillanın üzerindeki sır perdesinin aralanmasını, MHP'nin tertiplerinin açıklanmasını kimin adına ve niçin istemiyorlar acaba? "Emekçiler adına" desek, gülünç duruma düşeriz. Çünkü Türkiyeli emekçiler, faşist çetelerden hesap sorulmasını istiyorlar. Bu özlemlerini hemen her gün yurdun dört-bir yanında haykırıyorlar... Kanaatimce TKP ve yandaşı çevreler için Aydınlık'ın bu konudaki yayınlarına karşı çıkmak ciddi bir talihsizlik olmuştur. TKP şefleri, bu tutumları ile, en azından şu soruların muhatabı durumuna gelmişlerdir: MHP'ye ve Kontrgerillaya karşı mısınız, değil mi? Eğer samimi olarak karşı iseniz, Aydınlık'ın açıklamalarına niçin karşı çıkıyorsunuz? Eğer Aydınlık'ın açıklamaları yanlış veya eksikse, niçin bu yanlışları düzeltmiyorsunuz, niçin eksikleri tamamlamıyorsunuz,? Buna gücünüz yetmiyorsa, niçin hiç değilse susma dürüstlüğünü göstermiyorsunuz?

Aslında sorular uzatılabilir. Ama buna gerek yok. TKP ve yandaşı çevreler bu konuda çok duygusal bir tutum içindeler. Belki de 1970'lerin başlarından bu yana Kontrgerilla ve MHP ile ciddi bir problemlerinin olmamasından ileri geliyor bu...

"HÜKÜMETİN KONTRGERİLLA VE MHP'YE KARŞI TAVIR KOYABİLMESİ HALKIN BASKISINA BAĞLI"

AYDINLIK: Ecevit hükümetinin Kontrgerilla ve MHP karşısındaki tutumunu nasıl buluyorsunuz?

ÇILADIR: Ecevit hükümetinin Kontrgerilla ve MHP karşısındaki tavrını "çok pasif" olarak nitelemek bile mümkün değil; çünkü Ecevit hükümetinin bu konuda hiç bir tavrı yok. Ama, olabilir. Ecevit hükümetinin Kontrgerillaya ve MHP'ye karşı bir tavır koyabilmesi, demokratik güçlerin baskısına bağlı birşey: halkın baskısına... MHP'nin ve Kontrgerillanın teşhiri bu açıdan son derece önemli... Aydınlık'ın yayınları bu açıdan önemli... Sözgelimi bir Fikret Otyam'ın, Kuleli Askeri Okulunda faşist propaganda yapıldığına ilişkin açıklaması bu açıdan önemli... Örnekler çoğaltılabilir.

"MACERACI EYLEMLER HALKA KARŞI BİR KARAKTERE BÜRÜNMÜŞTÜR"

AYDINLIK: Ülkemizde 1971'e doğru başlayan ve özellikle öğrenci gençlik içinde zemin bulan maceracılık bunca deneye rağmen hâlâ sürdürülmeye çalışılmaktadır. Maceracılık bugün artık tamamen halka karşı bir karaktere bürünmüştür. Geçmişin olumsuz deneylerini yaşamış birisi olarak bu konudaki görüşlerinizi açıklayabilir misiniz

ÇILADIR: "Maceracılık" kavramından neyi anlıyoruz? İlkten bu mesele üzerine birkaç söz söylemek isterim: Bütün ülkelerdeki reformistler-revizyonistler, en berrak ifadesini silahlı mücadelede bulan devrimci şiddet'i genel olarak "maceracılık" diye nitelerler. Bunlar, Marksizm-Leninizmin en hayati meselesi olmasa bile, vazgeçilmez bir meselesi olan devrimci şiddeti inkar ederler: devrimin barışçı yollardan yapılabileceğini savunurlar. Reformistlere göre devrimci şiddetin her türü, "maceracılık"tır. Ama diğer yandan, Marksizm-Leninizm'de de maceracılık diye birşey vardır. Nedir bu? Örgütlenmemiş, parti-dışı, zaman ve mekan unsurlarını dikkate almayan bireysel nitelikli şiddet eylemleri... Ben burada, sizin deyiminizle, "geçmişin olumsuz deneylerini yaşamış birisi olarak", 1970'lerin genel bir değerlendirmesine girecek değilim; çok kapsamlı bir konu bu... Ama şu kadarını söyleyebilirim; geçmişte maceracılık vardı, bugün de vardır. Şu farkla ki, bugünkü maceracılık, geçmişin bir tekrarı bile değildir; çok kötü bir kopyasıdır. Geçmişte, çok kötü örgütlenmiş şiddet eylemlerini doğuran iktisadi, siyasi ve hatta psokolojik etkenler vardı; aynı etkenler bugün aynı derinlikte mevcut değil. Kaldı ki geçmişin olumsuz deneyleri de gözler önünde... Bu şartlar altında geçmişin kopyacılığına girişmek, olsa olsa tembel bir öğrencinin sorumsuzluğu, kendini aldatması olabilir.

Günümüzdeki maceracı eylemlerin halka karşı bir karaktere büründüğü yargınıza tamamen katılıyorum. Ama şu var: Marksizmde nedenler, sonuçlardan daha önemlidir. O halde kendimize şu soruyu yöneltebiliriz: Günümüzdeki bireysel şiddet eylemlerini doğuran etkenler nedir? Bireysel şiddet eylemlerinin devrimci eyleme daha az zararlı olması için ne yapılmalıdır? Sanırım bugün esas üzerinde durulması gereken mesele budur. Bana kalırsa bu meselenin çözümü, en geniş kitleler önünde verilecek en acımasız ideolojik mücadeleden geçiyor. Kollektif şiddetle bireysel şiddetin, ya da Marksist-Leninist siyaset ile maceracılığın birbirinden çok farklı şeyler oldukları en geniş kitlelere anlatılmalıdır; maceracılık böylece mahkum edilmelidir. Elbette, maceracılığın alternatifinin pasifizm olmadığı gerçeğini iyice göze batırarak... Eğer bunu ihmal edersek, reformizmin-revizyonizmin kucağına düşmüş oluruz.

"MACERACILIĞA KARŞI DEVRİMCİ TUTUM TEŞHİR VE TECRİTTİR"

AYDINLIK: Ülkemizde maceracı ve revizyonist gruplar, fikir mücadelesi karşısında dayanamayacaklarını gördüklerinden düşmanlık ve fiili saldırılara yönelmektedirler. Sizce bu konuda doğru tutum ne olmalıdır?

ÇILADIR: Maceracıların ideolojik mücadeleyi gürültü-patırtı ile örtbas etmek istemeleri bir bakıma doğaldır. Çünkü maceracılık işçi sınıfının devrimci biliminden kaynaklanmıyor ki! Bilimle bilimdışılık, bilimsel yöntemlerle karşı-karşıya getirilirse hangisi kazanır? Elbette bilim... Maceracı reislerin ideolojik mücadeleden kaçmaları, "ideolojik mücadele" kisvesi altında paçavra edebiyatına sarılmaları ya da düpedüz şiddete başvurmaları bu yüzden.. Ne mi yapılmalı? Paçavra edebiyatı, fiili saldırılar doğrudan halka götürülmeli ya de en geniş kitleler önünde teşhir edilmelidir. Kitlelerden tecrit olan hiç bir "hareket", uzun süre varlığını koruyamaz. Maceracılığa karşı devrimci tutum, teşhir ve tecrittir"

Akova: "Şiddet olaylarının önlenmesi için siyasal partilerimizin içtenlikle biraraya gelmeleri şarttır"

ANKARA (ÖZEL)
Türk-İş'e bağlı DYF—İŞ Federasyonu Başkanı Şerafettin Akova içeride sağ-sol, Alevi-Sünni çatışmasının körüklenmesi, dış kaynaklı tahrik unsurlarının kışkırtılması ile ülkenin çok kritik bir noktaya geldiğini belirterek, bu aşamada tüm siyasi partilerin ülke çıkarlarının gereği olarak içtenlikle bir diyaloga girmelerinin şart olduğunu söyledi.

Akova bu konudaki görüşlerini şöyle açıkladı:

"Başta siyasal partilerimiz olmak üzere tüm Anayasal kuruluşlara zaman zaman yaptığımız çağrıyı yineliyoruz:

Geliniz oturup görüşerek sorunlarımızı akılcı bir yöntem geliştirerek çözüme kavuşturalım."

EKONOMİK KALKINMA VE İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ'NÜN RAPORU YAYINLANDI

OECD: "Türkiye'nin ekonomik durumu son derece nazik ve geleceği belirsizdir"

Raporda Türkiye'nin kalkınma hızının son yıllarda düştüğü belirtiliyor

ANKARA (ÖZEL)
Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü, OECD'nin Türkiye konusunda hazırladığı yıllık raporda Türkiye'nin ekonomik durumunun son derece nazik ve geleceğinin belirsiz olduğu belirtildi.

Türkiye'nin de üyesi bulunduğu örgüt, her yıl üye ülkelerdeki ekonomik gelişmeleri özetleyen bir yıllık rapor hazırlıyor. Örgütün Paris'deki Genel Sekreterliği tarafından hazırlanan

Türkiye'ye ilişkin yeni raporda, Türkiye'nin yeni ticari kredilere ihtiyaç duyduğuna işaret ediliyor ve bu krediler olmadan Türkiye'nin içinde bulunduğu darboğazdan çıkmasının mümkün olamayacağı savunuluyor.

Türkiye'nin kalkınma hızının genellikle OECD ortalamasının altında bulunduğu hatırlatılan raporda bu hızın son yıllarda düşme eğilimi gösterdiği belirtiliyor.

Rapora göre 'Türkiye'nin 1976'da yüzde 7.7 olan kalkınma hızı 1977'de yüzde 4'e, bu yıl ise yüzde 3.ün altına düştü. Bu durumda Türkiye'nin nüfus artışıyla kalkınma hızı aynı oranda olduğundan kalkınma hızı sıfır oluyor. Raporda bu durum şöyle değerlendirilmiş:

"Türkiye'nin yüzölçümünün Fransa ve Almanya'yı kapsadığı ve nüfusunun olağanüstü bir artışla 43 milyonu aştığı düşünülürse Türkiye'nin Avrupa'daki en az gelişmiş ülkelerden biri olduğu kolaylıkla anlaşılacaktır."

Raporda ayrıca Türkiye'de nüfusunun yüzde 56'sının tarımda çalışmasına karşılık, toplam üretimin sadece yüzde 23'lük bir bölümünün tarımdan sağlandığına dikkat çekiliyor.

Türkiye'de kişi başına düşen yıllık gelir miktarının, Portekiz ve Yugoslavya'nın üçte ikisi, İspanya ve İtalya'nın ise üçte biri kadar olduğu belirtildi.

Sabancı, iktidar muhalefet işbirliği istedi

İZMİR (AA)
Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği Başkanı Sakıp Sabancı ülke sorunlarına iktidar ile muhalefetin birlikte çözüm bulmaları gerektiğini söyledi.

Sabancı, İzmir'de yayınlanan Yeni Asır gazetesine verdiği demeçte, bir kısım sorunların artık sadece hükümetler tarafından çözülemez duruma geldiğini kaydederek, oy avcılığı bir yana bırakılıp, iktidar muhalefet birlikte çözüm aramalıdır" dedi.

Sabancı, demecinde getirilmek istenen vergi tasarısını da eleştirdikten sonra ülkemizdeki yabancı sermaye "düşmanlığını" kaygıyla karşıladığını açıkladı.

Sabancı ülkemizde devalüasyonun da hesapsız biçimde uygulanmakta olduğunu sözlerine ekledi.

ÇOK GEÇ SAATLERDE YAYINLANDI

"Kır Yoksullarının Türküsü" adlı TV programında toprak meseleleri ele alındı

TV'de neredeyse gece yarısı gösterilen "Kır Yoksullarının Türküsü" adlı yapım, Anadolu köylüsünü yıllardır oyalayan Toprak Reformu çalışmalarının aldatıcılığını ortaya koydu.

Mehmet Deniz tarafından hazırlanan ve Sacit Önan'ın sunduğu "Görünüm" dizisinin bu yeni programında, yoksul Anadolu köylüsünün toprak talebi bir kez daha vurgulandı. Güneydoğu bölgemizde yaşayan kürt köylülerinin yoksul yaşantısı görüntülendi. Sorunları kendi dillerinden yansıtıldı.

Toprak reformu adı altında hazine topraklarının ağalara tapulanıp, sonra da bedel ödenerek onlardan satın alınması gerçeği apaçık ortaya kondu. Program, ilk uygulamasına 12 Mart hükümetleri zamanında başlanan toprak reformunun aslında yoksul köylüye değil, toprak ağalarına yaradığını başarıyla anlattı.

Ülke gerçeklerini dile getiren programın 23.00 gibi geç bir saatte sunulması kamuoyunda tepkilere yol açtı. Yeni Haber-İş Sendikası ve TRT-DER yayınladıkları bir bildiriyle TRT'nin bu tutumunu kınadılar.

Tercüman gazetesi ise dünkü sayısının TV bölümünde "Sinbat'ın Maceraları" "Tek Başına" gibi yabancı dizileri üç ve dört yıldızla değerlendirirken, "Görünüm" için "TV'nizi kapatın" anlamına gelen içi boş bir yıldız vermeyi ve program üstüne hiç bir tanıtıcı yazı koymamayı uygun buluyordu.

CHP köylünün değil ağanın yollarını yapıyor

DİYARBAKIR (ÖZEL)
Diyarbakır Merkez İlçeye bağlı 100 yerleşim merkezini kapsayan 20 köy adına yapılan açıklamada, bugüne kadar gelmiş geçmiş iktidarların kendilerine hiç bir hizmet götürmediği CHP iktidarının da oyalamadan başka bir şey yapmadığı belirtildi.

20 köy adına açıklama yapan Halıcık köyü ve Çevre Köyleri Kooperatifi Başkan Vekili Ömer Karakaş ile Balaban Köyü Muhtarı Mehmet Kalkan özetle şöyle dediler:

"Serkan mıntıkası köylüleri Diyarbakır'ın kuzeyinde olup merkezden 30-80 kilometre kadar uzaklıktadır. Bu mıntıkadan ne bir şehirlerarası yol geçer, ne bir kasaba yolu. Bunca yerleşim merkezi olan bu mıntıkada, ancak 1930 yılında 1 kilometre yol kumlanmış, bir daha bakılmamıştır. Artık buradan da araçlar geçemeyecek duruma gelmiştir.

30-40 kilometre uzaklıkta bulunan diğer köylerimiz ulaşım olanaklarından tamamen yoksundurlar."

CHP iktidarında da ağaların özel yollarının yapıldığını belirten Karakaş ve Kalkan, kendilerinin bütün başvurularına rağmen bugüne kadar bir netice alamadıklarını söylediler ve Köyişleri Bakanlığına gönderdikleri dilekçelerden pasajlar okudular.

"Çocuklarımıza ancak a, b, c, öğretebiliyoruz" diyen köylüler, her türlü iltimasın bir yana bırakılmasını bazı CHP milletvekillerinin tekeline geçen YSE ve Milli Eğitim gibi kurumlardan köylülere hizmet götürmesini beklediklerini söylediler.

İki Fransız firması ile Merkez Bankası arasında 135 milyon dolarlık kredi anlaşması imzalandı

ANKARA (ANKA)
Sekiz yabancı bankadan oluşan bir konsorsiyum aracılığıyla, iki Fransız firmasının açtığı 135 milyon dolarlık kredi anlaşması dün Ankara'da imzalandı.

Oyak - Renault otomobil fabrikalarının Fransız asıllı ortağı Regi Renault ve Türkiye'de faaliyette bulunan Fransız asıllı Engelhard (EMCC) firmaları, TPAO'nun ham petrol türevleri alımında kullanılmak üzere, Merkez Bankasına 135 milyon dolarlık kredi açtı. Kredi anlaşması, dün Merkez Bankası Başkanı İsmail Hakkı Aydınoğlu ve Merkez Bankası Başkan Yardımcısı Naci Tibet tarafından dün imzalandı.

135 milyon dolarlık petrol kredisi, 18 Kasım 1977 yılında imzalanan ve süresi dolmuş bulunan anlaşmayı, iki yıl süreyle yenilemektedir. Buna göre, Türkiye, ithalat karşılığında kullandığı krediyi, bir yıl içinde geri ödediği takdirde, aynı tutarda bir kerediden ikinci yıl içinde yararlanabilecek.

Yunanistan ile AET arasındaki görüşmelerin yakında tamamlanması bekleniyor

ATİNA (AA)
Yunanistan Ekonomik Koordinasyon Bakanı Mitsotakis, Yunanistan ile Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) arasındaki görüşmelerin, yakında 'tam bir anlaşma' ile sonuçlanacağına inandığını söyledi.

Mitsotakis, AET'nin, gümrük birliği için Yunanistan'a sekiz yıllık bir süre vermek istediğini, Yunanistan'ın ise, beş yıllık bir sürede ısrar ettiğini bildirdi.

Yunanistan Ekonomik Koordinasyon Bakanı, tarım ürünleri için AET'den daha fazla ödün istediklerini belirterek, Yunanistan'lı işçilerin AET ülkelerinde serbestçe iş arama hakkında ısrar edeceklerini sözlerine ekledi.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Şaşılacak olan hangisi!

Doğan Yurdakul

"Türkiye'de Anarşi" konulu Açık Oturumun yankıları devam ediyor.

Son olarak Tercüman yazarlarından Rauf Tamer değindi. Yazar, açık oturumda Doğu halkının demokratik haklarının savunulmasına çatıyor.

Açık oturumda bunu söyleyenlerden biri benim.

Anarşinin önlenmesi için yapılması gerekenlerden birinin, Doğu'da özgürlükçü ve demokratik adımlar atılması olduğunu söyledim.

Sadece bunu da söylemedim. İki süper devletin yarattığı anarşiye karşı bütün halkın birleşebilmesi için, Kürt halkı üzerinde uygulanan milli zulüm siyasetine son verilmesinin şart olduğunu da söyledim. Bunun örneklerinden biri olan Kanatlı Jandarma Tatbikatına karşı çıktım. Öteki konuşmacılardan da bu fikri destekleyenler oldu.

Yazı "Şaşmaz mısınız?" başlığını taşıdığına göre, Rauf Tamer bu söylenenlere çok "şaşmış".

Bu fikirlerde şaşacak ne var?

Bana kalırsa, şaşılması gereken şey çok daha değişik. Bırakalım Kürtlerin demokratik haklarının savunulmasını, Kürtlerin varlığını inkar edenler var. Yanılmıyorsam Rauf Tamer de bunlardan biri.

İşte ben asıl 45 milyon nüfustan 10 milyonunu "yoktur" diye bir kalemde silenlere çok şaşıyorum.

Böylesine kara bir Osmanlı kafasına sahip olanlar, biraz tarih incelesinler. Atatürk'ün ve İnönü'nün Kürtler üzerine söylediklerine bir baksınlar.

O da yetmiyorsa, Ecevit'in son Hakkari gezisini hatırlasınlar. Başbakan'ın oradaki vatandaşlarla konuşabilmek için neden çevirmen aracılığına ihtiyaç duyduğunu düşünsünler. Sonra da Cüneyt Arcayürek'in, Metin Toker'in o geziden döndükten sonra Kürtlerin varlığı üzerine yazdıklarını okusunlar.

Türkiye'de, dört bin yıllık tarihe, zengin bir dil ve kültüre sahip bir millet olarak Kürtler yaşamaktadır. Bunu kabul edeceksiniz. İsteseniz de istemeseniz de kabul edeceksiniz. Çünkü, bu, hayatın gerçeğidir.

Sonra da en büyük bölücülüğün Kürtlere gösterilen eşitsizlik olduğunu, bir bölge veya ırkın diğerlerine göre aşağılanması siyasetinin esas bölücülük olduğunu kabul edeceksiniz.

Halkın gözleri gerçeği çok iyi görür, ön yargıları yoktur, hoş görülüdür. Ve o halk, Kürt tipini, kendi sanatı olan Karagöz oyununa koymuştur. Hem de yaptığı iş hamallık veya bekçilik olan bir tip olarak. Aynı sanatta üç kağıtçı ve sömürücü tipine ise "frenk" adı yakıştırılmıştır.

Rusya'nın Doğu'daki kışkırtmalarına karşıysanız, milli zulüm ve zorla eritme politikasına da baskılara da karşı çıkacaksınız. Kürt köylerine yapılan baskınlara, işkence ve dayağa son verilmesini isteyeceksiniz. Doğu'da yapılan tatbikatlara, eskiden Kürtleri katletmiş paşaların adlarının konmasına, bu tatbikatlarda çoluk çocuk Kürt köylerinin haritadan silinmesi provalarının yapılmasına karşı çıkacaksınız. Doğu'da eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik adımlar atılmasını isteyeceksiniz.

Bu adımlar atılmazsa Rusya adım atar, Talabani adım atar, sizin desteklediğiniz milli zulmü istismar ederek Kürt halkının "kurtarıcısı" pozuna bürünür.

"Anarşiye karşıyım", "Bölücülüğe karşıyım" gibi sözler, sadece soyut birer sözdürler. Bunları inanarak söyleyenler, gereklerinin yerine getirilmesi için çalışır.

Anarşinin dışardan kaynaklandığına inanıyorsanız, bu dış kaynağa karşı Kürdü, Türkü bütün halkı milli eşitlik ve özgürlük temelinde birleştirmek zorundasınız. Aynen Kurtuluş Savaşında emperyalist düşmana karşı olduğu gibi. Aksi takdirde halkın birleşmesini istediğinize, bölücülüğe karşı olduğunuza kimseyi inandıramazsınız.

Gerçekten de "Şaşmaz mısınız?" diye sorulacak olanlar var. Onlar, bir yandan "birleşelim" deyip, öte yandan Kürtlere yapılan milli baskıları destekleyenlerdir.

NOT: Açık oturumda Veysel Gerçeker ve Ahmet Dağdelen adındaki sayın dinleyiciler de bana aynı konuyla ilgili sorular yöneltmişlerdi. Oradaki zaman darlığı nedeniyle, cevabı biraz gecikmeyle, bu yazıda vermiş oluyorum. Sorularına teşekkür eder, gecikme için özür dilerim.

İstanbul Atatürk ve Ortaköy Eğitim Enstitüsünde öğretime başlama tarihi belirlendi

İSTANBUL (ÖZEL)
Milli Eğitim Bakanlığının dün yaptığı açıklamada, Atatürk ve Ortaköy Eğitim Enstitülerinde öğretime başlama tarihinin 25 Aralığa ertelendiğini bildirdi.

Buna göre Ortaköy Eğitim Enstitüsünde 2.sınıf öğrencileri 25 Aralıkta, 1. sınıflar ise 5 Şubat 1979 tarihinde, Atatürk Eğitim Enstitüsünde ise, Gündüz bölümü öğrencileri daha önce 8 haftalık ders görmüş olduklarından sınavlara hazırlanacaklar ve 5 - 14 Şubat 1979 tarihleri arasında yıl sonu sıvavlarına girecekler.

Akşam bölümü öğrencileri ise öğretimlerine gündüz devam etmek üzere 25 Aralık tarihinde derslere başlayacaklardır.

HAFTANIN FİLMLERİ

Görülmesi gereken bir film

FIRAT'IN CİNLERİ

Nezih Coş

Yönetmen: Korhan Yurtsever / Senaryo: Osman Şahin'in "Fratın Cinleri" ve "Bedvanlı Zülfo" adlı iki öyküsünden İhsan Yüce / Görüntüler: Salih Dikişçi / Müzik: Cahit Berkay / Oyuncular: Aytaç Arman, Betül Aşçıoğlu, Tugay Toksöz, Nurhan Nur, İhsan Yüce, Menderes Samancı, Mete Sezer / Korhan Film (1977). / İst. Y.MELEK, SİTE, ŞAFAK ve KRİSTAL sinemalarında.

Bu yılki Antalya Uluslararası Film Yarışmasında "en iyi üçüncü film" ve "en iyi müzik" ödüllerini alan ve bizce yarışmanın en önemli filmi olan "Fıratın Cinleri", bu hafta İstanbul sinemalarında gösteriliyor.

"Fıratın Cinleri" Yeşilçam'da uzun yıllar yönetmen yardımcılığı yapan Korhan Yurtsever'in ilk filmi. Yurtsever, bütünüyle kişisel mali olanaklarıyla gerçekleştirmiş filmini. İhsan Yüce'nin konu önerisi üzerine kendisine tamamen yabancı olan Güneydoğu yöresine gitmiş, burada bir süre incelemelerde bulunmuş. Yurtsever, yörenin geri yaşam koşulları ve toplumsal gerçekleri karşısında nasıl etkilendiğini gazetemizde yayınlanan bir konuşmasında da belirtiyordu. "Fıratın Cinleri"nde yönetmen, Osman Şahin'in iki öyküsünden oluşturulan konuyu, bu gözlemlerine dayanarak işlemiş, sinemalaştırmış.

Film, Anadolu'da feodal üretim ilişkileri içinde yaşamlarını sürdüren az topraklı ve topraksız köylülerin durumlarını yansıtıyor. Toprak ağasının sömürü ve baskılarını, köylülerin buna karşı direnişlerini gösteriyor. Filmin başkahramanı birkaç dönümlük toprağa sahip olan Genco. Vakkas Ağa, Genco'nun Fırat'ın kıyısındaki bu verimli topraklarına el koymak istiyor. Bir çatışma başlıyor. Genco'nun direnmesi üzerine, Vakkas Ağa, onu adamlarına dövdürüyor, samanlarını ateşe verdiriyor. karısına göz koyuyor ve akrabası Eşkiya Kasım'ı vuruyor. Genco, öküzünü satıp silah almayı ve dağa çıkmayı düşünüyor. Anası ise kanun yoluyla, mahkeme yoluyla mücadele önerisini getiriyor. Önce dava açmaya karar veren Genco, daha sonra avukat, vb. giderleri düşünerek bundan vazgeçiyor. Filmin ilk bölümünde bu sorunlar ve çelişkiler ortaya konuyor.

İkinci bölümde, ilkel ve kaba yöntemlerle çok güç bir doğum yapan Yağda'nın hastalanması ve krizler geçirmesi izleniyor. Bu durumda Genco'nun yapabileceği iki şey var: Karısını kasabaya, doktora götürmek ya da ağa cindarının üfürüğüne bel bağlamak. Vakkas Ağa, Genco'nun doktora gitmesini önlemek, böylece köydeki itibar ve otoritesinin sarsılmamasını sağlamak için cindarını onun hizmetine veriyor. Ama cindarın yöntemleri Yağda'yı iyileştirmiyor, aslında bir köpekten mikrop kapmış olan kadın kuduruyor ve köylü tarafından nehre atılıyor. Bu olay yıllardır sömürülen köylüyü ağaya karşı daha da biliyor, harekete geçiriyor. Genco ağayı öldürüyor ama karısını kurtaramıyor.

Yurtsever'in filminde kuşkusuz Osman Şahin'in öykülerinden gelen bir tipleme zenginliği var. Vakkas Ağa'nın sömürüsü altında inleyen köylülerin arasında sakallı bir dede ağaya karşı çıkılmasını kabul edemiyor ve "gökte tanrı, yerde ağa" şeklinde konuşuyor... Ağanın cindarı (İ. Yüce) öyküde önemli yer tutan bir kişi. Köylüleri ezen feodal düzenin kopmaz parçalarından biri. Çağ dışı ve mistik sağlık ve tedavi yöntemlerinin bir simgesi. Adeta yoksulun, marabanın kaderi... Genco haksızlığa ve zulme karşı başkaldıran bilinçsiz bir köylü... Eşkiya Kasım (M. Sezer), tam anlaşılamamakla birlikte, geçmişte hak yoluna dağa çıkmış, ağa zulmüne karşı yoksulu savunmuş bir er kişi. Kasım aynı dava yolunda canını vermekten çekinmiyor... Zülfo (M.Samancı) ise köylülerin en ileri unsuru. Filmin başından son sahnesine kadar, bütün ileri ve doğru fikirler Zülfo'da toplanıyor. Zülfo, ağalık düzeninin zulmüne her vakit karşı duruyor, Yağda'nın iyileşmesi için ağa cindarına kulak asmayıp kasabaya, doktora gitmeyi savunuyor. Köylüleri bilinçlendiriyor.

"Fıratın Cinleri" Genco'nun, karısı Yağda'nın peşinden nehre atlayışı ile umutsuz bitiyor gibi görünse de, aslında, orta çağ kalıntısı ağalık düzenini yıkacak olan gücün köylülerin birliği, beraberliği olduğunu vurgulamayı başarıyor. Genco ve Yağda, bu geri düzenin kurbanları olarak simgeleşiyorlar. Akılda kalan ise toprak ağalığının yıkılmasının, yokedilmesinin gerekliliği oluyor.

"Fıratın Cinleri" anlatım yönünden aynı ölçüde doyurucu bir film değil. Yurtsever, zengin bir öykü malzemesini aynı derinlik ve boyutluluk içinde işleyememiş. Özellikle ikinci seyredişimizde bu olumsuz anlatım öğeleri daha belirgin bir biçimde dikkatimizi çekti.

Örneğin, yukarda belirttiğimiz çeşitli kişilikler, filmde insani yönleriyle, ayrıntılı bir biçimde sunulmuyor. Filmde duygudan çok hareket yer alıyor. Bu anlayış, kişiliklerin şematik kalmasına yol açıyor. Ağadan tutun da, Zülfo'ya, Eşkiya Kasım'a, hatta Yağda'ya kadar tüm kahramanlar, birer "tip" olarak kalıyor, kendilerine düşen davranışları yapıyor, sözleri söylüyorlar. Yurtsever, köy yaşantısının günlük ayrıntılarına, küçük olaylara, tasvir edici görüntülere daha çok yer verse, film hem bir duyarlık kazanır, hem de kahramanlar şematik kalmaktan kurtulurlardı. Örneğin filmin ikinci yarısının başlarında adeta bağımsız bir bölüm gibi yer alan ve saz müziği eşliğinde verilen yoksul köy görüntüleri, seyirciyi biraz rahatlatıyor, filmi canlandırıyor. Ama bu filmin tümüne egemen olan bir anlayış değil.

"Fıratın Cinleri"nde hep bir olay, bir çığlık anlatılıyor. Seyircinin ilgisi bu "olaylı" sahnelerin gerilimi ile ayakta tutulmaya çalışılıyor (örneğin ağanın adamlarıyla kavga, samanların yakılması, Yağda'ya saldırı, Eşkiya Kasım'ın ölümü, Yağda'nın uzun doğum sahnesi, kudurma sahnesi vb.) Yurtsever'in bu sahnelerde kimi zaman iyice abartılı bir anlatım tutturması (Yağda'yı doğurtabilmek için uygulanan kaba yöntemler) doğrusu seyirciyi rahatsız ediyor, filmin gerçekliğe bağlılığını zayıflatıyor. Gerçekten de bu doğum sahnesinin yaşamda bu biçimde geçebileceğini düşünmek çok zor.

"Fıratın Cinleri"ndeki bu anlatım özellikleri filmin ritmini de belirliyor. Film, ardı ardına koşturan sahnelerden oluşuyor. Gereksiz bir hızlılık, bir acelecilik dikkati çekiyor. Bu da filmin genellikle kuru, yalnızca belli çarpıcı sahnelerle etkileyen bir görünüm taşımasına, bununla yetinmesine yol açıyor. Cahit Berkay'ın hazırladığı fon müziğinin heyecan dozunu artırmayı amaçlayan elektronik batı ezgileri taşıması da aynı anlayışın bir sonucu.

Sinema dilindeki bu olumsuz yanlarına karşılık, "Fıratın Cinleri" esas olarak olumlu, önemli, görülmesi gereken bir yapıt. Anlatımındaki aksaklıkları Yurtsever'in yeni filmlerinde giderebileceğini düşünüyoruz. Film, Türkiye'de feodal ilişkilerin Kurtuluş Savaşı ile temizlendiği şeklindeki görüşlere indirilmiş acımasız bir darbe niteliği taşıyor.

Tan Oral'ın karikatürü

Tan Oral ve Haslet Soyöz'ün Üsküp'te kazandıkları haklı başarı

Köksal Çiftçi

Her yıl Yugoslavya'nın Üsküp kentinde karikatür şenlikleri düzenlenir. Bu şenliklerde bir de uluslararası karikatür yarışması yapılır ve katılan tüm eserler sergilenip halka gösterilir. Çeşitli ülkelerin amatör ve profesyonel sanatçılarının katıldığı bu yarışmada yüzlerce karikatür değerlendirilip, ödüller dağıtılır. Ödül alan sanatçılar bu kente davet edilerek şenlikler süresince ağırlanır. Konular her yıl bütün dünya halklarının ve ülkelerinin sorunlarını içerecek şekilde saptanır, broşür ve bültenlerle bütün yarışmacılara duyurulur.

1978 Üsküp Onuncu Dünya Karikatür Yarışmasının konusu "Silahsızlanma" idi. Konu, silahsızlanma ninnilerinin söylendiği "nötrona hayır" çığlıklarının atıldığı, çeşitli sahte "dostluk" anlaşmalarının imzalanıp halkların ve ülkelerin uyutulmaya çalışıldığı bu dönemde isabetli bir şekilde seçilmiş, yarışmaya çeşitli ülkelerin ünlü ve amatör karikatürcüleri yanında Türkiye'den de birçok sanatçı katılmıştı

Ödül alan on sanatçıdan ikisi de Türkiyeli sanatçılar oldu. Tan Oral ve Haslet Soyöz. Tan'ın ve Haslet'in çizdikleri karikatürler gerçekten de ödüle layık karikatürler. Çünkü ülkemiz sanatçıları bugüne kadar genellikle silahsızlanmayı savunan karikatürler çizmişti. Bu yanlış politikanın propagandası yapılmış, genç sanatçılar bundan etkilenmişti. Oysa Haslet ve Tan bu anlayışla mücadele eden iki güzel yapıt vermişler. Türkiye ve dünya halklarının doğru talebini yansıttıkları için de layık oldukları ödülleri almışlar.

Haslet Soyöz silahsızlanma konferansının yapıldığı, tepesinde barış güvercini olan bir bina çizmiş. Ama bu binayı silahlı iki asker bekliyor. Burada mesele çok açık, dolaysız ve yalın bir uslupla anlatılmış. Uzun uzun yorum yapmaya gerek yok. Çizgiler söyleyeceğini söylüyor.

Tan Oral da çizdiği karikatürle silahsızlanma masalı ile dalga geçmiş. Onun eserinde mesele daha da acı bir mizahla anlatılmış. Karikatürde, dizinde sopa kıran masum, ezilen bir insan ile onun kafasında sopa kıran iki el çizilmiş. Kendine özgü bir tarama ve grafik anlatımı olan karikatürde ezilen insanların, ülkelerin, halkların, mücadele etmedikleri tek taraflı silahsızlandıkları takdirde saldırganların onları ezeceği teması işlenmiş

Bu iki usta çizerimizin isabetli çıkışı genç ve yeni karikatürcüler yanında diğer sanatçılara da örnek bir tutumdur. Yanlış eğilim ve görüşler üstüne gitmede daha da cesaret vericidir.

Haslet Soyöz'ün karikatürü

Devlet Tiyatrosu, Adana'da üç oyun sergiliyor

Devlet Tiyatrosu, 13 Aralık Çarşamba gününden itibaren Adana'da biri çocuk oyunu olmak üzere üç oyun sergilemeye başladı. Bunlar Fernando Arrabal'ın "Cephede Piknik"i, Moliere'in "Gülünç Kibarlar"ı ve "Ali Baba ve Kırk Haramiler" adlı müzikli, danslı çocuk oyunudur

"Cephede Piknik" Ferdi Merter tarafından sahneye koyulmuş, dekor. ve giysileri Güven Öktem tarafından hazırlanmıştır. Oyunda Ege Aydan, Levent Çelmen, Sema Çeyrekbaşı, Cüneyt Çalışkur, Adsız Karaduman, Metin Oylan, Selen Şenbay ve Müge Esencan paylaşmışlardır.

Yine Ferdi Merter tarafından yonetilen "Gülünç Kibarlar" oyununda ise dekorlar Etem Özbora, giysiler Gül Şengezer'e aittir. Yapıtta Adsız Karaduman, Metin Oyman, Levent Çelmen, Sevinç Niş, Sema Çeyrekbaşı, Şahap Sayılgan, Halit Güngör, Müge Esencan, Ege Aydan, Selen Şenbay, Oğuz Tunç ve Cüneyt Çalışkur rol almışlardır.

Yönetmenliğini Nurettin Odabaşı'nın yaptığı, dekorlarını Erkan Kırtunç, giysilerini de Gül Şengezer'in hazırladığı "Ali Baba ve Kırk Haramiler" oyununda da şu sanatçıların rolleri bulunmaktadır: Şahap Sayılgan, Sevinç Niş, Metin Oyman, Adsız Kahraman, Çetin Bağcıer, Melek Gökçer, Selen Şenbay, Halit Güngor, Ege Aydan, Levent Çelmen, Cüneyt Çalışkur ve Oğuz Tunç.

Adana'da 22 Aralık tarihine kadar "Cephede Piknik" ve "Gülünç Kibarlar" üçer kez, "Ali Baba ve Kırk Haramiler" de altı kez sergilenecektir.

H. Taner'in "Sersem Kocanın Kurnaz Karısı" oyununda başrolü Münir Özkul oynayacak

Harbiye Şehir Tiyatrosu'nda sahneye konulacak olan, Haldun Taner'in "Sersem Kocanın Kurnaz Karısı" adlı oyununda Münir Özkul'un başrolü oynayacağı bildirilmiştir.

Bundan on yıl kadar önce özel bir tiyatroda sahneye konulan bu oyun, Çetin İpekkaya yönetiminde ikinci kez tiyatroseverlere sunulacaktır. 20 Aralıkta başlayacak olan "sersem Kocanın Kurnaz Karısı" oyununun müziği Ergüder Yoldaş tarafından yapılmıştır.

Öte yandan, ilk kez bu yıl ödenekli bir tiyatroda sahneye çıkacak olan Münir Özkul'un, bu oyunun başrolünde "hayatının oyununu" sunacağı belirtilmektedir.

Bugün Zonguldakspor'dan1 puan almak için oynayacak olan Beşiktaş bir maçta.

Türkiye 1.Liginde bugün Beşiktaş-Zonguldakspor karşı karşıya geliyor

Türkiye 1. Liginde bugün yalnız bir karşılaşma var. Beşiktaş İnönü Stadında saat 14.00'te Zonguldakspor ile karşı karşıya geliyor.

Beşiktaş önceki gün yapılan Kupa karşılaşmasında Adana Demirspor'dan 3 gol yemişti. Bu nedenle Beşiktaş karşılaşmayı muhakkak kazanmak istiyor.

Zonguldakspor ise alt sıralardan kurtulmak için bu karşılaşmadan puan almak istiyor.

Takımların karşılaşmaya şu kadroları ile çıkması bekleniyor.

BEŞİKTAŞ: Rasim, Kemal Batmaz, Ali Çoban, Nezihi, Yaşar, Samet, Kemal Kılıç, Atakan, İsmail Atik, Paunoviç, Şaban

ZONGULDAKSPOR: Birol, Hüseyin, Turgut, Kadir, Sadık, İsa, Ersoy, Hamdi, Varol, Ömer, Muammer.

FUTBOL FEDERASYONU MERKEZ HAKEM KOMİTESİ 14 BÖLGE HAKEMİNİN MİLLİ HAKEMLİĞE TERFİSİNİ ONAYLADI

ANKARA

Futbol Federasyonu Merkez Hakem Komitesi yazılı sınavlarla saha denemelerinde başarılı olan 14 Bölge hakeminin Milli hakemliğe terfisini onayladı.

Yetkililer işlemleri devam eden ve saha denemeleri yapacak 15 hakemin durumunun önümüzdeki günlerde belirleneceğini söyledi.

Milli Hakemliğe terfi eden bazı bölge hakemleri şöyle:

Alim İçer (Kırşehir), Ahmet Canıtez, Turan Demirleğen (Kayseri), Celal Kutay (Malatya), Ezel Meral (Balıkesir), Hasan Zirek (Malatya), Fevzi Yılmaz (Mersin), İlker Zümrüt (İstanbul), Tuncay Özvardar, Atilla Tüzüner (İzmir), Alaattin Gamsız (Amasya).

Futbol Federasyonu Arşiv Dairesi faaliyete geçiyor

ANKARA (THA)

Futbol Federasyonu Başkanı Güngör Sayarı'nın talimatı ile kurulması kararlaştırılan Arşiv ve Dökümantasyon Dairesi önümüzdeki günlerde faaliyete geçirilecek.

Prof. Dr. Oğuz Banas ile Aydın Sergel, Hüsnü Kaftan tarafından oluşturulacak Arşiv Dairesi çok amaçlı olarak hizmet verecek.

Alınan bilgiye göre bundan böyle profesyonel tüm futbolcular için karteks tutulacaktır. Böylelikle emeklilik süreleri dolan futbolcuların zaman kaybetmeleri önlenecek. Bu kartekste futbolcularla ilgili her bilgi mevcut olacak.

Öte yandan Türk futbolunun gelişmesi ile ilgili olarak bütün bilgiler toplanacak ve istendiği anda bilgi alınabilecektir.

Amatör Sporlar Federasyonu Başkanı

Bulduk: "Kart sorunu Türkiye'de büyük bir boykota yol açabilir"

ANKARA (THA)

Amatör Sporlar Federasyonu Genel Başkanı Avni Bulduk "Amatörlerin en doğal hakkı olan serbest giriş kartlarının verilmeyişi ve gazetelerde Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Fikret Ünlü'nün bu kartların verilmeyeceğine ilişkin bir haberinin yer alması devletin spor konusundaki aczini gösteriyor" dedi.

Avni Bulduk açıklamasında, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün üst kademelerinin tesirli kişilerin ellerinde olduğunu, bu kişilerin yüzde 12'lerde olduğu gibi serbest giriş kartlarında da büyük kulüplerin isteğine uyulduğunu belirtti.

Bulduk, konuşmasının devamında Amatör sporun sorunlarının ancak belli bir oranının çözüme ulaştığını, serbest giriş kartlarının belli bölgelerde çozümlendiğini açıkladı ve eğer Ünlü'nün gazetede çıkan haberi doğruysa Ankara'da da serbest giriş kartlarının iptal edilebileceğini bundan da Ünlü'nün sorumlu duruma düşeceğini belirtti.

Bulduk, konuşmasını şöyle bitirdi.

"Serbest giriş kartını esirgeyen bir yöntemi biz amatör spordan yana görmüyoruz. Kararı verenler, içinden geldikleri topluma ve yapılarına ihanet etmektedirler. Amatörler bu ihanete karşılık vermenin yollarını şimdiye dek denemedilerse bundan sonra denemeyecekleri anlamına gelmemeli.

Kart sorunu, Türkiye düzeyinde büyük bir boykota yol açabilir. ve mutlaka açacaktır."

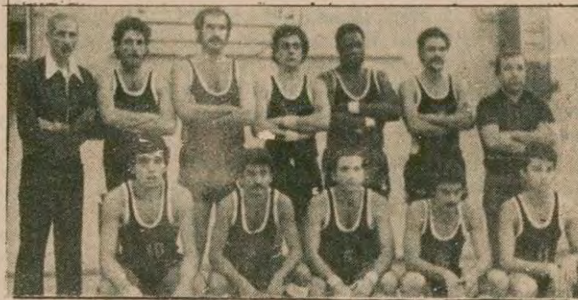
Deplasmanlı Voleybol Liginde bugün iki karşılaşma var

Bu hafta ligin alt sıralarında bulunan Altınyurt ile karşılaşacak olan Maltepe bir maçta.

Deplasmanlı Voleybol Ligine bugün yapılacak iki karşılaşma ile devam edilecektir. Karşılaşmaların programı şöyledir. 13.00 Altınyurt-Maltepe, 14.30 Büyükdere Boronkay- Galatasaray.

Deplasmanlı Basketbol Liginde bugün 3 karşılaşma var

Beşiktaş basketbol takımının Ziraat'le yapacağı karşılaşma hayli çekişmeli geçecek...

Deplasmanlı Basketbol 1. Ligine bugün yapılacak 3 karşılaşma ile devam edilecektir. Karşılaşmaların programı şöyledir: Ankara 13.30 Ziraat Fakültesi-Beşiktaş, 15.00 Meysu Yenişehir- Fenerbahçe, İstanbul-15.00 Taçspor-Karşıyaka.

Güreş Federasyonu, güreş müsabakalarının 6 dakikaya indirilmesini olumlu karşılıyor

Serbest stildeki güreş müsabakalarının dokuz dakika olarak kalması gerektiği savunuldu

ANKARA (THA)

Güreş Federasyonu FİLA'nın müsabakaların 6 dakikaya indirilmesi için yaptığı öneriyi bir yazı ile cevaplandırdı.

Cevap verilmeden önce hakemler, antrenörler ve güreş otoriteleri arasında bir anket düzenlendi. Anket sonucunda yetkililer Greko-Romen stildeki müsabakaların 6 dakikaya indirilmesinin olumlu olacağını, Serbest stildeki karşılaşmaların ise 9 dakika olarak kalmasının yararlı olduğu görüşünü savundular.

Bu anketten sonra Güreş Federasyonu Türkiye'nin görüşünü bir yazı ile FİLA'ya bildirdi.

FİLA'nın kendisine bağlı federasyonlar arasında yaptığı araştırma sonucunda alınacak sonucun daha sonra kesinleşmesi bekleniyor.

Kısa/Kısa/Kısa/Kısa

- Bir ay boyunca Türkiye'de eğitim çalışmalarına katılacak olan Rus atlamalar antrönörü Robert Zotko Ankara'ya geldi.

  Bugün saat 11.00 de Zotko ile yapılacak olan toplantıda bir aylık eğitim programı kesinlik kazanacak.

- İkinci Türkiye Ligine bugün Beyaz Grup'ta Sebat Gençlik-Ankara Demirspor maçı ile devam edilecek.
- Güreş Federasyonu 19 Aralık'ta Güreş Hakem kursu açılacağını açıkladı.
- Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü 24 Aralık'ta Eskişehir de Atatürk Halk Koşusu düzenlediğini açıkladı.
- Necdet Ayaz sakatlığı nedeni ile Kros Milli Takımından çıkarıldı.
- Futbol Federasyonu maçlara çıkmayan 5 takımı kendi istekleri ile (B) liginden çıkarılmasını kararlaştırdı.

  Kulüplerin Futbol Federasyonuna gönderdikleri yazıları dikkate alan yetkililer, Sakaryaspor, Trabzonspor, İskenderunspor, Sebat Gençlik ve Konya İdmanyurdu'nu ligden çıkardı.

  Kadrolarının yeterli olmadığını zor durumda kaldıklarını bildiren bu takımların rakipleri maçı oynamadan hükmen galip sayılacak ve 2 puan alacak.

- Futbol Federasyonu bu hafta yapılacak olan 2. Türkiye ligi Beyaz Grup'da oynayacak kritik maçlara temsilci gönderilmesini kararlaştırdı.

  Maçlarda çıkabilecek herhangi bir olayı değerlendirecek olan temsilciler daha sonra durumu bir raporla bildireceklerdir.

  Alınan bilgiye göre Elazığspor-Beykoz, Sivasspor-Ankaragücü maçları ayrıca izlenecek.

Boks Federasyonu Genel Sekreterliğine Nevzat Gürer atandı

ANKARA (AA)

Bir süredir boş bulunan Boks Federasyonu Genel Sekreterliğine Eskrim Federasyonu Genel Sekreteri Nevzat Gürer Avni atandı.

1944 yılında Ankara'da dogan Nevzat Gürer Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünde daha önce Özel Kalem Şefi ve Eskrim Kulübü Müdürlüğü yaptı.

Boks Federasyonu Başkanı Hasan Rüzgar, yeni Genel Sekreterin göreve başlaması nedeniyle bir tanışma toplantısı düzenleyerek, Gürer'e başarılar diledi.

HUKUKÇULAR FUTBOLCULARA MAÇ CEZASI YERİNE PARA CEZASI VERİLMESİNİ YASALARA AYKIRI BULDULAR

ANKARA

Hukukçular, Futbol Federasyonunun maç cezası yerine para cezası sistemi getirmesinin bugünkü yasalar çerçevesinde mümkün olmadığını açıkladı.

"Futbolculara maç cezası yerine para cezası verebilmesi için Beden Terbiyesi Kanununda böyle bir madde bulunmamaktadır" diyen hukukçular daha sonra şunları söylediler:

"3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunu, sporcu ve yöneticilere verilecek cezaları belirlemiştir. Yasada sayılanlar dışında ceza verilmesi veya cezanın paraya çevrilmesi mümkün değildir. Bu konu yıllar boyu Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünde görüşülmüştür."

ÇAKMUR, SARUHANLI, KÖYCEĞİZ VE SALİHLİ'DE YAPILACAK SPOR TESİSLERİNİN TEMELLERİNİ ATACAK

ANKARA

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur bugünlerde altı spor tesisinin temellerini atacak.

Yapılan açıklamaya göre, Çakmur bugün Manisa'nın Salihli ve Saruhanlı ilçeleriyle, Muğla'nın Köyceğiz ilçesinde yapımına başlanacak spor salonlarının temellerini atacaktır. Bakan Çakmur ayrıca, Manisa Gençlik ve Spor Akademisinin idare binasının hentbol salonunun ve yüzme havuzunun da temellerini atacaktır.

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur tarafından temelleri atılarak yapımlarına başlanacak 1500 kişilik Salihli Spor Salonu 11 milyon 700 bin liraya mal olacak. 1980 yılında yapımı tamamlanması programlanan Saruhanlı ve Köyceğiz Spor Salonları 250 kişilik olacak.

Adana'da çıkan ıkı ayrı olayda...

Baştarafı 1. Sayfada

kın bir grubun saldırısı sonucu dövüldüler. Kaçarken havaya da ateş eden saldırganlardan Mehmet Sarıkaya yakalanarak gözaltına alındı.

İSTANBUL'DA

Topkapı Merkezefendi'de duvarlara afiş asan bir grupla polis arasında çıkan silahlı çatışmada Mustafa Şişman adlı bir işçi öldü. Olay sırasında afiş yapıştıran gruptan Mircan Yeşiltepe adındaki bir işçi de yakalanarak gözaltına alındı.

● Kuştepe'de kimlikleri belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu önceki gün bir öğrenci öldü.

Önceki akşam Fikirtepe Eğitim Enstitüsü öğrencisi Mehmet Tepe'ye tabanca ile ateş edildi. Ateş esnasında ağır yaralanan Mehmet Tepe kaldırıldığı Şişli Hastanesinde kurtarılamayarak öldü.

● Kadıköy'de önceki gün duvarlara afiş asan 14 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan Cengiz Yaytokcik adlı öğrencinin üzerinde iki tabanca bulundu.

● Öte yandan önceki gece iki okul ve bir dükkana atılan patlayıcı maddeler geniş hasar meydana getirdi.

Patlayıcı maddeler Bağlarbaşı'nda bulunan Yüksek İslam Enstitüsü ile birkaç kez bombalanan Vefa Lisesine ve Mecidiyeköy'de Ahmet Akbulut'a ait dükkana atıldı.

● Fatih'te genel aramalara katılan Fatih Emniyet Amirliği polis ekibine önceki gece ateş edildi.

● Bir süre önce Avcılarda "MHP ve Kontrgerilladan hesap soralım" afişini asan 3 devrimcinin jandarma tarafından gözaltına alınması TİKP Bakırköy İlçesi tarafından kınandı.

● Fındıklı'da İş Bankası Şubesinin bulunduğu binaya önceki gece patlayıcı madde atıldı. Patlamada, binanın ve yandaki PTT binasının altkatının bütün camları kırıldı. Can kaybı olmadı.

● Dün Gültepe'de Elektrikli Ev alatleri ve Ocak gaz bayii Yusuf Bahri Genç'in dükkanına kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından tabanca ile ateş açıldı. Açılan ateş sonucu ölen ya da yaralanan olmadı.

● Sanayı Mahallesinde Kadir Top adındaki bir işçi üç kişinin silahlı saldırısına uğrayarak ağır yaralandı.

● Bayrampaşa Belediye binasının arkasında, iki genç birbirlerini silahla taradılar. Olayda çatışan gençlerden Lütfü Gündüz yaralandı. Lütfü Gündüz hastaneye kaldırılmadan önce üzerinde iki tabanca bulundu. Silahlı diğer genç ise kaçtı.

● Kadıköy'de çarşı içinde bulunan bir bilardo salonuna bu gece patlayıcı madde atıldı. Patlama sonucu, biri ağır olmak üzere yedi kişi yaralandı. Yaralılar Haydarpaşa Numune Hastanesinde tedavi altına alındılar.

● IDMMA'nın dış kapısı önünde bazı pankartları indirerek çevreye ateş eden 6 komando yakalandı.

● Öte yandan Emniyet Müdürlüğünden yapılan açıklamada çeşitli siyasi olaylara karıştıkları belirlenen 12 kişinin arandığı açıklandı.

Bu arada arananlardan Hüseyin Balkır'ın 28 Kasımda Hipodroma para götüren arabaya ateş ederek bir polis memurunun ölümüne neden olan ve 3 milyon lirayı alarak kaçan grubun içinde olduğu belirtildi.

TİKKO'NUN BİLDİRİSİ

TKP - ML, TİKKO imzalı bir bildiride önceki gün ölen Ali Yılmaz ve daha önce öldürülen üyelerinin intikamının alınacağı iddia edildi.

Bildiride Ali Yılmaz'ın ölümü ile ilgili olarak yetkililerin TRT ve Basın kanalı ile cevaplandırmalarını istedikleri bazı sorulara yer verildi.

TKP - ML üyesi Ali Yılmaz'ın Haydarpaşa Numune Hastanesinde tedavi görürken Sağmalcılar Cezaevi Hastanesine gönderilme sebebine, Sağmalcılar Cezaevi Hastanesine sevki sırasında hayatı tehlikeyi atlatıp atlatmadığı ve sevk emrini kimin verdiği sorulan bildiride, İçişleri Bakanı'nı da yanlış demeç vermekle suçlandı.

TİKKO'cular cevapların ise, Haydarpaşa Numune Hastanesinde Ali Yılmaz'ı tedavi eden doktorlar, İstanbul Emniyet Müdürü, Toplum suçları savcısı, Sağmalcılar Müdürü, Doktoru ile 1. Şube yetkililerinin tarafından verilmesini istediler.

ANKARA'DA

Emniyet Müdürlüğü şube ekiplerinin önceki gün Tandoğan meydanında bir grup üzerinde yaptıkları aramada, SBF öğrencisi Erdoğan Dede bir tabanca ve 6 mermi ile yakalandı.

Erdoğan Dede dün gönderildiği mahkemece tutuklandı.

● Yeni Mahalle Akıncılar Caddesinde Murat Oğuz adındaki bir genç silahlı saldırıya uğrayarak öldürüldü.

Yetkililer Murat Oğuz'u öldüren kişinin kimliğinin saptandığını ancak adının açıklanmasının sakıncalı olduğunu belirttiler.

● Ankara'da dün bir açıklama yapan 4 dernek 8 aydan beri kapalı olan Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulunun bir an önce açılmasını istediler.

ELAZIĞ'DA

Elazığ'da dün meydana gelen olaylarda bir polis ve bir genç silahlı saldırıya uğrayarak yaralandı. Önceki gecede bir eve patlayıcı madde atıldı.

● Muzaffer Akyürek adındaki polis memuru evinden görevine giderken silahlı üç kişinin açtığı ateş sonucu ağır yaralandı. Yaralı polis hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı.

● Sinan Sönmez adındaki bir genç çarşıda gezerken bıçaklı üç kişinin saldırısına uğrayarak yaralandı.

● Önceki gecede Hicadiye Mahallesinde bir eve patlayıcı madde atıldı.

SEYDİŞEHİR'DE

Seydişehir'de çeşitli olaylara karıştıkları belirlenen ve aralarında ÜGD Şube Başkanı Mustafa Zeybek'in de bulunduğu 9 kişi dün tutuklandı.

AYDIN'DA

Aydın "Ön Lisans Yüksek Okulu 1. sınıf anfisine patlayıcı madde atıldı. Polis olayla ilgisi olduğu sanılan bir kişiyi gözaltına aldı.

TELEVİZYON

17.00 HABERLER
17.03 TATLI BELA
17.30 FLIPPER
Çalışmanın ve öğrenmenin en değerli hazine olduğunu anlatan bir çocuk oyunu.
18.00 PANTOMİM
18.30 YAŞAYAN DENİZ
Antarktika'da kar fırtınası" adlı bölüm yayınlanacak.
19.30 ZAMAN TÜNELİ
20.30 HABERLER
21.15 GÜNEŞ
22.00 TELEFON ŞOV
Nükhet Duru, Erol Evgin, Hülya Süer, Marşandiz, Mehmet Pekün'ün katıldığı bir eğlence programı.
23.00 BİR GAZETECİNİN SERÜVENLERİ
Bir gazetecinin başından geçenleri anlatan 13 bölümlük bir dizi.
23.50 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış Program
05.05 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 HABERLER
10.01 Arkası Yarın
10.21 Oyun Havaları
10.30 Hafta Sonu
12.55 Reklamlar
13.00 HABERLER
13.15 Oyun havaları
15.01 Şarkılar
15.20 Türküler
16.20 Halk Müziği San.
16.40 Tangolar
17.00 Kısa Haberler
17.50 Hafif Müzik
19.00 HABERLER
20.15 Konuşa konuşa
20.35 Şarkılar
21.30 Dinleyici istekleri
22.00 Kısa Haberler
22.30 Şarkılar Geçidi
23.00 HABERLER
01.00 Program ve Kap.

TRT 2

08.00 Açılış ve program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Gel Oyna Gül Oyna
09.20 Şarkılar
11.00 Taş Plaklarda
11.20 Şarkılar
11.35 Onlarda Çocuktu
12.10 Türk Edebiyatında Hiciv ve Mizah
12.30 Kadınlar Kop.
13.00 HABERLER
13.15 Saz Eserleri
14.00 Öğretmenler Odası
14.20 Şarkılar
14.40 Çevre Sorunları
15.00 Türküler
15.30 Trafik
15.50 Türküler Geçidi
16.20 Arkası yarın
16.40 Türk Halk Müziği Toplu Programı
17.00 Şarkılar
17.30 Yurttan Sesler
18.45 Türküler
19.00 HABERLER
19.30 Hafif Müzik
19.45 Beraber Şarkılar
20.15 Ankara Rad.Kor.
20.30 Haftanın ülkesi
21.00 Öyküler ve Ezgiler
22.00 Türküler
23.30 HABERLER
23.35 Şarkılar
23.55 Program ve kap.

TRT 3

07.00 Açılış ve program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah için
10.00 Keman Soloları
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Caz Müziği
12.30 Şan Soloları
13.00 Müzik Sözlüğü
13.30 Müzik Köşesi
14.15 Müzik Bahçesinden
15.00 Günün Konseri
16.30 Müzikle Yaşayanlar
17.00 Oda Müziği
18.00 Çay Saati
19.00 Dünya Radyolarından Müz. Festival
20.00 Sizin Seçtikleriniz
22.30 Barok Müzik
23.00 Gecenin Getirdikleri.
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve kap.

Gazeteciler...

Baştarafı 1. Sayfada

Cemiyetinin yaptığı açıklama şöyledir:

"Gazeteciler Cemiyeti, basın özgürlüğünün her zaman titizlikle korunacağını, kimden ve nereden gelirse gelsin, daima her türlü şiddet olaylarına karşı çıkacağını, daha önceki olaylarda henüz yakalanamamış saldırganların süratle adalete teslimi hususunda gerekli önlemlerin alınmasını belirtmiş ve basınla ilgili diğer konularda da aşağıdaki görüşlere yer vermiştir:

1- Gazetelerin ve dergilerin toplatılmasına olanak veren yasa maddelerinin sansür niteliğini taşımaktan arındırılması,

2- Basın suçlarının affı konusunda parlamento gündeminde bulunan yasa önerisinin öncelikle ele alınması,

3- Yazıişleri müdürlerinin cezai sorumluluğu ile ilgili basın kanunu maddesinin Anayasa ile uyumlu bir hale getirilmesi için ilgili. Bakanlıklarda yapılan çalışmaların hızlandırılması ve tasarının kısa sürede parlamentoya getirilmesi.

Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu, bu konulara hükümet ve parlamentonun hassasiyetle eğilmesi gerektiğini ilgililere bildirmiştir."

Silahıyla yakalanan MHP'li salıverildi

ANKARA (AA)

Hasköy'de evinde silah ve mermi ile yakalanan Altındağ MHP Gençlik Kolları Başkanı Ahmet Türkavcı serbest bırakıldı.

Emniyet Müdürlüğü 2. Şube ekipleri 11 Aralık günü yaptıkları aramada, Türkavcı'nın üzerinde bir tabanca ve 5 adet mermi ele geçirmişti.

Adliyeye verilen Altındağ MHP Gençlik Kolları Başkanı ilk sorgusundan sonra serbest bırakıldı.

Halkın Kurtuluşçuları kendisinden ayrılanlara saldırıyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Halkın kurtuluşçuları, kendilerinden ayrılan bir devrimciye saldırdı.

Daha önce Halkın Kurtuluşu'ndan olan Arif adındaki bir devrimci, ayrıldıktan sonra Halkın Kurtuluşçuları tarafından sürekli olarak tehdit edildiğini belirterek, bu konuda şunları söyledi:

"13 Aralık günü 1 Mayıs Mahallesine gittim Bir grup Halkın Kurtuluşçusu, önce 'gel tartışalım' dediler. Tartışma başladıktan hemen sonra da 'seninle tartışılmaz' diyerek saldırıya geçtiler."

FAŞİSTLER, "ARKADAŞIMIZI ÖLDÜREN POLİSİ ÖLDÜRÜCEĞİZ" DEDİLER

İSTANBUL (ÖZEL)

Önceki gün bir komandonun polisle girdiği silahlı çatışma sonucu ölmesinden sonra faşistler Mecidiyeköy'de terör estiriyorlar. Olayın olduğu gece üç yere patlayıcı madde atıldı. Patlamalar sonucu bir araba, bir elektrikçi dükkanı ve bazı evler hasar gördü. Halk, patlamaların sık sık kesilen elektriklerin gelmesinden 15 dakika sonra meydana gelmesine dikkati çekti. Öte yandan bir grup komando dün hastaneye giderek olayda yaralanan polise, "Arkadaşımızı öldüren polisi ergeç öldüreceğiz. Arkadaşımızın intikamını alacağız" dediler.

Faşistler Mecidiyeköy'de bütün kahvehaneleri kapattılar. Çevre halkı, kendilerini kahvelere sokmayan faşistleri şikayet etmek için telefon ettiklerinde polisten bir cevap alamadıklarını söyledi.

BORA DERGİSİNİN AÇIKLAMASI

BORA Dergisinin abone ve yazışma adresi değişmiştir. Yeni adresimiz:

YAHŞİ KARAMOLLAOĞLU
BORA DERGİSİ
HAMAM SOKAK
NO 4 CAĞALOĞLU
İSTANBUL

Eski adresimize para havalesi göndermiş olan abonelerimizin abone bedellerini yeni adresimize göndermeleri rica olunur.

CHP İzmir İl örgütünün feshedileceği bildiriliyor

İZMİR (ÖZEL)

Geçtiğimiz hafta içinde Karşıyaka Örgütünde kayıt defterinin kaybolması üzerina başlayan kargaşalıklar sonucu İzmir'e gelen Merkez Müfettişleri CHP İzmir İl Örgütünün karar defterini de alarak Ankara'ya götürdü. CHP yetkilileri karar defterinin tetkikinin. örgütün feshedilmesiyle sonuçlanacağına kesin gözüyle bakıyor.

Bilindiği gibi Sedat Akman'ın İl yönetimi 2,5 yılı aşkın bir süredir iktidarda bulunuyor. İzmir'de yoğun olan hizip mücadeleleri bugüne kadar hiçbir yönetimin altı aydan ,bir seneden fazla iktidarda kalmasına imkan bırakmamıştı.

Artık İzmir yönetimine hakim olamayan ne belediyede ne de daimi encümen seçimlerinde başarı kazanamayan Sedat Akman'ın başkanlığındaki merkezciler partide tabanlarını kaybetmiş bulunuyorlar.

Ökçün ve Rallis...

Baştarafı 1. Sayfada

Haberde daha sonra şöyle deniyor:

"Yunanistan Dışişleri Bakanı Rallis ise uzmanlar düzeyindeki görüşme bugüne kadar bir şey getirmediği için ikinci bir zirve olamayacağı görüşünde. Ancak taraflar İngiltere Dışişleri Bakanı Owen'in de hazır bulunacağı görüşmelerin sürdürülmesinde anlaşmaya vardılar.

"Ökçün bir sonuca ulaşmak için heyetlerin harekete geçirilmesi gerektiği kanısında. Rallis ise, Viyana'da yapılacak görüşmede uzmanların baskı altında tutulmasını istemiyor. Yunanistan Dışişleri Bakanına göre ikinci bir zirve toplantısı için vakit henüz erken. Başbakan Karamanlis de ikinci bir zirvenin başarısız olmasının arzu edilmeyen sonuçlara yol açabileceği görüşünde."

Haberde her iki hükümetin sorunun çözümü için önemli jestler yaptıklarına dikkat çekiliyor.

Öte yandan Yunan basını da Türkiye-Yunanistan arasında Ege Kıta Sahanlığı konusunda yapılan görüşmelerde bazı ilerlemeler sağlandığına dikkat çekti.

Halkın...

Baştarafı 1. Sayfada

dırıyı önceden planlayan Halkın Kurtuluşçuları silahlarını çekerek muhabirimizi durdurmak istediler. Çevredekilerin müdahelesi ve olayın önceden farkedilmesi düzenlenen komployu boşa çıkarttı. Böylece Halkın Kurtuluşçularının son bir hafta içinde saldırdıkları devrimci sayısı 5'e çıktı.

YSE—İŞ'İN BİLDİRİSİ

Bu arada, YSE—İş Sendikası Tunceli Şubesi ve Baysen-İş Tunceli temsilciliği ortak bir bildiri yayınladılar. Bildiride Halkın Kurtuluşçularının saldırgan tutumları açık bir dille eleştirilerek mahkum edildi. Bildiride, "Ulusalcı"larla Halkın Kurtuluşçuları arasındaki olaylar konu alınmakta ve Tunceli'de baş saldırganın Halkın Kurtuluşçuları olduğu bildirilmektedir.

Tunceli'nin en geniş tabana sahip sendikası YSE—İş'in bildirisi şöyle son buluyor:

"Halkın Kurtuluşu, her zamanki gibi grupçu ve tekkeci anlayışından hareket etmiştir. Biz işçiler olarak her zaman bu tür olayların karşısında olduğumuz gibi, halk arasındaki çelişkilerin şiddetle değil, eleştiri-özeleştiri mekanizması harekete geçirilerek çözülmesinden yanayız. Bu tür olayların tekerrüründe daima işçileri karşılarında bulacaklarını şimdiden belirtiriz. Kahrolsun halka kurşun sıkanlar!"

Bu arada Tunceli'de YSE-İş işçileriyle görüşmeye giden Halkın Kurtuluşu şefleri işçiler tarafından kovuldu.

Mem-Der hastane personelinin tazminatlarının ödenmesini istedi

İSTANBUL (ÖZEL)

MEM-DER İstanbul Şubesi Tam gün yasası kapsamına giren ilkokul mezunu personele verilmesi gereken tazminatların derhal ödenmesini istedi. MEM-DER İstanbul Şubesi Başkanı Feyzullah Öztürk basına yaptığı açıklamada Haydarpaşa Numune ve Bakırköy Sinir hastanelerinde bordrolar hazırlandığı halde tazminatların hâlâ ödenmediğini hatırlattı.

Öztürk tam gün yasasındaki eşitsizlikleri de eleştirerek, hastanelerde genel idari hizmetlerde çalışanlarla hastabakıcı, aşçı, hademe ve görevlilerin tam gün çalışma tazminatından yararlandırılmamalarını kınadı.

Korkut Özal...

Baştarafı 1. Sayfada

sayı 14-15 bine çıkar" dedi.

Erzincan CHP Milletvekili Nurettin Karsu da Özal'ı eleştirdi ve konuşmasında MSP'nin ağır sanayi yatırımları anlayışından "üfürük" kelimesiyle sözetti. Bunun üzerine komisyonda sert tartışmalar çıktı. Özal, "Bu hükümet iyi işlere sahip çıkıyor, kötü işler içinse eski hükümetten devraldık diyor" dedi.

Bu arada CHP Ankara Milletvekili Yaşar Ceyhan da konuşmasında İSDEMİR'de ortaya çıkan yedek parça bozukluklarının zamanında tamir edilemediğini belirtti. Ceyhan ihalelerde büyük yolsuzluklar yapıldığını da sözlerine ekledi. Görüşmeler sonucunda İSDEMİR'in 1975 ve 76 yıllarına ait hesaplarının onaylanmamasına karar verildi.

Millet Meclisi KİT Komisyonunda daha önce de Demir-Çelik İşletmeleri Genel Müdürü Refik Oral konuşmuş ve İSEDEMİR'in her yıl artan miktarlarda zarar ettiğini açıklamıştı. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp'te her yıl 450 milyon dolar tutarında demir-çelik ithal etmek zorunda kalındığını, taşkömüründen sonra fabrikanın çalışabilmesi için demir cevheri de ithal edileceğini söylemişti.

Komisyonda 1975 yılında yapılan 7 milyar liralık İSDEMİR için taşkömürü ithali yolsuzluğu da görüşülmüştü.

Üstündağ: AP darbe isteyen küçük bir partinin güdümünde

ANKARA (ANKA)

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, AP yöneticilerinin "darbe çağrıları yapan karanlık amaçlı küçük bir partinin güdümüne girdiklerini söyledi.

Üstündağ daha sonra şunları söyledi, "Kendisi iktidarda iken demokrasiyi kabul eden, İktidardan düşmeyi bir türlü sindiremeyen sayın Demirel, partisi içinde özel yöntemlerle kendi istediği biçimde konuşmasını sağladığı bir milletvekilini, 'Demirel hükümetine muhtıra veren ordu, şimdi ne yapıyor' dedirtmekte, bu konuşmaya tepki gösteremeyecek kadar sağ duyudan yoksun kalabilmekte ve demokrasiyi tahripten, milli iradeyi çiğnemekten kaçınmayacak ölçüde hırslarının ve kininin esiri olabilmektedir."

AP SENATO GRUBU

Bu arada AP Cumhuriyet Senatosu Grubu Kıbrıs sorununda Hükümetin teslimiyetçi politika izlediği iddiasıyla dış politika konusunda genel görüşme açılması için karar aldı.

Kıbrıs Rum...

Baştarafı 1. Sayfada

heim'le görüşmeler yaptığını hatırlatan sözcü, Rum hükümetinin kararını Rolandis'in Ada'ya dönüşünden sonra belirleyeceğini belirtti.

Yalanlanan sözkonusu haber, Klerides'in Demokrat Birlik Partisine yakınlığıyla tanınan Simerini gazetesinde yar almıştı. Gazete Rum hükümetinin ABD planının reddini kararlaştırdığını yazmıştı.

Keçiören'de saldırıya uğrayan 13 öğrenci okuldan uzaklaştırıldı

ANKARA (ÖZEL)

Pazar günü Keçiören Çevre Sağlık Kolejinde ÜGD'lilerin saldırısına uğrayan 13 öğrenci okuldan birer hafta süreyle uzaklaştırıldı.

Saldırının başını çekenlerin okul içinden Cuma Mutlu ve Tuncay Öztürk, okul dışından da ÜGD kitaplığında çalışan Mustafa Akkuzu olduğu bildirildi. ÜGD'liler daha önce de bu türden saldırıların başını çekmişlerdi.

Kıbrıs'ta...

Baştarafı 1. Sayfada

İKİ MİLLETVEKİLİNİN UBP'DEN İSTİFA GEREKÇESİ

Magosa Milletvekili Feridun Adahan ile Hüseyin Curcioğlu, Parti Genel Sekreterliğine ortak bir yazı göndererek Meclis'teki görevlerine bundan sonra bağımsız milletvekili olarak devam edeceklerini bildirdiler. Adahan ve Curcioğlu, "Ulusal Birlik Partisi içinde devam eden kişisel mücadele partiyi içinden çıkılamaz durumlara itmiştir. İki kabine buhranı ve bunu izleyen gelişmeler, durumun düzeltilmesi yönünde beslenmekte olan umutları da ortadan kaldırmıştır. Her türlü parti kararına rağmen kişisel çıkarlar ve iç politika mülahazalarıyla hareket edilmesi toplum çıkarına olumlu gelişmeleri bertaraf etmiştir" dediler.

BUNALIMDA MHP YANLILARININ ROLÜ

Bilindiği gibi Rauf Denktaş'ın oğlu Raif Denktaş, İrsen Küçük gibi MHP yanlıları UBP'ye hakim olmak için çeşitli oyunlara başvurmuşlardı. Mesela daha önce Meclis Başkanlığı yapan Necdet Öner, bu grup tarafından Avusturya'ya öğretim üyesi olarak gönderildi. Yine bu ekip Nejat Konuk ve Osman Örek'in istifasında aktif rol aldı. Bu ekibin içinde eski İçişleri Bakanı Zihni Bilgehan ve Türk Ocakları Derneği Başkanı Fikret Kürşat gibi tanınmış TMT'ciler de vardı. Son aylarda bu grubun Kontrgerilla ile ilişkilerinin ortaya çıkması ve toplumlararası görüşme isteğinin Ada'da güç kazanması Raif Denktaş ekibini zor duruma düşürdü. Gelişmeler UBP kurucularından İsmet Kotak'ın partisinin MHP yanlısı bir çizgi izlediğini görüp istifa etmesi ile hızlandı. Bunu Osman Örek ve diğer milletvekillerinin istifası izledi.

YENİ TERTİPLER

Güç duruma düşen Raif Denktaş ekibi gerilemelerini durdurmak amacıyla yeni oyunlara başvuruyor. Barışçı çözümü engellemek için "Kanla aldığımızı barış masasında veremeyiz" sloganına sarılıyorlar. Öte yandan Fikret Kürşat aracılığıyla da 1974'ten bu yana etkisini yitirmiş gibi görünen TMT'yi yeniden canlandırmaya çalışıyorlar. Onlar bir yandan UBP'yi parçalamaya çalışırlarken, diğer taraftan Selahattin Öztokatlı'nın geçenlerde kurduğu Demokrat Parti'yi güçlendirmeyi amaçlıyorlar.

YENİ HÜKÜMET VE YENİ PARTİ TEŞEBBÜSLERİ

Osman Örek'in istifasından sonra kurulan Mustafa Çağatay hükümeti de Kıbrıs'taki buhrana çare olamıyor. MHP yanlısı ekip, yeni hükümetten memnun olmadığını belirtti ve şimdiden muhalefete girişti.

Öte yandan daha önce UBP'den ayrılan İsmet Kotak ve arkadaşları da yeni bir parti kurmak için teşebbüse geçtiler. Kurulacak parti içinde eski başbakanlardan Nejat Konuk'un da yer alacağı ve partinin sosyal-demokrat nitelikte olacağı belirtiliyor.

ANA MUHALEFET PARTİSİ BAŞKANI DURDURAN: "UBP, İKTİDAR OLAMAYACAK DURUMA GELDİ"

Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanı Alpay Durduran, Ulusal Birlik Partisinin "Hükümet kuramayacak ve iktidar olamayacak duruma geldiğini" belirtti.

Durduran şunları söyledi:

"Meclisin yüzde 75'ine sahip olarak seçimlerden çıkan bu partinin bu hale gelmesinden Sayın Devlet Başkanı sorumludur. Yeni Anayasamız uyarınca ilk kez yapılan seçimlere kendi şahsi prestijini koyarak etki etmiş ve kendisinin Anayasaya aykırı iktidarını sürdürebilecek bir grubun seçimi kazanmasını destekçilerinin yardımı ile sağlamıştır."

Barış...

Baştarafı 1. Sayfada

Alınan karar, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin Kıbrıs sorununun çözümü yönünde dostane girişimlerini sürdürmesini ve bu konudaki girişimler hakkında 31 Mayıs tarihine kadar Güvenlik Konseyi'ne bir rapor sunmasını öngörüyor.

Konsey'in bu toplantısında Türkiye'nin BM Daimi Temsilcisi Büyükelçi Orhan Eralp, Kıbrıs Türk Toplumu temsilcisi Nail Atalay'la Yunanistan ve Kıbrıs Rum yönetimi temsilcileri birer konuşma yaptılar.

Eralp ve Atalay konuşmalarında, kararda yer alan Genel Sekreterin dostane girişimlerine Türk tarafının destek olacağını belirttiler.

Kıbrıs Türk toplumu temsilcisi Atalay konuşmasında, Ada'daki Barış Gücü'nün Türk bölgesindeki yetkililerinin yeniden düzenlenerek günün koşullarına uydurulması ve bu amaçla BM örgütüyle Kıbrıs Türk Federe Devleti arasında görüşmeler yapılması gerektiğini belirtti.

TOPLUMLARARASI GÖRÜŞMELER

Öte yandan Kıbrıs Rum yönetimi Dışişleri Bakanı Nikos Rolandis'in BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'le son gelişmeler ve toplumlararası görüşmelerin yeniden başlatılması konusunda bir görüşme yaptığı bildiriliyor.

BM sözcüsünün yaptığı açıklamaya göre Genel Sekreter Waldheim, Kıbrıs'ta iki toplum arasında görüşmelerin başlatılması için ortak bir zemin bulunduğunu, ancak görüşmelerin bu yılın sonuna kadar başlayamayacağını, üç ay içinde başlamasının beklendiğini belirtti.

Türkiye...

Baştarafı 1. Sayfada

kilileriyle Atina Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Efraimoğlu da bulundu.

Türk heyeti başkanı Sezai Dıblan, Türk Sanayici ve işadamlarının Yunan meslekdaşlarıyla yaptıkları görüşmelerde somut projeler üzerinde işbirliği yapılmasını ve bu konuda çalışmalara başlanmasını kararlaştırdıklarını sözlerine ekledi.

Türk heyeti dün Selanik'e geçti.

Müezzinoğlu: "Irak'la ihracaatımızın gelişmesi olumludur"

İSTANBUL (ÖZEL)

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, bu yıl Irak'a yaklaşık yüz milyon dolarlık ihracat yapılacağını söyledi. Müezzinoğlu Hükümetin Batı pazarlarına girme çabasından kurtulup Irak'la ihracatını geliştirmesini olumlu bir adım olarak niteledi.

5. İktisatçılar Haftası nedeniyle İstanbul'da düzenlenen toplantıda konuşan Müezzinoğlu, Türk bankacılığının sağlıklı biçimde işlemediği görüşünde olduğunu da belirtti.

Müezzinoğlu bankacılığın dışa açılması gerektiğini savunarak son üç yıl içinde bankalarda 3,5 milyar dolarlık DÇM birikmesini buna kanıt olarak gösterdi.

Nişanlandık.

Mutluyuz. Tüm dostlara duyururuz.

MELİKE AYDEMİR-
KADİR KORKMAZ

DUYURU

İstanbul İl Merkezi'mizin telefon numarası değişmiştir. Yeni telefon numarası 44 89 65'dir. Halkımıza duyurulur.

TÜRKİYE İŞÇİ KÖYLÜ PARTİSİ
İSTANBUL İL MERKEZİ
YÖNETİM KURULU

Sen derviş olamazsın!

Baştarafı 1. Sayfada

ayağına postal çekip, sırtına parka giyip, bıyık bırakarak devrimci olmaz.Herşeyden önce bir ideolojinin eri olmak gerek, bir eşiğe yaslanmak gerek, bir yola girmek gerek, bir ummana dalıp inciyi bulmak gerek! Ama hangi inci? Midye kabuğunun içindeki değil.Zulme karşı bin yıl savaşan halk, kazandığı tecrübelerin içinden gerçek inciyi çıkarmış,

Halkı kazanmak ve birleştirmek için her şeyden önce ona karşı hoşgörü sahibi olacaksın. Halk içindeki çelişmeleri dostça yöntemlerle çözeceksin, yani ikna yoluyla.

Yeni olan her fikir, devrimci olan her fikir, başlangıçta azınlıktadır, topluma hakim olan değer yargıları ve fikirlerle çarpışmak zorundadır.Ama gerçeğe dayanan, ilerlemeye hizmet eden fikirler, eninde sonunda halkın gönlüne yerleşir, emekçi kitlelerin elinde bayrak olur, dünyayı değiştirenlere ışık tutar.

Tarihi halk yapar.Dünya tarihi boyunca bu gerçeği kavramış bütün savaşçılar, büyük çoğunlukla birleşmeye çalışmışlardır.Ve o büyük çoğunluğu ikna edebilmek için, halka karşı hoşgörü sahibi olmuşlardır.Hem halktan öğrenmişler, hem de halkın kafasını değiştirmek için sabırla davranmışlardır.Onların elleri tarihi değiştirecek olan emekçi halka kalkmamıştır. Onlar "gönülsüzdürler". Gönüllerinde halka karşı bırakalım düşmanlığı, hoşgörüsüzlüğün, sabırsızlığın, dargınlığın, hatta alınganlığın bile zerresi olmamak gerekir. Aksi halde halkı nasıl değiştirecekler, halkı nasıl eğiteceklerdir?

Aynı sırada oturduğun arkadaşını, farklı fikirde diye dövüyorsun.Kafasını beğenmediğin komşunun yoluna pusu kuruyorsun.Şu veya bu fikir sahibi olanları, mahallede yaşatmamak, mezara gömmek kararları alıyorsun.Bu "fiili eleştiridir" diye insanlara zorbalık yapıyorsun. Emekçi olduklarına hiç bakmayıp,Sünniyi Aleviye, Aleviyi Sünniye karşı kışkırtıyor ve kırdırıyorsun. Yüzyıllar boyu birlikte yaşamış, birlikte ağlayıp birlikte gülmüş Türk ve Kürt emekçilerini birbirine düşman etmeğe çalışıyorsun. Bu işçidir, bu köylüdür, bu esnaftır, bu memurdur, bu aydındır, bu öğrencidir, bu milli sermayedardır demeden, önüne gelene yaptığına bak: Senin çetene boyun eğmedi diye küfrediyor, yol kesiyor, okuldan atıyor, ocağına dinamit koyuyor, oturduğu kahveyi tarıyorsun. Sınıf mücadelesi senin harcın değil. Sen emekçi sınıflara karşı, emperyalistlerin ve gericilerin mücadelesini veriyorsun.

Peki sen kiminle birleşip, hangi güce dayanarak devrim yapacaksın? Çete ile haydutluk yapılır, yol kesilir, banka soyulur, haraç toplanır, ama devrim yapılabilir mi? Kalın kafada ve taş yürekte faşizmden başka ne biter? "Hain, alçak, namussuz, uşak, aşağılık" sözlerinden başka laf bilmezsin. Dilinde ağudan başka ne tüter? Senin sözün "savaşa benzer". Yalnız halka karşı savaşırsın, halka zorbalık yaparsın.

Sen bu kafayla derviş olamazsın!

Trabzon polisi İranlı öğrencilerin evlerini arıyor

TRABZON (ÖZEL)

Trabzon polisi İranlı öğrencilerin evlerini izinsiz olarak arayıp kitaplarına el koyuyor. Ayrıca İranlı öğrencileri evinde misafir eden F.K. İlhan adlı bir öğrenci de polis tarafından dövüldü ve öldürülüp denize atılmakla tehdit edildi. Trabzon Gülbaharhatun Karakolunda meydana gelen olayda Necmi Alp adlı komiserin de dayak atan polisler arasında yer aldığı öğrenildi. İranlı öğrencileri baskı altında tutan Trabzon polisinin sözü geçen öğrenciye İranlılarla arkadaşlık ettiği için baskı yaptığı belirtildi.

İranlı öğrencilerin evlerini izinsiz olarak arayan komiserin de yine Necmi Alp olduğu bildirildi.

Polisin 13 Eylül'de öldürülen İranlı yurtsever Hüseyin Belgi'nin katilini bulmak yerine, İranlı öğrencileri baskı altında tutması dikkati çekiyor.

Kıbrıs'ın Magosa Cezaevinde tutuklulara ağır baskılar uygulanıyor

● Cezaevi Yönetimi gazeteler üzerinde sansür uyguluyor

MAGOSA (ÖZEL)

Kıbrıs'ın Magosa Cezaevinde tüm tutuklu ve mahkumların ağır koşullar altında tutulduğu ve baskı uygulandığı bildiriliyor. Tutuklular, ziyaretçileriyle görüşürken bir gardiyan,dinleyici olarak bulunuyor ve zaman zaman konuşmayı keserek "Cezaevi şartlarını şikayet etmek yasaktır" diyerek, görüşmeyi engelliyor.

Bu arada, Magosa Cezaevine bazı gazetelerin girmesi engelleniyor. Örneğin bir süre önce AYDINLIK 15 gün boyunca içeri hiç verilmedi. Tutukluların itirazı üzerine içeri verildiğinde de bazı yazıların kesilmiş olduğu görüldü. Bu durumu cezaevi yöneticileri "Müstehcen resimleri kesiyoruz" diye izah etme yoluna git tiler.

Bu uygulamaların özellikle Türkiyeli tutuklu ve mahkumlar üzerinde yoğunlaştığı haber veriliyor.

Hakkında tutuklama kararı bulunan bir komando salıverildi

ADANA (ÖZEL)

Adana'da birçok saldırı ve yaralama olayına karıştığı için hakkında iki ayrı tutuklama kararı bulunan İbrahim Kara adlı komando tek davadan verilen tahliye kararıyla salıverildi. İbrahim Kara'nın cezaevinde bulunması gerekirken serbest bırakıldığı, yeniden mahkemeye çağrıldığında ortaya çıktı.

Olaya geniş yer veren mahalli Yeni Adana gazetesi, Adana Kapalı Cezaevi Müdürü Cengiz Aksu ile yaptığı röportajı yayınladı. Gazetenin yayınına göre Cezaevi Müdürü Aksu, tutuklama sebebiyle, tahliye belgesinde yer alan sebebin birbirini tutması halinde tutuklunun salıverilmesinin olağan olduğunu söyledi.

Aydınlık
BAYAŞ / Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi:
FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S.AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O.GÜRHAN ERTÜR
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ BÜRO: İSTANBUL
Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu
Yazı İşleri Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37

ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: 857.Sok.Salihağa İş Hanı No: 509, Konak, Tel: 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İş Hanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 17 493

YURT DIŞI BÜROLARI:
ALMANYA: Hohenstaufen Str.4, 6 Frankfurt M/1, Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais, 75005 Paris, Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat, 1030 Bruxelles, Tel: 00322 215 40 60
İSVEÇ: Luntmakargatan 58, 11358 Stockholm, Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr-53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens (V.D), Lozan

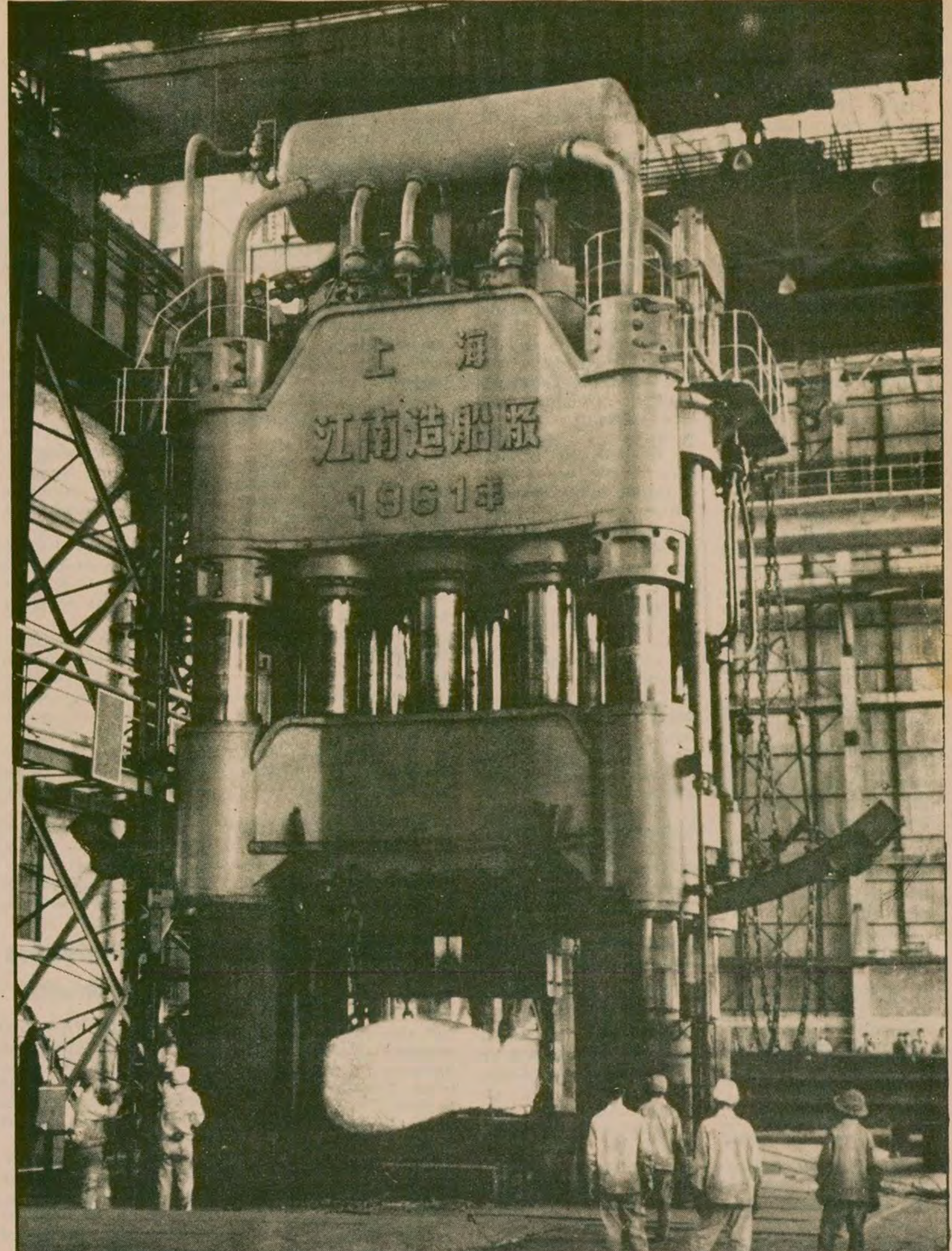
ABONE ÜCRETLERİ:
Yurt içi: 90 TL. (1 Aylık), 270 TL. (3 Aylık), 540 TL. (6 Aylık), 1080 TL. (1 Yıllık)
Yurt Dışı: 30 DM (1 Aylık), 90 DM (3 Aylık), 160 DM (6 Aylık), 310 DM (Yıllık)

- 11 milyon insanın yaşadığı kentte 8000 fabrika var
- Eskiden bir yılda üretilen çeliği, bugün Şanghay bir günde elde ediyor
- Şanghay Çin'in toplam sanayi üretiminin altıdabirini sağlıyor
- Çin'in uzaya gönderdiği uydular Şanghay'da yapılıyor
- 17000 dükkandan 140'ı 24 saat, 1300'ü sabahın erinden gecenin körüne kadar açık

Mehmet Ataberk ve Nuri Çolakoğlu'nun Çin'de yaptıkları gezi izlenimlerinin 2. bölümü

Çin sanayiinin kalbi Şanghay

Şanghay ağır makina fabrikasında imal edilen 12 bin tonluk hidrolik pres. Bu presin projesi Çinli mühendisler tarafından gerçekleştirilmiş.

Gün batmaya yüz tutmuş, ama hava hâlâ sıcak mı sıcak. Gökte asılı kalmak için son çabalarını harcayan turuncu iri bir topu andıran güneşin günboyu iyice ısıttığı şehirden yayılan ısı havayı titreştiriyor. Hava puslu gibi. Denizden doğru esen ılık rüzgar, iyot kokularını Şanghay'ın geniş, iki yanı ağaçlı caddelerine dolduruyor.

Uzaktan uzağa, şehri ikiye bölen Vampoa nehri üzerinde gidip gelen küçük gemilerin, az ötedeki açık denize açılmak üzere rıhtımdan ayrılan yük gemilerinin düdükleri duyuluyor.

Şanghay'a gece, İzmir'e, Adana'ya, Antalya'ya çökermiş gibi çöküyor. Ve bütün sıcak iklimde olduğu gibi, akşamla birlikte cıvıl cıvıl canlı kalabalık dolduruyor sokakları.

Yaşlılar kaldırıma attıkları şezlonglara uzanmış, palmiyeden yapılmış yelpazeleriyle serinlemeye çalışıyor. Çocuklar kaldırımda bir oyun tutturmuşlar. Kadınlar üçlü dörtlü gruplar halinde evin önüne çıkardıkları taburelere oturmuş, bir yandan sohbet ediyor, bir yandan da ya yemek için pirinç ayıklıyorlar, ya da bir örgü, bir elişi ile uğraşıyorlar.

11 milyonun yarısı bisiklet üstünde

Asfalt yolları ise bisikletliler kalabalığı doldurmuş. 11 milyonluk Şanghay'ın yarısına yakın bir kısmı bisiklet üstünde pedal çevirerek evinden işine, işinden evine gidiyor.

Bir kenarda gençler, orta yaşlılar oturmuş ellerinde bir "Renmin Ribao" ya da "Ciefancung Ribao" hararetli bir tartışmaya dalmışlar.

Siyasi bir pasta

Az ötedeki iki yanına dükkanlar dizili sokak ise alışveriş edenlerle dolu. Turşucu, yanında ayakkabıcı, manav, kasap, az ötede bir pastane. Pastanenin vitrininde bir metreye yetmiş santim genişliğinde dev bir pasta. Pastanın üzerine şekerle süs yapılmış. Ama Beyoğlu'ndaki pastalara benzemiyor. Teraslanarak tarla haline getirilmiş tepeler arasında bir teleferik. Az ötede dağdaki tünelden çıkan trenin önü sıra uzanan demiryolu. Yemyeşil bir komün. Kırmızı kiremitli evler. Köyleri birbirine bağlayan elektrik hatları. Bir kenarda petrol kuyuları. Uçaktan bir kasabaya bakıyorsunuz gibi. Ama aslında bu kasaba pastanın üstüne inşa edilmiş.

Kaldırımda soğutuculu arabayla dondurma satan iki yaşlı kadının çevresini her yaştan insanlar çevirmiş. Beş fene (100 fen bir yuen ediyor) dondurma alıyorlar.

Şanghay televizyon kulesinden şehrin bir bölümünün görünüşü.

Ayçiçeği çekirdeği çitleyenler. Sakin sakin gezenler hızla evine ulaşmaya çalışanlar.

Burası Şanghay, Çin'in ve dünyanın en kalabalık şehri.

Şanghay'da 8000 fabrika var

Çin sanayiinin kalbi, Şanghay. Bu şehirde irili ufaklı 8.000 fabrika var. Kurtuluştan önce emperyalistlerin paylaştıkları, kendi imtiyaz bölgelerine ayırdıkları bu şehir, o çağlarda "macera arayanlar için cennet" olarak niteleniyordu. Yazacakları ucuz macera romanları için Batılı romancılara eşsiz bir dekor oluşturuyordu. Esrar tekkeleri, polisle köşe kapmaca oynayan gangsterler, Çin denizinde gündüz gözüyle gemi yağmalayan korsanlar. Ne ararsanız, her şeyin merkezi Şanghay'dı.

Eskiden bir yılda üretilen çelik, bugün bir günde elde ediliyor

Şanghay bütün bunlara rağmen o zaman da Çin'in en büyük sanayi merkeziydi. Bu parlak ve gösterişli sıfatına rağmen Şanghay'da çoğu Batılı emperyalistlere ait bir kaç hafif sanayi kuruluşu ile dokuma fabrikası vardı. Yıllık çelik üretimi ise sadece 7.000 ton dolayındaydı. İmalat sanayii olarak nitelenebilecek kuruluşlar ise birkaç tamirhane ile bir iki montaj fabrikasından ibaretti.

O günden bugüne geçen 29 yıl içinde Mao Zedung'un devrimci çizgisi Şanghay'a damgasını vurmuş, şehir bir dizi köklü değişiklik geçirmiş yeni sosyalist sanayiin üssü haline gelmiş.

Şanghay'daki fabrikaların bugünkü yıllık çelik üretimi 2 milyon tonu aşıyor. Eskiden bir yılda üretilen çelik, bugün bir günde elde ediliyor.

Toplam sanayi üretiminin altıdabirini sağlıyor

1949 yılında Çin kurtuluşa kavuşunca, Mao Zedung, "Kıyı bölgelerdeki eski sanayi tesislerinden iyi yararlanalım ve bunların kapasitelerini artıralım" talimatını vermiş. Bu talimat uyarınca bütün ekonomi yeniden düzenlenmiş, eski teknolojiler yenileştirilmiş. Çin emekçileri emperyalizmin ve kapitalizmin zincirlerinden kurtulunca bütün tecrübesini ve yaratıcılığını ortaya koyma olanağı bulmuş. Şanghay emekçilerininin bu çalışmaları sayesinde şehir tamamen değişmiş, gelişmiş.

Bugün Çin'deki sanayi üretiminin altıda birini tek başına Şanghay sağlıyor. Aynı zamanda devlet bütçesine en büyük katkıda bulunan idari bölge de Şanghay.

Eskiden ağır sanayi, şehrin toplam üretiminin sadece yüzde 13.6'sıyken, bugün bu oran yüzde 50'yi geçmiş. Çin'in diğer bütün bölgelerinde de meydana gelen bu değişim sayesinde Çin, esas olarak kendi gücüne güvenerek hızla gelişen bir sosyalist ülke haline geldi. Şehrin her yanında yerden bitercesine demir-çelik, petro-kimya, ağır iş makinaları, traktör, gemi, elektronik cihazlar üreten ağır sanayi tesisleri, kol saati, fotoğraf makinası, televizyon alıcısı, bisiklet yapan fabrikalar kuruldu.

19 kat büyüyen sanayi ve "Dörtlü Çete"nin etkisi

1949'dan 1977'ye kadar toplam sanayi üretimi 19.2 kat artmış Şanghay'da. Ama bu dümdüz bir gelişme değil. Bu gelişme zaman zaman sekteye uğramış. Şanghay kentinin yönetiminde etkili olan Dörtlü Çete yüzünden ortalama yüzde 11.3 büyüme hızı, son yıllarda düşmüş. Nihayet 1976'da Çin Halk Cumhuriyetinin kuruluşundan bu yana görülen en düşük düzeye, yılda yüzde 2'ye kadar inmiş.

Dörtlü Çete'nin etkisiz hale getirilmesinden sonra sanayi üretimi yeniden canlanıyor. 1977'de büyüme hızı gene yükselmiş ve yüzde 8.7'yi bulmuş. Şehrin devlet bütçesine katkısındaki artış oranı ise yüzde 10 olmuş. Oysa 1977'den önceki üç yıl boyunca şehir kendi giderlerini karşılamak için devlet bütçesinden yardım almak zorunda kalmış.

Şanghay, aynı zamanda Çin'in en gelişmiş sanayi tesislerinin merkezi. Çin'in bugüne kadar uzaya gönderdiği uydular hep bu kentteki tesislerde imal edildi. Çünkü bilim ve teknoloji Şanghay'da çok ileri. Nükleer enerji santralleri, elektronik bilgisayarlar, lazer ve kırmızıötesi ışınlar gibi konularda uzmanlaşmış kuruluşların hepsi bu kentte. 100'den fazla bilimsel araştırma merkezinde 20.000 bilim adamı ve teknisyen çalışıyor.

Dörtlü Çete'nin bilimi ve teknolojiyi gözardı eden tutumuna karşı, bugün bu kuruluşların daha da geliştirilmesine büyük önem veriliyor.

Kentte 23 üniversite ve yüksek öğrenim kurumu var. İlk ve orta öğrenim kurumlarının sayısı ise 5.300'ü geçiyor.

Sanat ve Kültür merkezi

Şanghay, Çin'in kültür hayatında da büyük önem taşıyor. Sokaklarda yürürken neredeyse her köşede bir sinemaya rastlıyorsunuz. Şanghay'daki bazı sinemalar tıpkı bizimkiler gibi bir hafta boyunca aynı filmi gösteriyor. Bazılarında ise her seans ayrı bir film var.

Şanghay yöneticilerinden biriyle konuşuyorduk. "Dörtlü Çete 8 film dışındakileri yasaklamıştı" dedi. "Onların alt edilmesinden sonra bir yandan film yapımına hız verdik, bir yandan da eski filmleri eledik. Bunlar arasından siyasi bakımdan ve sanat bakımından iyi olanlarını ayırdık, onları yeniden seyircilere sunduk. Şimdi yeni filmleri, birer haftalık sürelerle gösteriyoruz. Eski filmleri de seans seans oynatıyoruz. Böylece eskiden bu filmleri görememiş olanlar, ya da yeniden görmek isteyenler bunları izleme olanağı buluyorlar. Gençler, 'Eskiden Çin'de ne güzel filmler çevrilirmiş' diyorlar. Böylece nereden nereye geldiğimizi de anlayabiliyorlar."

Şehrin ana caddelerinde oynayan filmlerin dev afişleri asılı. Altlarında hangi sinemalarda ne zaman gösterildikleri belirtilmiş.

En çok ilgi çeken filmlerden biri de romanı Türkiye'de büyük ilgi uyandıran "Kızıl Kayalar". Haftalar sonrasının biletleri önceden satılmış. Zaten Çin'de önünde kuyruklar oluştuğunu gördüğümüz iki yer vardı. Biri sinemalar, biri de kitapçı dükkanları.

Şanghay'ın dükkanları

11 milyon insanın yaşadığı bir kentte halkın ihtiyaçlarını karşılamak en önemli sorunlardan biri. Bu nedenle kentte büyük çoğunluğu devlete ait 17.000 dükkan var. Bunların bir kısmı çok katlı büyük mağazalar. Bu büyük mağazalar, (bunların da sayısı 140'ı buluyor) 24 saat süreyle açık. Günün ya da gecenin hangi saatinde isterseniz, ihtiyaçlarını karşılayacak bu dükkanlardan birine gidebilirsiniz.

Ayrıca 1.300 dükkan da sabah çok erken, insanlar işe gitmeden açılıyor, gece de çok geç saate kadar açık kalıyor.

Şanghay bir kalp gibi 24 saat atıyor. Yaşıyor. 900 milyonluk Çin halkının 11 milyonu böyle bir ortamda yaşıyor, çalışıyor, okuyor. Çin'deki sosyalist devrimi ilerletmek, yeni zaferler kazanma mücadelesine katkıda bulunuyor.

YARIN: Hodung tersanesinde

Siyasi pasta: Bir pastahanenin vitrininde gördüğümüz bu pasta Çin'de dört modernleşme hareketini konu almış. Su kanalları, teleferikler, petrol kuyuları, teraslanmış yamaçlar... Çin'de hiç bir şey siyasetten koparılmıyor.

Yeni Uzun Yürüyüşte Çin kadınları

Çin Kadınlar Federasyonu 21 yıllık bir aradan sonra Eylül ayının başında 4. Kongrelerini başarıyla topladı. Kadınların "Yeni Uzun Yürüyüşe" katılmalarını sağlamak için toplanan Kongre, geçmişin kapsamlı bir bilançosunu yaptı ve yeni dönem için görevler tespit etti. Lin Biao ve Dörtlü Çeteye karşı mücadelenin değerlendirmesini yapan Kadınlar Federasyonu Kongresine, 50 milletten iki bin delege katıldı.

Kongrenin açılış gününe Çin Komünist Partisi Başkanı Hua Guo-feng, ve Başkan yardımcıları Ye Çien-ying, Li Sien-nien, ve Vang Tong-sing de katıldılar. Başkan yardımcılarından Vang, Parti Merkez Komitesi adına bir başarı mesajı okudu.

En yaşlısının 85 en gencinin 19 yaşında olduğu Kadınlar Federasyonu Kongre üyeleri, 9 gün boyunca meselelerini ayrıntılı olarak görüştüler. Tartışmalar sonunda 300 kişilik bir Yürütme Komitesi seçildi ve göreve başladı.

Aşağıda, Kang Ke-sing'in Kongreye sunduğu çalışma raporunun önemlü bölümlerini sunuyoruz:
(Kang Ke-sing, Çin Halk Kurtuluş Ordusu Başkanı Çu Teh'in eşidir.)
Li Sien

KANG KEH-TSİNG

Başkan Mao'nun bayrağı Çin kadınlarına her zaman zaferin yolunu gösterdi. Marksizmin evrensel gerçeği ile Çin kadınlar hareketinin pratiğini birleştiren Başkan Mao, bu harekete yön veren teoriyi ve siyasi çizgiyi tespit etti. Bu çizginin temel ilkeleri şunlardır:

1) Kadınlar devrimin önemli bir gücünü oluşturmaktadırlar. Kadınlar katılmaksızın Çin devrimi gerçekleşemezdi. Başkan Mao, bu durumu şöyle açıklamıştır: "Kadınlar nüfusumuzun yarısını teşkil ediyorlar. Kadınların ekonomik durumu ve maruz kaldıkları baskılar onların yalnız acil olarak devrime ihtiyaç duyduklarını değil, aynı zamanda devrimin zaferi için kararlı bir güç olduklarını da göstermektedir." Başkan Mao her zaman Partinin kadınlar içinde çalışmalarını yoğunlaştırmasını salık vermişti. Parti, sürekli olarak bir yandan kadınlara layık olan değerin verilmesi için, öte yandan da onların güçlerini ve eylemlerini küçümseyen anlayışlara karşı mücadele etmelidir.

2) Kadınların kurtuluş hareketi proletarya devriminin bir parçasıdır. Başkan Mao, şunu belirtmişti: "Kadın emekçilerin kurtuluşu, bütün proletaryanın zaferinden koparılamaz". "Kadınların gerçek kurtuluşunu ancak proletaryanın zaferi sağlar." Başkan Mao'nun devrimci çizgisi, kadın hareketini yönlendiren temel çizgidir. Partinin temel görevlerini yerine getirirken, kadınlar arasında bir çalışma yapmalıyız. Onların siyasi bilinçlerini yükseltmeli, çoşkunluklarını desteklemeli, proletarya devrimi ve kendi kurtuluşları için elverişli ortamı yaratmalıyız.

3) Üretim çalışmasına katılmak, kadınların kurtuluşu için temel bir koşuldur. Başkan Mao, kadınların üretim mücadelesine katılmaları konusuna her zaman büyük önem vermiştir. 1920 yıllarında, devrimci üslerin kurulmaya başlandığı dönemde, Başkan Mao kadınların üretime katılmasının erkeklerin cepheye gitmesi kadar şanlı bir görev olduğunu birçok sefer söylemişti.

4) Kadınların temel çıkarlarını acil çıkarlarıyla birleştirmeliyiz. "Halk kitlelerinin hayat koşullarıyla daha çok ilgilenelim ve çalışma yöntemimizde daha dikkatli olalım" (1934) başlıklı makalesinde Mao, şunları belirtiyordu: "Halk kitlelerinin hayat koşullarıyla ilgili bütün sorunlar gündeme getirilmelidir. Bu konular tartışmalı, karara bağlanmalı, uygulamaya geçirilmeli ve uygulama denetlenmelidir (...). Bütün bunlar şu amaçla yapılmalıdır: Partinin şiarları kadınlar tarafından benimsenmeli ve devrimin nihai zaferine kadar mücadele etmelidir. Kadınların üç büyük devrimci hareketle sınıf mücadelesi, üretim için mücadele, ve bilimsel deneyler- seferber olmaları için, biz onların hayat koşullarıyla ilgilenmeli, taleplerini gözönünde tutmalı ve onların özgün çıkarlarını savunmalıyız. Erkeklerle kadınlar arasında eşitliği sağlayan siyaseti kararlı olarak desteklemeliyiz. "Cinsiyet ayrımı yapmadan, eşit işe eşit ücret" ilkesi uygulanmalıdır. Evlilik ve aile sorunlarına doğru bir şekilde yaklaşılmalı, sömürücü sınıfların yoz cinsiyet anlayışına, yasalara ve disipline aykırı tutumlara karşı mücadele edilmelidir.

5) Kadınların kurtuluş hareketini geliştirmek için, Partinin önderliğinde, kadrolar yetiştiren kadın örgütleri kurulmalıdır. Başkan Mao, kadın örgütlerinin ne denli önemli olduğunu çeşitli kereler vurgulamıştır. Büyük Devrim yılları (1924-1927) sırasında, Başkan Mao bu örgütleri çok övdü ve kadınların devrimci coşkunluğunu sık sık anlattı. Sosyalist devrim döneminde de Kadınlar Federasyonunun iyi bir şekilde çalışması gerektiğini belirtti. Federasyonun Parti ile kadınlar arasında bağ kurma görevini layıkıyla yapabilmesi için çaba sarfetti.

6) Dünya halkları, kurtuluş için yürüttükleri haklı mücadelelerinde birbirlerini destekliyorlar. Kadınlar da aynı amaç uğruna mücadelelerini güçlendiriyor ve birbirlerini destekliyorlar. Başkan Mao, bütün dünya kadınlarının mücadelesine ve birbirlerine sağladıkları desteğe çok önem vermiştir. Yabancı ülkelerden gelen birçok kadın heyetini bizzat kendisi kabul etmişti. Onlara kadın hareketinin teorik sorunlarından ve deneylerinden söz etmişti.

MAO ZEDUNG

"Gençlerin, kadınların ve çocukların çıkarlarını koruyun: Öğrenimlerini sürdüremeyecek durumda olan genç öğrencilere yardım sağlayın; savaşa ve sosyal gelişmeye yararlı bütün çalışmalara eşit olarak katılmaları için gençlerin ve kadınların örgütlenmesine yardımcı olun; evlenme hürriyetini ve kadın erkek eşitliğini sağlayın, gençleri ve çocukları yararlı şekilde eğitin...

(Koalisyon hükümeti üzerine. 24 Nisan 1945- Seçme Eserler cilt 3)
Aydınlık Yayınları

YENİ DÖNEM İÇİN GÖREVLER

1977 yılının Ağustos ayında yapılan Çin Komünist Partisinin 11. Kongresi ve 1978 yılının Şubat-Mart aylarında yapılan Milli Halk Meclisi 5. Kongresinin tespit ettiği kararlarda yeni dönem için genel görevler tespit edildi. Proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdürmek, üç büyük devrimci hareketi devam ettirmek, Çin'i yüzyılın sonundan önce, tarımını, sanayisini, milli savunmasını, bilim ve tekniğini modernleştirmiş sosyalist ve güçlü bir ülke haline getirmek.

Modernleştirmeyi gerçekleştirmek için yapılması gereken bu dev göreve nasıl katkıda bulunabiliriz?

* Birinci olarak, üç büyük hareket cephesinde yeni başarılar sağlamalıyız.

Sınıf mücadelesi, tarihi ilerleten itici güçtür. Bugün ve önümüzdeki dönem için, Dörtlü Çetenin teşhiri, eleştirisi ve bu mücadelenin sonuna kadar sürdürülmesi, sınıf mücadelesinde halka olarak kavranmalıdır. (....)

Dörtlü Çetenin faaliyetleri, kadınların kurtuluş mücadelesine çok büyük zararlar verdi. Onların yaptığı etkileri tamamen gidermek için çok çalışmalı, onların gerici ideolojisini tasfiye etmeliyiz.

Üretim için mücadele, dört modernleşme hareketinin temel halkasını oluşturmaktadır. Daking ve Daçay örneklerini benimseyerek, üretim faaliyetine katılabilecek bütün kadınları seferber etmeliyiz. Üretim için mücadelede, kadınların kapasitelerini iyi değerlendirmeliyiz ve onların ileri bir tekniğe sahip olmaları için etkin önlemler almalıyız. Üretim çalışmasında Partinin ekonomi alanında uyguladığı şu ilkeleri benimsemeliyiz: "Herkese çalıştığı kadar"; "Çok çalışan çok kazanır"; "Cinsiyet ayrımı yapmadan eşit işe eşit ücret."

Üretim çalışmasında kadınların bünyesel durumu gözönünde bulundurulmalıdır. Regl, hamilelik ve emzirme dönemlerinde onlara özel itina gösterilmelidir. Üretim çalışması sırasında sürekli olarak coşkunluklarını sağlamak için çaba sarfedilmelidir. (...)

İkinci olarak, kadınlar dört modernleşme hareketinin gerçekleşmesi mücadelesinde iyi birer yardımcı olmalıdırlar. Sosyalist modernleşmeyi gerçekleştirmek için, kamu hizmetlerini de (Çocuk bahçeleri, okullar, ticaret, hastaneler.. vs.) geliştirmek gereklidir. Böylece doğrudan üretim faaliyetine, bilimsel araştırmalara, ve diğer alanlarda üretime katılan yoldaşlar, bütün enerjilerini işlerine ayırabilsinler. (...)

Üçüncü olarak, devrim haleflerini itina ile yetiştirmeliyiz. Çocuklar devrimin geleceğidir ve vatanın umudunu oluşturmaktadır. Bugünün çocukları 21. yüzyılda Çin'de komünizmi inşa edecek olan yeni güçlerdir. Ülkemizde her yıl, köylerde ve kentlerde 10 milyon bebek doğuyor. Çin'de bugün toplam olarak 200 milyon çocuk yaşıyor. Onların eğitimi bütün topluma özellikle de kadınlara düşüyor.

"Karmaşa çıkaranlara armağan verilecektir", "Öğretim hiç bir işe yaramaz" türünden, yoz ve gerici anlayışları yaymaya çalışan Lin Biao ve Dörtlü Çete, çocukları ve gençleri zehirledi. Ama, bugün aileler özellikle de anneler, Başkan Hua'nın önderliğindeki Parti Merkez Komitesine gerçekten şükran borçludurlar. Çünkü Parti, çocukları ahlaki, entellektüel ve fiziksel olarak devrimin halefleri olarak yetiştiriyor. Parti çocukları Dörtlü Çete belasından kurtarmıştır.

Başkan Mao'nun öğretilerine ve Başkan Hua'nın talimatlarına uygun olarak, çocuklarımızı komünizmin dev ülküsü ile beslenecek şekilde yetiştirmeliyiz. Bünyesel açıdan sağlıklı, komünist bir ruh ve tutum içinde gelişmelerini sağlamalıyız. Bilimi sevmeleri, incelemeleri ve uygulamaları için, toplumsal kahramanlık anlayışına sahip olabilmeleri için, onlara alışkanlıklar kazandırmalıyız. (...)

Dördüncü olarak, evlilik ve aile sorunlarını sosyalist düşünce açısından ele almalıyız. Aşk ve evlilik konularındaki tutumumuz sosyalist ideoloji temelinde olmalıdır. Son yıllarda, Lin Biao ve Dörtlü Çetenin tutumları yüzünden, evlilik öncesi pazarlıklara, ve ailelerin keyfi bir şekilde evliliklere müdahale etmesine şahit olduk. Burjuva, hatta feodal fikirler yeniden ortaya çıktı ve bundan kadınlar çok zarar gördü. Lin Biao ve Dörtlü Çeteye karşı mücadelede, eski fikirleri reddetmeliyiz, yeni fikirleri desteklemeliyiz. Eski geleneklere, alışkanlıklara son verilmelidir. Feodal ve burjuva tutumlara karşı mücadele edilmelidir. Komünist ahlakı ve evliliğin proleter anlayışı hakim kılınmalıdır. Evlilikte bağımsızlık yaygınlaştırılmalı, herkes dilediği insanla ortak hayat kurma imkanına sahip olmalıdır. Geç evliliği teşvik etmeliyiz. Balayı döneminde mümkün olduğu kadar tutumlu olunmalı. Gençler aynı devrimci ülke uğruna aşklarını birleştirmeli, beraber çalışarak, her türlü parasal ve maddi çıkarları reddetmelidir.

Ülkemiz Anayasası, evlilik, aile ve çocukların devlet tarafından korunmakta olduğunu kanuna geçirmiştir. (...)

Doğum kontrolü yapılmalı ve nüfus artışı planlanmalıdır. Böylece milli ekonominin planlı kalkınması ayarlanmış olur. Üretim, istihdam, halkın eğitimi, bütün insanların sağlıklı gelişmesi, annelerin ve çocukların sıhhati böylece sağlanmış olur. (...)

Beşinci olarak, ülke içinde olduğu gibi, uluslararası alanda da kadınların birleşik cephesini güçlendirmeli ve geliştirmeliyiz.

Kadınların birleşik cephesi, Partimizin birleşik cephesinin önemli bir bölümüdür. Kadınlar, gerek ülke içinde gerekse uluslararası alanda, bütün olumlu etmenleri seferber ederek, sosyalizmin inşası ve insanlığın ilerlemesi davasına hizmet edebilirler. Bu amaçla da birleşilebilecek bütün kadınları birleştirirler. (...)

Başkan Mao'nun Üç Dünya Teorisine ve devrimin umudunun dünya halkları olduğu yolundaki öğretilerine sadık olarak, bütün ülkelerin kadınları arasındaki dayanışmayı güçlendirmeliyiz. Emperyalizme, sömürgeciliğe ve hegemonyacılığa karşı bütün dünya kadınlarını birleştirmeliyiz. Sosyal-emperyalizmin savaş tertiplerini ve emperyalistlerin hegemonyacı faaliyetlerini yenmek için mücadele etmeliyiz.